

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

DEĞERLENDİRME RAPORU

OKUL VE YETİŞKİN EĞİTİMİ PERSONELİNİN MESLEKİ GELİŞİMİNİ DESTEKLEMEK SURETİYLE EĞİTİMDE KALİTENİN ARTIRILMASI PROJESİ

Ağustos 2017
ANKARA

TÜRKİYE ULUSAL AJANSI PROJE EKİBİ

Okul Eğitimi Koordinatörlüğü
Yetişkin Eğitimi Koordinatörlüğü
Program İzleme Koordinatörlüğü

OPTİMAR ARAŞTIRMA PROJE EKİBİ

PROJE LİDERİ

Doç. Dr. **Pervin Oya TANERİ**
Çankırı Karatekin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri

ARAŞTIRMA UZMANLARI

Araş. Gör. **Emrah ALTUN**
Hacettepe Üniversitesi, İstatistik Bölümü

Araş. Gör. **Y. Emre AYNA**
Bingöl Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü

Araş. Gör. **Gülsevim EVSEL**
ODTÜ, Bilim ve Teknoloji Politikaları Çalışmaları
Van 100. Yıl Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü

Araş. Gör. **Feyza KORKMAZ SAĞLAM**
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü

"Bu yayın Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali katkısıyla hazırlanmıştır.
Bu yayının içeriğinden yalnızca Türkiye Ulusal Ajansı sorumludur ve bu içerik hiçbir şekilde Avrupa Birliği veya Türkiye Cumhuriyeti'nin görüş ve tutumunu yansıtmamaktadır."

İÇİNDEKİLER

TABLOLAR LİSTESİ 5

GRAFİKLER LİSTESİ 7

ŞEKİLLER LİSTESİ 8

KISALTMA VE AÇIKLAMALAR LİSTESİ 9

1. GİRİŞ 11

1.1. Proje Hakkında Genel Bilgi 11

1.2. Projenin Genel Amaçları 13

1.3. Projenin Özel Amaçları 13

1.4. Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Faaliyeti Hakkında Genel Bilgi 14

1.4.1. Hareketlilik Projelerinin Aşamaları 14

1.5. Etki Değerlendirme ve Analiz Çalışmasının Amacı 15

2. LİTERATÜR TARAMASI 16

2.1. Hayatboyu Öğrenme (LLP) ve Erasmus+ Programlarına Genel Bakış 16

3. YÖNTEM 18

3.1. Veri Çeşitleme (Triangulation) 18

3.2. Etki Değerlendirme Tasarımı 19

3.3. Çalışma Grubu 20

3.4. Veri Toplama Süreci ve Verilerin Analizi 23

4. BULGULAR 25

4.1. Erasmus+ Okul Eğitimi ve Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Projelerinin Genel Özellikleri 25

4.1.1. Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliğine Yönelik Bulgular 25

4.1.2. Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliğine Yönelik Bulgular 47

4.1.3. Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Kurumsal Kapasite Anket Sonuçları 63

4.2. Projelerin Personel Üzerine Etkileri 74

4.2.1. Arttırılmış Girişim ve Girişimcilik Ruhu 75

4.2.2. Okul Öğrencileri, Yetişkin Öğreniciler, Gençler ve Gönüllülerin Lehine Yaptıkları Çalışmaların Kalitesinin Artırılması 76

4.2.3. Eğitim Kurumlarının Modernizasyonu ve Uluslararası Açılımının Getirdiği Değişikliklerin Yapılması İçin Kapasite Artırımı 78

4.2.4. Mesleki Profilleri ile Bağlantılı Geliştirilmiş Yeterlilikler 79

4.2.5. Gelecekteki (Örgün/Yaygın) Eğitim veya Öğretimlerde Yer Almaya Yönelik Motivasyonun Artırılması 83

4.2.6. Dezavantajlı Kişilerin İhtiyaçlarına Cevap Verebilme Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Uygulama ve Kurumsal Düzenlemeler 84

4.3. Projelerin Kurumsal Kapasite Gelişimine Katkıları 84

4.3.1. Avrupa Birliği (AB) Seviyesinde/Uluslararası Seviyede Faaliyet Gösterme Konusunda Artırılmış Kapasite: İyi Yönetim Becerileri ve Uluslararasılaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi 85

4.3.2. Hedef Kitlelerine Yönelik Yenilikçi ve Geliştirilmiş İşleyiş Şekli, Eğitim ve Öğretim Personeli Açısından Geliştirilmiş Yeterlilikler 89

4.3.3. Kurum/Kuruluş İçerisinde İşe Bağlılığın Yüksek Olduğu Daha Modern, Dinamik ve Profesyonel Bir Ortam 90

4.3.4. Kurum/Kuruluş İçerisindeki Profesyonel Ortam 91

4.3.5. Proje Çıktılarının Yaygınlaştırılması ve Kullanılması 91

4.3.6. Projelerin Bireylerin Beklenti ve İhtiyaçlarını Karşılama Düzeyi 93

4.3.7. Proje Hazırlanması Sırasında Danışmanlık Hizmeti 96
4.3.8. Türkiye Ulusal Ajansı ile İletişim 98

5. TARTIŞMA 99
5.1. Etki Değerlendirmesi Yapılmasının Sebebi 99
5.2. Etki Göstergeleri 99
5.3. Projelerin Etkileri 99

6. SONUÇ VE ÖNERİLER 113
6.1. Etki Analizinin Kapsamı 113
6.2. Etki Analizinin Sonuç ve Önerileri 114

7. KAYNAKÇA 118

8. EKLER 120
EK 1. Katılımcı Anket Formu – KA1 – Bireylerin Öğrenme Hareketliliği – Okul Eğitimi Personel Hareketliliği 120
EK 2. Katılımcı Anket Formu – KA1 – Bireylerin Öğrenme Hareketliliği – Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği 128
EK 3.IPA İNSAN KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİ OPERASYONEL PROGRAMI OKUL VE YETİŞKİN EĞİTİMİ PERSONELİNİN MESLEKİ GELİŞİMİNİ DESTEKLEMEK SURETİYLE EĞİTİMDE KALİTENİN ARTIRILMASI PROJESİ BİREYSEL GÖRÜŞME FORMU 136
EK 4. IPA İNSAN KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİ OPERASYONEL PROGRAMI OKUL VE YETİŞKİN EĞİTİMİ PERSONELİNİN MESLEKİ GELİŞİMİNİ DESTEKLEMEK SURETİYLE EĞİTİMDE KALİTENİN ARTIRILMASI PROJESİ ODAK GRUP GÖRÜŞME FORMU 142
EK 5. KURUMSAL KAPASİTE ANKETİ 145

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Okul Eğitimi alanında yapılan odak grup görüşmelerine katılanların çalıştıkları il ve cinsiyete göre dağılımı
Tablo 2. Yetişkin Eğitimi alanında yapılan odak grup görüşmelerine katılanların çalıştıkları il ve cinsiyete göre dağılımı
Tablo 3. Okul Eğitimi alanındaki bireysel görüşmelerin yapıldığı il, kurum ve proje adına göre dağılımı
Tablo 4. Yetişkin Eğitimi alanındaki bireysel görüşmelerin yapıldığı il, kurum ve proje adına göre dağılımı
Tablo 5. Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliği türü
Tablo 6. Okul Eğitimi Projesi kapsamında katılımcı gönderen kuruluş (şehir)
Tablo 7. Okul Eğitimi projesi kapsamında gidilen ev sahibi kuruluş (ülke)
Tablo 8. Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programından yararlandınız mı?
Tablo 9. Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?
Tablo 10. Ne tür bir sertifika aldınız?
Tablo 11. Erasmus + Okul Eğitimi Personelinin Öğrenme Hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?
Tablo 12. Faaliyet sırasında kullanılan dil
Tablo 13. Faaliyetten önce veya faaliyet sırasında bu faaliyet dilinde bir dil kursuna / eğitimine katıldım.
Tablo 14. Gelecekte…
Tablo 15. Erasmus + Okul Eğitimi Hareketliliğiniz gönderen kurum tarafından hangi şekilde tanındı?
Tablo 16. Erasmus + Okul Eğitimi Hareketliliği deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?
Tablo 17. Bu deneyimi meslektaşınıza önerir misiniz?
Tablo 18. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?
Tablo 19. Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliği Katılımcı Anketi Sonuçları
Tablo 20. Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Hareketlilik türü
Tablo 21. Yetişkin Eğitimi Projesi kapsamında katılımcı gönderen kuruluş (şehir)
Tablo 22. Yetişkin Eğitimi projesi kapsamında gidilen ev sahibi kuruluş (ülke)
Tablo 23. Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programından yararlandınız mı?
Tablo 24. Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?

Tablo 25. Erasmus + hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?
Tablo 26. Gelecekte…
Tablo 27. Ne tür bir sertifika aldınız?
Tablo 28. Hareketliliğiniz, gönderen kurum tarafından hangi şekilde tanındı?
Tablo 29. Erasmus+ hareketlilik deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?
Tablo 30. Bu deneyimi meslektaşınıza önerir misiniz?
Tablo 31. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?
Tablo 32. Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Katılımcı Anketi Sonuçları
Tablo 33. Katılımcıların cinsiyet dağılımı
Tablo 34. Yaş değişkenine ilişkin betimsel istatistikler
Tablo 35. Kurumsal Kapasite Anketini cevaplayan kurumların illere göre dağılımı
Tablo 36. Katılımcıların kurumdaki görevi
Tablo 37. Proje Türü
Tablo 38. Proje kapsamında katıldığınız faaliyet türü / türleri nelerdir?
Tablo 39. Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler
Tablo 40. Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Kurumsal Kapasite Anket Sonuçları
Tablo 41. Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi katılımcılarının memnuniyet düzeyi
Tablo 42. Projelere en çok katılımcı gönderen illerin bölgelere göre dağılımı

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Hareketlilik Türü
Grafik 2. Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programından yararlandınız mı?
Grafik 3. Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?
Grafik 4. Ne tür bir sertifika aldınız?
Grafik 5. Erasmus + Okul Eğitimi Personelinin Öğrenme Hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?
Grafik 6.Faaliyetten önce veya faaliyet sırasında bu faaliyet dilinde bir dil kursu / eğitim aldım
Grafik 7. Gelecekte…
Grafik 8. Hareketliliğiniz gönderen kurum tarafından ne biçimde tanındı?
Grafik 9. Erasmus + hareketlilik deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?
Grafik 10. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?
Grafik 11. Hareketlilik Türü
Grafik 12. Ev Sahibi Kuruluş (Ülke)
Grafik 13. Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programı'ndan yararlandınız mı?
Grafik 14. Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?
Grafik 15. Gelecekte…
Grafik 16. Ne tür bir sertifika aldınız?
Grafik 17. Hareketliliğiniz gönderen kurum tarafından ne biçimde tanındı?
Grafik 18. Erasmus + hareketlilik deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?
Grafik 19. Bu deneyimi meslektaşınıza önerir misiniz?
Grafik 20. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?
Grafik 21. Cinsiyetiniz
Grafik 22. Kurumdaki göreviniz
Grafik 23. Proje Türü
Grafik 24. Proje kapsamında katıldığınız faaliyet türü / türleri nelerdir?

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Eşzamanlı Veri Çeşitlemesi
Şekil 2. Veri toplama sürecinde Erasmus+ Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi projelerine göre katılımcıların dağılımı
Şekil 3. Katılımcıların proje türüne ve gönderildikleri şehirlere göre dağılımı
Şekil 4. Katılımcıların proje türüne ve ev sahibi kuruluşa (ülke) göre dağılımı

KISALTMA VE AÇIKLAMALAR LİSTESİ

AB/EU: Avrupa Birliği

CDIO: Conceiving, Designing, Implementing and Operating

DED: Düzenleyici Etki Değerlendirmesi-Regulatory Impact Assessment

EC: European Commission

ED: Etki Değerlendirmesi

HEIs: Higher Education Institutes

İKG OP: İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı

IPA: Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

Merkez/İdare: T.C. Avrupa Birliği AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı

Komisyon: Avrupa Toplulukları Komisyonu/Avrupa Komisyonu

LLP: Hayatboyu Öğrenme Programı

NUTS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS)

OECD: Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü

ÖYS: Öğrenme Yönetim Sistemleri

Rapor: Yapılan saha araştırmaları ile "Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması Projesi" sonuçlarının değerlendirme ve analizini gösterir şekilde elektronik ortamda Türkçe yayınlanacak olan "Sonuç Değerlendirme ve Analiz Raporu" ile söz konusu raporun Türkçe ve İngilizce dillerinde basılacak olan "Geliştirilmiş Özet Raporu"

Program: Avrupa Birliği'nin 2014-2020 yılları arasında eğitim, gençlik ve spor alanlarını kapsayan Erasmus+ Programı

Proje: IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı kapsamında desteklenen "Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması Projesi"

OE: Erasmus+ Okul Eğitimi Projesi

YE: Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Projesi

Alt-Projeler: "Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması Projesi" kapsamında teklif çağrısı yöntemiyle desteklenen 387 Erasmus+ Programı Okul Eğitimi Personel Hareketliliği Projesini ve 126 Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği projesi

Katılımcı: "Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması Projesi" özelinde Merkez'den hibe alarak söz konusu faaliyetlerden yararlanmış olan kişiler

Yaygınlaştırma: Bir şeylerin, özellikle bilginin yaygın hale getirilmesi anlamına gelmektedir. Erasmus+ Programı bakımından, bu kelime projenin sonuçlarını ve başarılarını ilgilere ve daha geniş kitleye geniş ve detaylı bir yelpazede ulaştırma süreci

Kullanım: Bir şeyi kullanma eylemidir. Kullanılan şeyden yarar sağlamayı da içerir. Erasmus+ Programı bakımından, bu kelime projede elde edilen yeni bilgi, beceri ve bakış açılarının kurumsal kapasiteyive personelin mesleki gelişimini en üst seviyeye çıkaracak biçimde kullanmak için atılan adımlar ve eylemler.

1. GİRİŞ

Düzgün tasarlanmış bir etki değerlendirmesi, değerlendirilen programın etkili olup olmadığı sorusuna cevap verebilir ve böylece programların sürdürülmesi ve yaygınlaştırılması ile ilgili kararların alınmasına yardımcı olur. Bunun yanı sıra iyi tasarlanmış bir etki değerlendirmesi, eğitim programının tasarımı ile ilgili soruları da yanıtlayabilir; programın hangi öğelerinin çalıştığı ve hangi öğelerle ilgili sorun yaşandığı hakkında bilgi verir. Ayrıca, bir program yeniden tasarlanırken ve/veya gelecekte tasarlanacak programlar için politikalar belirlenirken etki değerlendirmesi önemli bilgiler sağlamaktadır. Etki değerlendirmesi, bir programın neden ve nasıl uygulandığını bilmenin yanı sıra programın aksayan yönlerini de anlamaya yardımcı olur. Etki değerlendirmesi, sonuçlara dayalı bir değerlendirmedir; dolayısıyla uygulanan programların kurumsal kapasite gelişimine ve/veya kalkınmaya katkısı olup olmadığını belirleyerek, hesap verebilirlik işlevine katkı sunar.

Yenilenen programların, pilot uygulaması yapılan programların, yenilikçi programların sürdürülmesi ve/veya tamamlanmış programların yaygınlaştırılması, araştırılan ya da üzerinde çalışılan programlar hakkında etkili veri miktarı yetersiz olduğunda etki değerlendirmesi yapılması gerekir. Etki değerlendirmeleri tüm sektörler için politika yapıcılara rehberlik etmek için çeşitli bağlamlarda güçlü bir veri tabanı oluşturmaktır. Bu nedenle bu raporun temel amacı, T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (Türkiye Ulusal Ajansı) adına Başkanlık tarafından yürütülen 2015 yılı IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı “Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması” projesinin değerlendirilmesi ve etki analizi’dir.

1.1. Proje Hakkında Genel Bilgi

Erasmus + programı, 2014-2020 dönemi için eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarını kapsayan bir AB Programının genel adıdır. Bu program, yaşam boyu öğrenme bakış açısıyla programa dahil olan ülkelerin, Avrupa'nın yetenek ve sosyal varlıklarının bireylerin gelecekte başarılı olmalarına olumlu katkı sağlama kapasitesini verimli bir şekilde kullanmaya yönelik çabalarını desteklemek üzere tasarlanmıştır. Program eğitim, öğretim ve gençlik alanlarında resmi, yaygın ve sargın öğrenmeye finansal destek sağlamaktadır.

Her ülke, kendi eğitim ve öğretim sistemlerinin düzenlenmesinden ve içeriğinden sorumlu olmasına rağmen, farklı ülkelerden katılımcıların ortak sorunlar üzerinde birlikte çalışmasının avantajları olduğu düşüncesinden hareketle Avrupa Komisyonu, Erasmus + Okul Eğitimi projeleri kapsamında AB ülkeleriyle okul eğitim sistemlerini geliştirmek için çalışır. Benzer doğrultuda Erasmus+ Yetişkin Eğitimi projeleri, Avrupa Komisyonunun yaşam boyu öğrenme politikasının hayati bir bileşenidir. İstihdam edilebilirlik ve rekabet edebilirlik, bireylerin ve grupların toplumda yer alma, aktif vatandaşlık ve kişisel gelişim için esastır. Yetişkin eğitiminin amacı, yetişkinlere, özellikle de dezavantajlı gruplara, bütün hayatları boyunca öğrenme fırsatları sunmaktır. Yetişkin öğrenimi, istihdam edilmenin temel koşullarını kazandırma, yeni nitelikler elde edilmesi, istihdam için varolan becerileri geliştirme veya yeni beceri kazandırma, kişisel gelişim veya zevk için örgün, yaygın ve sargın öğrenmeyi içermektedir.

Kurumların Avrupa Birliği eğitim ve gençlik programlarına olan ilgisi son on yılda oldukça artmış ve Avrupa Komisyonu tarafından tahsis edilen hibeler etkin bir şekilde kullanılmıştır. Ancak, bu süreçte bütçe kısıtı nedeniyle desteklenemeyen projeler de olmuştur. Kurumların programa giderek artan bu talebini karşılamak için Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı (Türkiye Ulusal Ajansı) ilave fon imkânlarını araştırmaya başlamıştır. Yapılan incelemeler sonucunda IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı altındaki okul ve yetişkin eğitimi alanı ile Erasmus+ Programı Okul ve Yetişkin Eğitimi sektörlerinin amaç ve hedefleri örtüştüğü görülmüştür.

Bu çerçevede; IPA İnsan Kaynakların Geliştirilmesi Operasyonel Programı bünyesindeki fon kaynaklarının Erasmus+ Programı Okul ve Yetişkin Eğitimi Hareketlilik faaliyetleri kapsamında kullanılabilmesi için Avrupa Komisyonu'nun İstihdam Genel Müdürlüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı IPA Koordinasyon Dairesi ve Türkiye Ulusal Ajansı arasında Nisan 2015 tarihinden itibaren yoğun bir müzakere süreci başlamıştır.

Kurumlar arasındaki etkin iş birliği ve diyalog neticesinde IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı kaynaklarının Erasmus+ Programı kapsamında kullandırılması hususunda mutabakata varılmasının ardından 17 Kasım 2015 tarihinde hibe sözleşmesi imzalanarak "Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması Projesi" başlatılmıştır.

Bu proje, öğrenmeye değer kazandırmak üzere, birbirinden farklı öğrenme ortamları ve yöntemleri arasında bağlantı kurmak ve bireysel öğrenme yollarını desteklemek için yeni yaklaşımların geliştirilmesini ve hayat boyu öğrenme süreçleri, eğitim sistemi ve işgücü piyasaları arasında bağlantı kurulmasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Proje kapsamında, bütçe kısıtı nedeniyle desteklenemeyerek yedek proje statüsünde yer alan 387 Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliği ve 126 Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği projesine 16.539.188 Avro ilave hibe desteği sağlanmıştır.

1.2. Projenin Genel Amaçları

Bu projenin genel amaçları;

- Hayatboyu öğrenme süreçleri, eğitim sistemi ve işgücü piyasaları arasında bağlantı kurulmasının teşvik edilmesi,
- Öğrenmeye değer kazandırmak amacıyla farklı öğrenme ortamları ve yöntemleri arasında bağlantı kurmak ve bireysel öğrenme yollarını desteklemek için kapsamlı yeni yaklaşımların geliştirilmesidir.

1.3. Projenin Özel Amaçları

Bu projenin özel amaçları;

- Eğitim ve öğretimde yeniliği sağlamak ve kaliteyi artırmak amacıyla, eğitim-öğretim alanlarında çalışanların mesleki gelişiminin desteklenmesi için Okul ve Yetişkin Eğitimi Kurumları'nın AB düzeyinde ve uluslararası düzeyde faaliyet gösterme kapasitesinin artırılması,
- Çalışanların ve işverenlerin uyum sağlama kapasitelerini geliştirmek için sosyal ortakların, okulların, yerel/bölgesel eğitim otoritelerinin, yetişkin eğitimi kurumlarının, STK'ların ve kamu kuruluşlarının eğitim kapasitelerinin artırılması,
- Yurtdışında geçen öğrenim dönemlerinde kazanılan yeterliliklerin daha iyi tanınmasının sağlanmasıdır.

1.4. Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Faaliyeti Hakkında Genel Bilgi

Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği faaliyeti ile her türlü öğretme ve öğrenmenin kalitesini artırmak amacıyla okul personeli ve yetişkinlerin eğitiminden sorumlu personele yurt dışında mesleki gelişim fırsatları sunulması amaçlanmaktadır.

Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği faaliyeti aşağıdaki faaliyetlerden birini ya da daha fazlasını kapsayabilir:

Öğretme/eğitim görevlendirmeleri: Bu faaliyet Okul Eğitimi alanında öğretmenlerin veya diğer okul eğitimi personeline yurtdışındaki bir okulda; Yetişkin Eğitimi alanında yetişkin eğitimi kurum/kuruluşlarının personeline yurtdışındaki bir ortak kurum/kuruluşta öğretim görevi yapmaya veya eğitim sunmaya izin vermektedir.

Personel eğitimi: Okul Eğitimi alanında okul öğretmenlerinin, müdürlerinin veya diğer okul eğitimi personeli, Yetişkin Eğitimi alanında yetişkin eğitimi personelinin;

- Yurtdışında yapılandırılmış kurslara veya eğitim faaliyetlerine;
- Yurtdışında okul eğitimi alanında (Okul Eğitimi Personel Hareketliliği için) ve yetişkin eğitimi alanında (Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği için) faaliyet gösteren ilgili bir kurum/kuruluşta işbaşı eğitimi/gözlem sürecine katılımını sağlamak suretiyle profesyonel gelişimini desteklemektedir.

1.4.1. Hareketlilik Projelerinin Aşamaları

Bir hareketlilik projesi aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır:

- Hazırlık (uygulamaya yönelik düzenlemeler yapılması, katılımcıların seçimi, ortaklar ve katılımcılar ile anlaşmalar düzenlenmesi, ayrılış öncesi katılımcıların dilsel açıdan/kültürel çeşitlilik açısından/ görev açısından hazırlanması da dâhil olmak üzere);
- Hareketlilik faaliyetlerinin uygulanması;
- İzleme (Faaliyetlerin değerlendirilmesi, uygulanabilen durumlarda, katılımcıların faaliyet sırasındaki öğrenme çıktılarının resmi olarak tanınması ve proje çıktılarının yaygınlaştırılması ve kullanılması da dâhil olmak üzere).

1.5. Etki Değerlendirme ve Analiz Çalışmasının Amacı

Bu raporda, Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması Projesi'nin sonuçlarının değerlendirilmesi ve analiz edilmesi için şu başlıklar üzerinde durulmuştur:

(a) Erasmus+ Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Projelerinin Genel Özellikleri'ni Ortaya Koyan Betimsel İstatistikler,

(b) Projelerin Personel Üzerine Etkileri Nitel Analiz Sonuçları,

(c) Projelerin Kurumlar Üzerine Etkileri Nitel Analiz Sonuçları.

Aşağıdaki araştırma soruları bu çalışma için bir çerçeve sunmaktadır:

1. Erasmus + Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Projelerinin genel özellikleri nelerdir?
2. Erasmus + Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği projelerinin katılımcılarının demografik dağılımı (yaş, cinsiyet, kurumun bulunduğu şehir, gidilen ülke v.b.) nasıldır?
3. Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği projelerinin personel üzerine etkileri nelerdir?
4. Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği projelerinin kurumlar üzerine etkileri nelerdir?
5. Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği projelerinin amacına uygun biçimde gerçekleşmesini engelleyen temel etkenler nelerdir?

2. LİTERATÜR TARAMASI

2.1. Hayatboyu Öğrenme (LLP) ve Erasmus+ Programlarına Genel Bakış

Bu raporda, T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından yürütülen Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı Projesi'nin sonuçları analiz edilmekte ve değerlendirilmektedir. Bu amaçla bu bölümde söz konusu analiz ve değerlendirmenin ilk basamağı olarak Hayatboyu Öğrenme ve Erasmus+ Programları ile ilgili literatür taranarak, gerekli arka plan bilgisi verilmek istenmiştir.

1 Ocak 2014 itibarıyla, LLP bünyesinde 2007-2013 döneminde yürütülmüş olan Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig programları ile Gençlik Programı ve Beş Uluslararası İşbirliği Programı (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink ve Sanayileşmiş Ülkelerle İşbirliği Programı) da dâhil edilerek Erasmus+ Programı başlığı altında toplanmıştır.

Avrupa Komisyonunun kendi anlatımıyla, Programın adından da anlaşılacağı gibi, Hayatboyu Öğrenme altında yer alan tüm sektörel programlar bir bütün halinde, bir insanın hayatı boyunca alabileceği eğitim ve öğrenme olanakları ile onun evrelerini temsil eder. Yukarıdaki kapsama ek olarak, Hayatboyu Öğrenme faaliyetleri 2014-2020 yılları arasında yeni Erasmus+ Programı altında varlığını sürdürmektedir (Avrupa Komisyonu Web Sayfası, online erişim, 2017).

Erasmus+ Programı 1 Ocak 2014 itibarıyla uygulanmaya başlayan; eğitim, gençlik ve spor alanlarında farklı yaş grupları ve farklı hedef kitlelere yönelik destekler içeren çatı programın genel adıdır. Erasmus+ Programı içerisinde, önceki programlarda olduğu gibi okul eğitimi, yükseköğretim, mesleki eğitim, yetişkin eğitimi ve gençlik alanına yönelik destekler devam etmekte, bununla birlikte spor alanındaki projelere de hibe desteği sağlanmaktadır. Program, aynı zamanda, Avrupa 2020 Stratejisi hedeflerine uygun olarak farklı sektörler arasında işbirliğini teşvik eden daha etkili araçlar sunmayı amaçlamaktadır.

Okul eğitimi alanına özel olarak eğitimde kaliteyi artırmayı, Program ülkelerindeki okullar ve eğitim personeli arasında iş birliğini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Erasmus+ Okul Eğitimi faaliyetlerinin hedef kitlesi en genel anlamıyla, okul eğitimine taraf olan kamu ya da

özel kurum ve kuruluşlar ile bu kurumlardaki idareciler, eğitimciler/öğretmenler ve öğrencileri kapsamaktadır.

Bireylerin Öğrenme Hareketliliği Ana Eylemi (Key Action 1, KA1) altında yer alan bu faaliyet ile okul personelinin yeterliliklerinin geliştirilmesi ve okul personeline yurt dışında mesleki gelişim fırsatları sunulması hedeflenmektedir. Bu kapsamda, okulların bir ya da daha fazla personelini eğitim ve öğretim amacıyla Program Ülkelerine kısa dönemli göndermesine yönelik faaliyetler desteklenmektedir.

Yetişkin Eğitimi alanına özel olarak ise yetişkin eğitiminin kalitesinin arttırılması, Programa üye ülkelerdeki yetişkin eğitimi alanında faaliyet gösteren kuruluşlar arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yetişkin Eğitimi alanındaki projelerin hedef kitlesi, yetişkinlerin temel beceri ve anahtar yeterlikleri kapsamındaki eğitimlerinden sorumlu personel ile bu alanlarda eğitim alan yetişkin öğrenicilerdir. Yetişkin öğreniciler, projenin amaçlarına uygun olması halinde, ancak Yetişkin Eğitimi İçin Stratejik Ortaklıklar projelerinde yurtdışı hareketlilik faaliyetlerine katılabilirler. Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği, her türlü öğretme ve öğrenmenin kalitesini artırmak amacıyla yetişkinlerin eğitiminden sorumlu personelin anahtar yetkinliklerini ve becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. 1 yıldan 2 yıla kadar sürebilen Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Projeleri'nde, ancak ülkemizdeki yetişkin eğitimi kurum ve kuruluşlarında görevli, yetişkinlerin eğitiminden sorumlu eğitimciler katılımcı olabilmektedir.

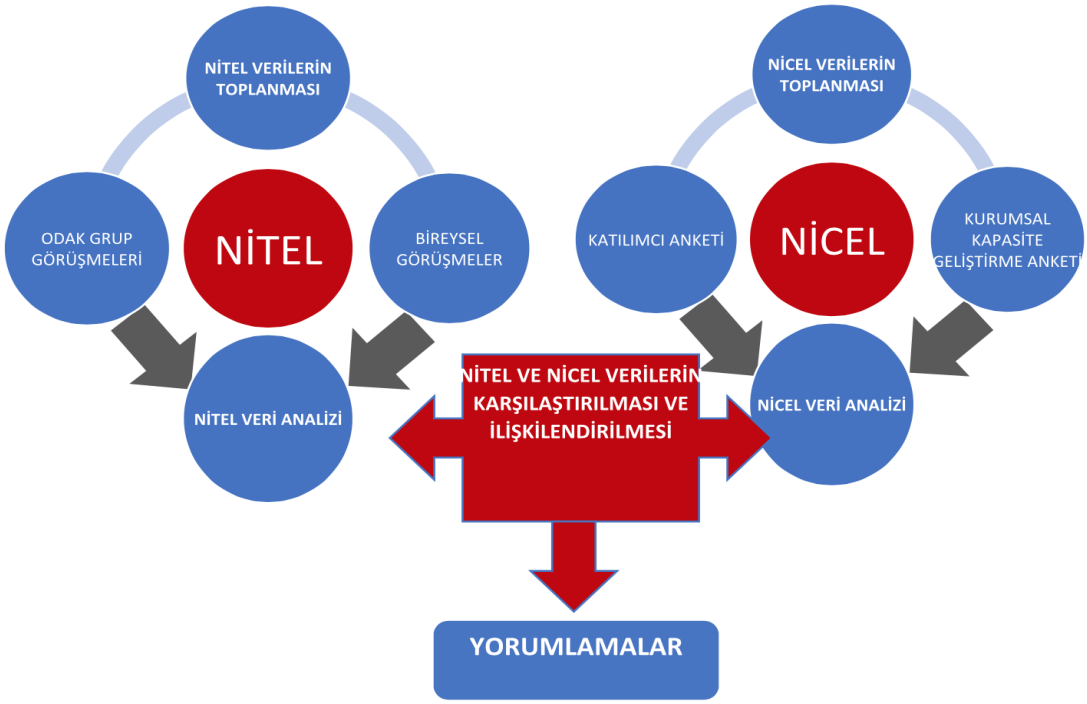
3. YÖNTEM

Bu raporun hazırlanabilmesi için titiz ve güvenilir araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Karma yöntem kullanılarak yapılan program değerlendirme çalışmaları neredeyse her zaman en iyi değerlendirmeler olarak kabul edilir (Bamberger, 2000). Çoklu yaklaşımların kullanımı, verilerin ve bulguların geçerliliğine olan güvenin artırılmasını sağlar (Thomas, 2004). Etki değerlendirme çalışmalarında nitel veriler hem değerlendirme tasarımını hem de nicel verilerin yorumlanmasını güçlendirdikleri için önemli bir yere sahiptir; bulguları aydınlatmaya yardımcı olur. Bu nedenle IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması Projesi faaliyetlerinin değerlendirilmesi çalışmasında karma araştırma yöntemi kullanılarak hem nicel hem de nitel veriler elde edilmiştir.

3.1. Veri Çeşitleme (Triangulation)

Veri çeşitleme, "aynı fenomenin çalışmasında metodolojilerin kombinasyonu" dur (Denzin, 1978, s. 291). Veri çeşitleme, bir araştırmada anlayış üretmek için birden çok veri kaynağının kullanılmasını gerektirir. Bu etki değerlendirme çalışmasının bulguları, aynı yöndeki birkaç farklı kaynaktan elde edilen kanıtlardan elde edilmiştir. Çalışmada farklı veri setleri ve yaklaşımları kullanılarak bulgular güçlendirilmiş ve derinleştirilmiştir. Diğer bir deyişle, bu çalışmada veri elde etmek için birden fazla yöntem (yöntemsel çeşitleme) birden fazla araştırmacı (araştırmacı çeşitlemesi) tarafından kullanılarak, farklı zamanlarda ve farklı yerlerdeki gruplarla görüşmeler yapılmıştır (veri çeşitleme). Şekil 1 eşzamanlı veri çeşitlemesinin nasıl yapıldığını göstermektedir.

Şekil 1. Eşzamanlı Veri Çeşitlemesi

3.2. Etki Değerlendirme Tasarımı

İyi bir etki değerlendirmesi için iyi nitelikli veriler toplanmasının yanı sıra değerlendirme tasarımının net biçimde belirlenmesi gereklidir. Bu etki değerlendirme çalışması tasarımında şu adımlar izlenmiştir:

- Temel değerlendirme sorularının belirlenmesi,
- Veri kaynaklarının (örneklemin) belirlenmesi,
- Veri toplama araçlarının belirlenmesi,
- Geçerli ve güvenilir veri toplama araçlarının geliştirilmesi,
- Verilerin toplanması; veri çeşitlemesinin sağlanması (triangulation) ve bulguların geçerlik ve güvenirliğinin arttırılması,
- Verilerin analizi,
- Değerlendirme sonuçlarının rapor edilmesi.

3.3. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evrenini IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması Projesi faaliyetlerinden yararlanan kurumlar ve hareketlilik faaliyetlerine katılan bireyler oluşturmaktadır. Bu çalışmaya, T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı adına Başkanlık bünyesinde 2015 yılı IPA İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması kapsamında proje hibesi sağlanan tüm proje sahipleri dâhil edilmiştir.

Bu raporun hazırlanmasında odak grup görüşmelerinin ve bireysel görüşmelerin yapılacağı illerin ve ilgili örneklemin belirlenmesinde alt-projelerin faaliyetleri esas alınmıştır. İlgili örneklem coğrafi dağılım, katılımcı türü ve alt-proje ortakları vb. açılardan bütünü yansıtabilir nitelikte belirlenmiştir. Nitel araştırma için örneklem dağılımı NUTS I düzeyinde belirlenmiştir. Hareketlilik faaliyetlerine katılan personel ile toplam 12 ilde görüşmeler yapılmıştır. Odak grup görüşmeleri 7 – 20 Haziran 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1 Okul Eğitimi alanında yapılan odak grup görüşmelerine katılan kişilerin çalıştıkları il, proje türü ve cinsiyete göre dağılımını göstermektedir.

Tablo 1. Okul Eğitimi alanında yapılan odak grup görüşmelerine katılanların çalıştıkları il ve cinsiyete göre dağılımı

İl	Kadın Katılıncı	Erkek Katılımcı	Toplam
Ankara	4	3	7
Bitlis	3	4	7
Çanakkale	4	5	9
Erzincan	4	5	9
Eskişehir	2	6	8
Gaziantep	4	2	6
İstanbul	3	3	6
İzmir	6	1	7
Kayseri	3	5	8
Mersin	5	6	11
Samsun	4	3	7
Trabzon	3	3	6
Toplam	**45**	**46**	**91**

Tablo 2 Yetişkin Eğitimi alanında yapılan odak grup görüşmelerine katılan kişilerin çalıştıkları il, proje türü ve cinsiyete göre dağılımını göstermektedir.

Tablo 2. Yetişkin Eğitimi alanında yapılan odak grup görüşmelerine katılanların çalıştıkları il ve cinsiyete göre dağılımı

İl	Kadın Katılıncı	Erkek Katılımcı	Toplam
Ankara	3	3	6
Bitlis	4	1	5
Eskişehir	1	5	6
Gaziantep	-	7	7
İstanbul	7	1	8
İzmir	4	2	6
Mersin	4	5	9
Samsun	3	8	11
Toplam	**26**	**32**	**58**

Bireysel görüşme yapılacak kurum yöneticisi/proje irtibat kişileri de yine her bir NUTS I bölgesini temsil edecek biçimde belirlenmiştir. Yararlanıcı kurum yöneticisi/proje irtibat kişisi ile Okul Eğitimi alanında 24 ve Yetişkin Eğitimi alanında 12 olmak üzere toplam 36 bireysel görüşme yapılmıştır. Yüz yüze yapılan bireysel görüşmelerin dağılımı aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Okul Eğitimi alanındaki bireysel görüşmelerin yapıldığı iller, kurumlar ve proje konularının dağılımı Tablo 3'te, Yetişkin Eğitimi alanındaki bireysel görüşmelerin yapıldığı il, kurum ve proje adına göre dağılımı Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 3. Okul Eğitimi alanındaki bireysel görüşmelerin yapıldığı il, kurum ve proje adına göre dağılımı

İl	Görüşme Yapılan Kurum	Proje Adı
Ankara	Sokullu Mehmet Paşa İlkokulu	Üstün Yetenekli Öğrencilerin Tespiti ve Özel Eğitim Önlemleri
Bitlis	Selahaddin Eyyubi Ortaokulu	Teknolojiyle Bir Adım Önde!
Çanakkale	Mehmet Akif Ersoy Teknik Ve Endüstri Meslek Lisesi	Eğitimde Yenilik Stratejilerinin AB Boyutunun İncelenmesi

İl	Görüşme Yapılan Kurum	Proje Adı
Erzincan	Erzincan Özel Eğitim Uygulama Merkezi I. Kademe	Kaynaştırma ile Engelleri Aşalım, Hayata Karışalım
Eskişehir	Salih Zeki Anadolu Lisesi	How to Break Ices in Teaching and Learning by Using ICT
Gaziantep	Hatice-Lütfü Akcan Anadolu Lisesi	Eğitim- Öğretim Ortamındaki Yeniliklere Uyum Sağlama ve Çözüm Odaklı Yaklaşımların Teknoloji ile Sınıf Ortamlarına Entegrasyonu
İstanbul	Çengelköy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Kaynaştırma Eğitimi Sürecinde Uygulayıcıların Değişen Rolü
İzmir	Mehmet Seniye Özbey İlkokulu	Yenilikçiyiz Bir Adım Öndeyiz
Kayseri	Özel Tamer Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Alternatif Ölçme ve Değerlendirme
Mersin	Aydınlıkevler İlkokulu	Okulu Seven Mutlu Bireyler için Ders Dışı Etkinlik Planlamaları ve Uygulamalarının AB Düzeyinde İncelemesi
Samsun	Kubilay İlkokulu	Hoşgeldin
Trabzon	Ömer Burak Terzi Özel Eğitim Anaokulu	Ben Az Konuşurum Sen Çok Anla!

Tablo 4. Yetişkin Eğitimi alanındaki bireysel görüşmelerin yapıldığı il, kurum ve proje adına göre dağılımı

İl	Görüşme Yapılan Kurum	Proje Adı
Ankara	Çankaya Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğü	Öğrenen Öğretmen
Gaziantep	Kanuni Sultan Süleyman Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Yetişkin Eğitiminde Pratik Beceriler (YETEP)
İstanbul	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	Yetişkinlerde İngilizce Öğretiminde Metod ve Yaklaşımlar
İzmir	Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	Arıcılıkta Ürün Çeşitliliğinin Arttırılması ve Pazarlama Stratejileri

İl	Görüşme Yapılan Kurum	Proje Adı
Mersin	Mezitli İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	Hayvansal Atıklardan Biyoteknolojik Yolla Enerji Üretiminin İncelenmesi Ve Yaygınlaştırılması Projesi
Samsun	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA)	OKA Yetişkin Eğitmen Kadrosunu Güçlendiriyor

3.4. Veri Toplama Süreci ve Verilerin Analizi

Veri toplama araçları değerlendirme tasarımına dayalı olarak geliştirilmiştir. Çalışmada birden fazla veri toplama aracı birbirlerini destekleyecek şekilde tasarlanmıştır. Bu raporda projeye başvuru yapanların başvuru esnasında doldurdukları başvuru formları, faaliyete katılanların doldurdukları anketler ve araştırma amaçları bağlamında geliştirilen kurumsal kapasite anketine geri bildirim verenlerin yanıtları incelenmiştir.

Verilerin toplanmasında Avrupa Komisyonu tarafından geliştirilen ve Türkiye Ulusal Ajansı'ndan temin edilen 'Katılımcı Anketi' (EK 1), araştırmacılar tarafından geliştirilen, proje faaliyetlerinin katılımcıların hayatları üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla, deneyimlerini aktarmalarına olanak veren. 'Bireysel Görüşme Soru Formu' (EK 2), 'Odak Grup Görüşmeleri Soru Formu' (EK 3) ve 'Kurumsal Kapasite Gelişimi Anketi' (EK 4) kullanılmıştır.

Raporun nicel verileri, Katılımcı Anketi ve Kurumsal Kapasite Gelişimi Anketi ile elde edilen veriler betimsel istatistikler (örn: frekans, yüzde, t testi) hesaplanarak analiz edilmiştir.

Raporun nitel verileri ise Odak Grup Görüşmeleri ve Bireysel Görüşmeler ile elde edilmiştir:

- 12 tanesi Okul Eğitimi alanında ve 8 tanesi Yetişkin Eğitimi alanında olmak üzere toplam 20 odak grup görüşmesi yapılmıştır. Odak grup görüşmelerinin tamamı yüz yüze görüşme yöntemiyle, 7 – 20 Haziran 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.
- Bireysel görüşmelerin 18 tanesi yüz yüze görüşme yöntemiyle (Okul Eğitimi alanında 12 ve Yetişkin Eğitimi alanında 6), geri kalan 18 bireysel görüşme ise elektronik ortamda (Skype, telefon, internet vb. yoluyla) olmak üzere toplam toplam 36 tane bireysel görüşme 7 – 25 Haziran 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Yapılan tüm görüşmeler sırasında katılımcıların izniyle ses kaydı alınmıştır, elde edilen veriler deşifre edilerek kodlanmış, kategorilere ayrılmış ve temalar oluşturulmuştur. Veriler, elde edilen verinin özgün biçimine mümkün olduğu kadar sadık kalarak, araştırmaya katılan bireylerin söylediklerinden doğrudan alıntı yaparak betimsel bir yaklaşımla sunulmuştur. Alıntılar verilirken görüşmelerin yapıldığı şehir ve proje türü parantez içinde verilmiştir. Erasmus+ Okul Eğitimi projelerinin katılımcıları OE, Erasmus+ Yetişkin Eğitimi projelerinin katılımcıları YE olarak belirtilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde, etki değerlendirmesi çalışmasının bulgularına yer verilmiştir. Bulgular, araştırmanın amaçları doğrultusunda;

1. Erasmus+ Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Projelerinin Genel Özellikleri,
2. Projelerin Personel Üzerine Etkileri
3. Projelerin Kurumlar Üzerine Etkileri

alt başlıkları ile sunulmuştur.

4.1. Erasmus+ Okul Eğitimi ve Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Projelerinin Genel Özellikleri

Bu bölümde Türkiye Ulusal Ajansı'ndan temin edilen Katılımcı Anketi ve Kurumsal Kapasite Gelişimi Anketi ile elde edilen veriler betimsel istatistikler (örn: frekans, yüzde ve t testi) hesaplanarak analiz edilmiştir.

Söz konusu analizler sırasıyla; 'Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliğine Yönelik Bulgular,' 'Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliğine Yönelik Bulgular,' ve 'Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Kurumsal Kapasite Anket Sonuçlarına Yönelik Bulgular' başlıkları altında ilgili tablo ve grafiklerle aşağıda sunulmuştur.

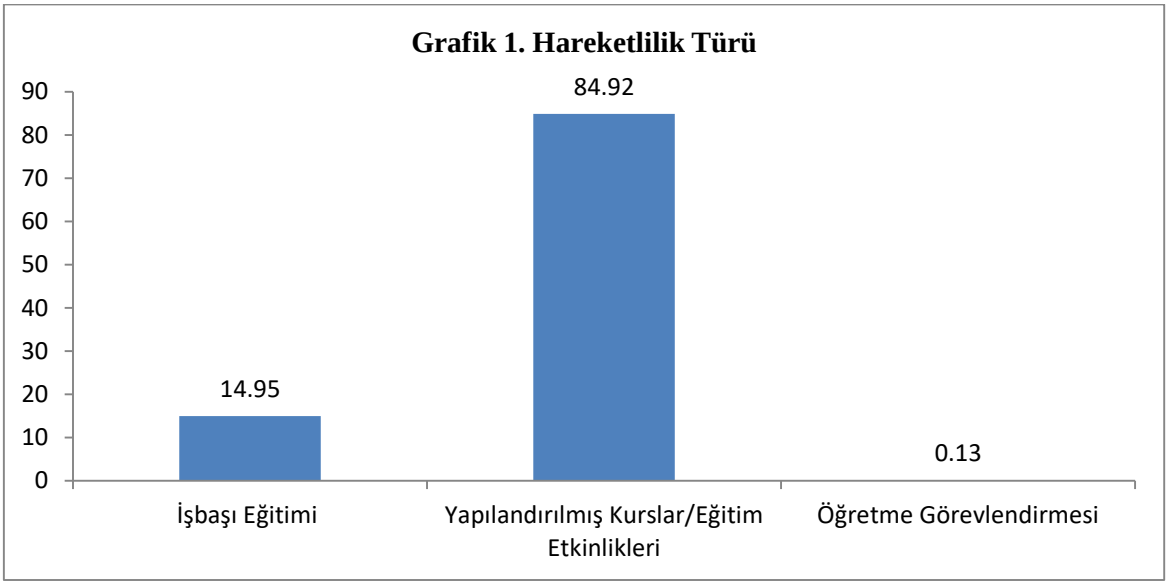
4.1.1. Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliğine Yönelik Bulgular

Proje kapsamında, Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliği programına katılan toplam 5675 kişiden 5459'u katılımcı anketini yanıtlamıştır.

Tablo 5'te okul eğitimi katılımcılarının hareketlilik türü bilgileri yer almaktadır. Tablo 5'e göre, katılımcıların %14.95'i İşbaşı Eğitime, %84.92'si ise Yapılandırılmış Kurslar/Eğitim Etkinlikleri ve %0.13'ü Yurtdışı Öğretme Görevlendirmesi türünde bir hareketliliğe katılmışlardır.

Tablo 5. Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliği türü

Hareketlilik Türü	n	%
İşbaşı Eğitimi	816	14.95
Yapılandırılmış Kurslar/Eğitim Etkinlikleri	4636	84.92
Öğretme Görevlendirmesi	7	0.13
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 6, katılımcıların hangi şehirden katıldıklarına ilişkin dağılımı göstermektedir. Tablo 6 incelendiğinde, en çok katılımcının gönderildiği ilk üç şehrin sırasıyla; Mersin, Ankara ve İstanbul olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Okul Eğitimi Projesi kapsamında katılımcı gönderen kuruluş (şehir/alfabetik olarak)

Gönderen Kuruluş (Şehir)	n	%
Adana	265	4.85
Adapazarı	14	0.26
Adıyaman	36	0.66
Afyon	87	1.59
Ağrı	28	0.51
Aksaray	45	0.82
Amasya	25	0.46
Ankara	439	8.04
Antalya	194	3.55
Artvin	24	0.44
Aydın	122	2.23

Gönderen Kuruluş (Şehir)	n	%
Balıkesir	62	1.14
Bilecik	18	0.33
Bingöl	41	0.75
Bitlis	48	0.88
Bolu	77	1.41
Burdur	59	1.08
Bursa	195	3.57
Çanakkale	105	1.92
Çankırı	74	1.36
Çorum	15	0.27
Denizli	24	0.44
Diyarbakır	11	0.20
Düzce	39	0.71
Elâzığ	17	0.31
Erzincan	29	0.53
Erzurum	8	0.15
Eskişehir	169	3.10
Gaziantep	99	1.81
Giresun	39	0.71
Gümüşhane	8	0.15
Hakkâri	52	0.95
Hatay	91	1.67
Isparta	30	0.55
İstanbul	322	5.90
İzmir	278	5.09
İzmit	30	0.55
Karabük	15	0.27
Kars	4	0.07
Kastamonu	91	1.67
Kayseri	64	1.17
Kırıkkale	51	0.93
Kırşehir	53	0.97
Kocaeli	114	2.09
Konya	108	1.98
Kütahya	34	0.62
Malatya	53	0.97
Manisa	14	0.26
Mersin	565	10.35

Gönderen Kuruluş (Şehir)	n	%
Muğla	190	3.48
Muş	47	0.86
Niğde	4	0.07
Ordu	47	0.86
Osmaniye	43	0.79
Sakarya	37	0.68
Samsun	124	2.27
Siirt	31	0.57
Sinop	10	0.18
Sivas	24	0.44
Şanlıurfa	179	3.28
Şırnak	8	0.15
Tekirdağ	50	0.92
Tokat	89	1.63
Trabzon	101	1.85
Uşak	14	0.26
Van	9	0.16
Yalova	17	0.31
Yozgat	51	0.93
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 7'de hareketlilik gerçekleştirilen ülkelerde gidilen kuruluşların sayılarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 7. Okul Eğitimi projesi kapsamında gidilen ev sahibi kuruluş (ülke)

Ev Sahibi Kuruluş Ülke	n	%
Almanya	652	11.94
Avusturya	291	5.33
Belçika	152	2.78
Birleşik Krallık	445	8.15
Bulgaristan	9	0.16
Çek Cumhuriyeti	698	12.79
Danimarka	20	0.37
Estonya	15	0.27
Finlandiya	234	4.29
Fransa	56	1.03
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	2	0.04
Hırvatistan	3	0.05

Ev Sahibi Kuruluş Ülke	n	%
Hollanda	681	12.47
İrlanda	85	1.56
İspanya	821	15.04
İsveç	81	1.48
İtalya	414	7.58
İzlanda	16	0.29
Letonya	33	0.6
Litvanya	18	0.33
Macaristan	69	1.26
Malta	114	2.09
Norveç	9	0.16
Polonya	67	1.23
Portekiz	272	4.98
Romanya	98	1.8
Slovakya	14	0.26
Slovenya	27	0.49
Yunanistan	63	1.15
Toplam	**5459**	**100**

Tablo 7'ye göre, en çok hareketlilik gerçekleştirilen ilk 4 ülke sırasıyla: İspanya (15.04), Çek Cumhuriyeti (%12.79), Hollanda (12.47) ve Almanya (%11.94)'dır. Bu bulgu nitel verilerle de uyumludur. Aşağıdaki alıntılar katılımcıların gittikleri ülkeler hakkında bilgi vermektedir:

> *"Almanya ve İspanya olarak yapıldı projemiz. Almanya'ya ortaklarımız ve biz 5 kişi olarak gittik Almanya Berlin'e. İspanya ayağına da projemizden 4 kişi gidince toplam 9 kişi biz projemizi icra ettik geldik"* (OE, Tokat)

> *"…İspanya'ya gittik. Projenin konusu okul eğitimi personel hareketleriyle ilgili Erasmus projesi kapsamında"* (OE, Muş)

> *"İspanya Barselona'ya gittik…"* (OE, Tekirdağ)

> *"…. hareketlilik içerisinde Almanya, İsveç ve Portekiz olmak üzere üç ülkeye gittik"* (OE, İstanbul)

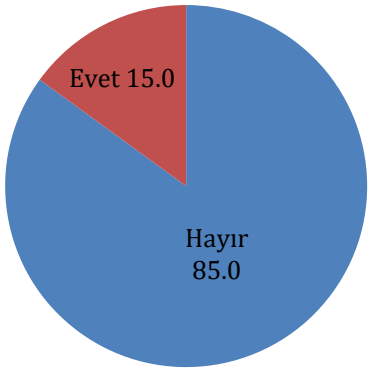
Tablo 8. Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programından yararlandınız mı?

Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programından yararlandınız mı?	**n**	**%**
Evet	821	15.00
Hayır	4638	85.00
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 8'de, katılımcıların daha önce Erasmus + veya Hayatboyu Öğrenme Programları tarafından finanse edilen herhangi bir hareketlilik programına katılıp katılmadıklarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Tablo 9'a göre, katılımcıların %85'i daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programları tarafından finanse edilen bir hareketlilik programına katılmamışlardır. Bu bulgu odak grup toplantılarından ve bireysel görüşmelerden elde edilen verilerle de tutarlıdır. Aşağıdaki alıntılar bu duruma örnek teşkil etmektedir:

> *'... ilk kez böyle bir proje gerçekleştirdik. İkincisini de yaptık ama sonucunu bekliyoruz. Bu bizim ilk projemizdi.'* (OE- Erzincan).
>
> *'...projeyi tek başıma ben yürüttüm ve benim ilk deneyimimdi.'* (OE-Eskişehir).
>
> *"Sadece bu kurumda bir kez bu çalışmayı yaptık, başka bir çalışma yapmadık"* (OE, İstanbul)
>
> *"Okula atandığım ilk günden bu yana benden önce benden sonra da yaptığımız tek proje ilk defa okulda bir projemiz oldu"* (OE, Bingöl)
>
> *"Sadece bu kurumda bir kez bu çalışmayı yaptık, başka bir çalışma yapmadık"* (OE, İstanbul)

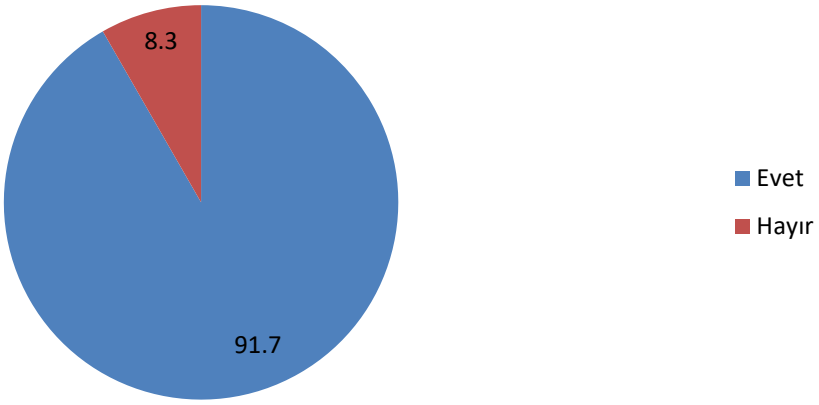
Grafik 2. Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programından yararlandınız mı?

Tablo 9. Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?

Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?	n	%
Evet	5008	91.70
Hayır	451	8.30
Toplam	**5459**	**100.00**

Grafik 3. Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?

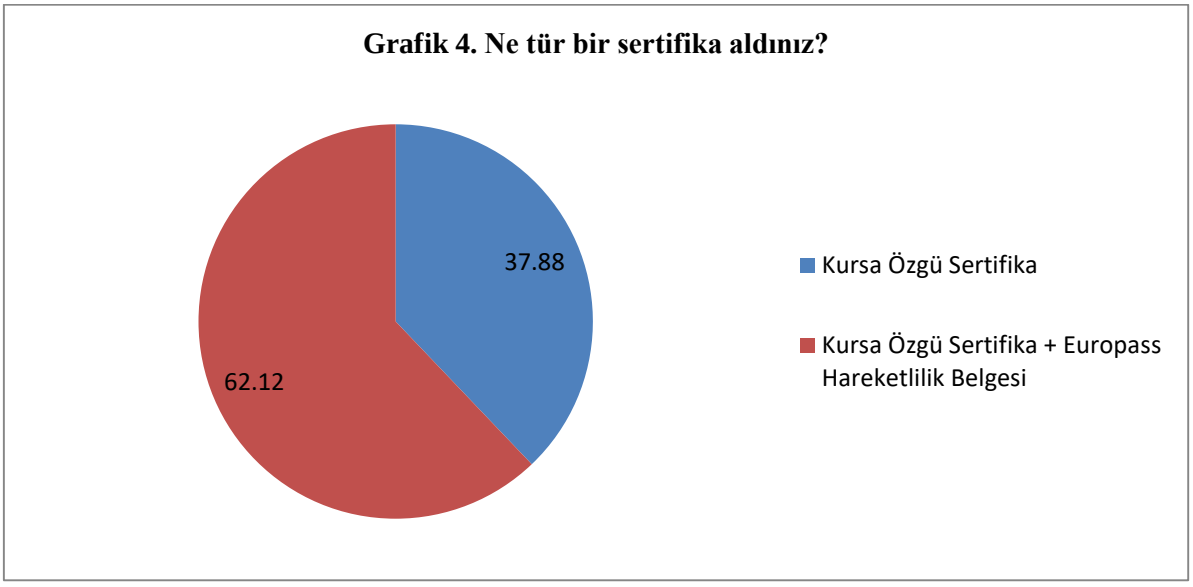

Tablo 9'da katılımcılar ile hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalanıp imzalanmadığı bilgisine ilişkin sonuçlara yer verilmiştir. Tablo 9'a göre, katılımcıların %91.7'si ile hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalanmıştır.

Tablo 10. Ne tür bir sertifika aldınız?

Ne tür bir sertifika aldınız?	**n**	**%**
Kursa Özgü Sertifika	2068	37.88
Kursa Özgü Sertifika + Europass Hareketlilik Belgesi	3391	62.12
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 10'da katılımcıların, hareketlilik programı kapsamında ne tür sertifika aldıklarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Tablo 10'a göre katılımcıların tamamı Kursa Özgü Sertifika almış olup %62.12'si de buna ek olarak Europass Hareketlilik Belgesi aldıklarını belirtmişlerdir.

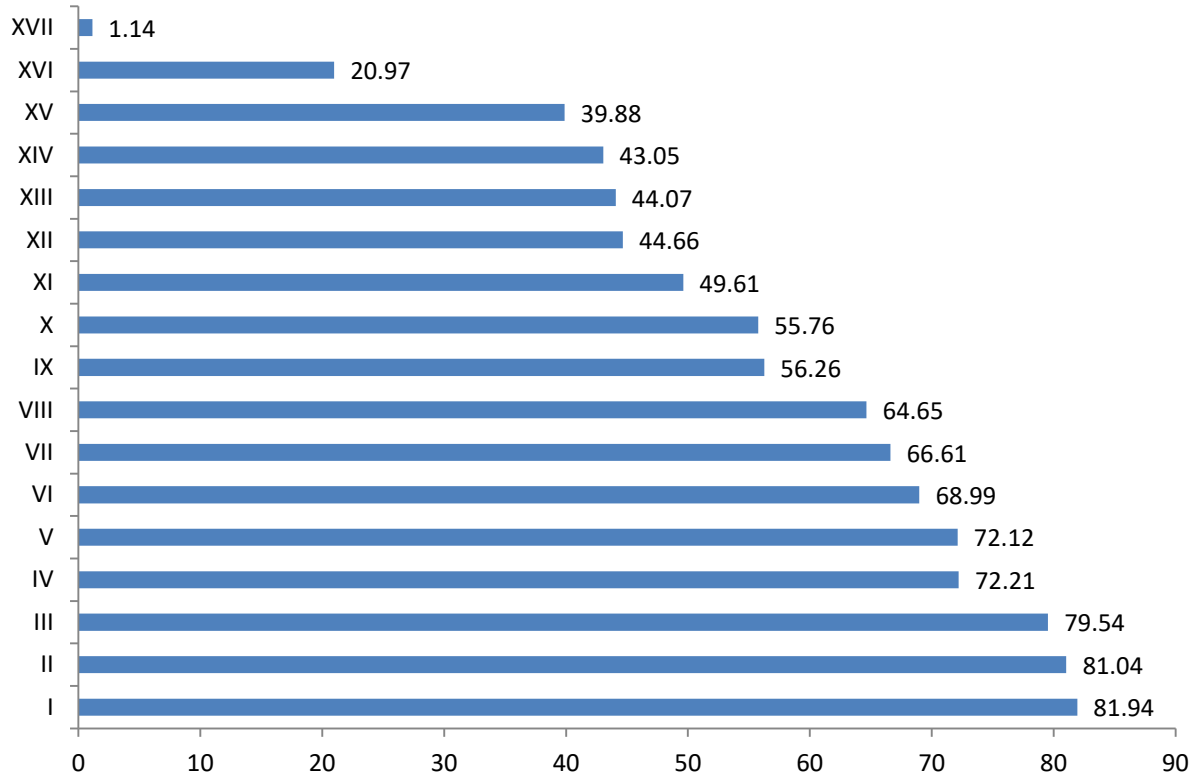
Tablo 11. Erasmus + Okul Eğitimi Personelinin Öğrenme Hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?

Erasmus + Okul Eğitimi Personelinin Öğrenme Hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?	**Cevaplar**		**Katılımcı %**
	n	**%**	
Yurtdışındaki iyi uygulama örneklerinden bilgi ve uzmanlık bilgisi kazanmak için (I)	4473	8.69	81.94
Sosyal, dilsel ve / veya kültürel konulardaki bilgileri artırmak için (II)	4424	8.60	81.04
Kendi alanımdaki yeterliklerimi geliştirmek ve öğretimin önemini artırmak için (III)	4342	8.44	79.54
Yeni insanlarla tanışmak için (IV)	3942	7.66	72.21
Mevcut iş ve mesleki gelişimimle ilgili pratik beceriler kazanmak için (V)	3937	7.65	72.12
Yabancı dil becerilerimi geliştirmek için (VI)	3766	7.32	68.99
İş doyumunu artırmak için (VII)	3636	7.07	66.61
Yeni öğrenme uygulamalarını ve öğretim yöntemlerini denemek ve geliştirmek için (VIII)	3529	6.86	64.65
Yeni ilişkiler kurmak / mesleki ağımı genişletmek için (IX)	3071	5.97	56.26
Kendi bilgi ve becerilerimi öğrencilerle paylaşmak için (X)	3044	5.92	55.76
Kurumunun öğrenci ve personel hareket kabiliyetini ve kalitesini artırmak için (XI)	2708	5.26	49.61
Gelecekteki istihdamımı ve kariyer fırsatlarımı arttırmak için (XII)	2438	4.74	44.66
Kurumum tarafından sunulan hizmetleri geliştirmek için (XIII)	2406	4.68	44.07
Ortak bir kurumla iş birliğini güçlendirmek için (XIV)	2350	4.57	43.05
Müfredat geliştirme, müşterek derslerin veya modüllerin geliştirilmesi, akademik ağlar gibi ikincil etkileri yaratmak için (XV)	2177	4.23	39.88
İşgücü piyasasıyla iş birliği oluşturmak için (XVI)	1145	2.23	20.97
Diğer (XVII)	62	0.12	1.14
Toplam	**51450**	**100.00**	**-**

Tablo 11'de katılımcıların Erasmus + Okul Eğitimi hareketliliğine katılmak için temel motivasyonlarının neler olduğuna ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Tablo 11'e göre, katılımcıların %82'si temel motivasyonlarını yurtdışındaki iyi uygulamalardan bilgi ve uzmanlık bilgisi kazanmak olarak belirtmişlerdir. Katılımcıları Erasmus+ Okul Eğitimi hareketliliğine katılmaya motive eden diğer durumlar sırasıyla sosyal, dilsel ve / veya kültürel

yetkinliklerini arttırmak (%81.04), kendi alanlarındaki yeterliklerini geliştirmek ve öğretimin önemini arttırmak (%79.6), mevcut iş ve mesleki gelişimiyle ilgili pratik beceriler kazanmak (%72.1) ve yabancı dil becerilerini geliştirmek (%69) olduğu görülmüştür. Katılımcıları öğrenme hareketliliğine katılmak için en az motive eden durumlar ise işgücü piyasasıyla iş birliği oluşturmak (%21) ve Müfredat geliştirme, müşterek derslerin veya modüllerin geliştirilmesi, akademik ağlar gibi ikincil etkileri yaratmak (%39.9) olarak belirtilmiştir.

Grafik 5. Erasmus + Okul Eğitimi Personelinin Öğrenme Hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?

Bu bulgu nitel bulgularla aynı doğrultudadır. Odak grup görüşmelerinde ve bireysel görüşmelerde katılımcıların hareketlilik sonrasında en çok dile getirdikleri konuların yabancı dil ve sosyo-kültürel alanlarla ilgili olduğu gözlenmiştir.

Tablo 12'de katılımcıların katıldıkları faaliyette kullanılan dile ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 12. Faaliyet sırasında kullanılan dil

Faaliyet sırasında kullanılan dil	n	%
İngilizce	4904	89.83
Almanca	212	3.88
Türkçe	185	3.39
İspanyolca	35	0.64
Flemenkçe	30	0.55
Çekçe	21	0.38
Fransızca	19	0.35
Portekizce	14	0.26
İtalyanca	11	0.20
İsveççe	11	0.20
Romence	9	0.16
Fince	3	0.05
Macarca	2	0.04
Estonyaca	1	0.02
İrlandaca	1	0.02
Maltaca	1	0.02
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 12'ye göre, katılımcıların %89.83'ü faaliyet dili olarak İngilizce dilini kullandıklarını belirtmişlerdir. Onu Almanca (%3.88) ve Türkçe (%3.21) dilleri izlemektedir. Katılımcılar, yurtdışı hareketlilikleri süresince dil yeterlilikleri konusunda çoğu zaman eksiklik hissettiklerini, bu eksikliklerini yabancı dil (genellikle İngilizce) öğretmeni olan meslektaşlarının çeviri konusunda kendilerine yardım etmesiyle genel olarak çözdüklerini, hareketlilik esnasında kullanılan dili konuşamayacak fakat anlayabilecek kadar öğrendiklerini ve yabancı dillerini geliştirme ihtiyacı duyduklarını belirtmişlerdir.

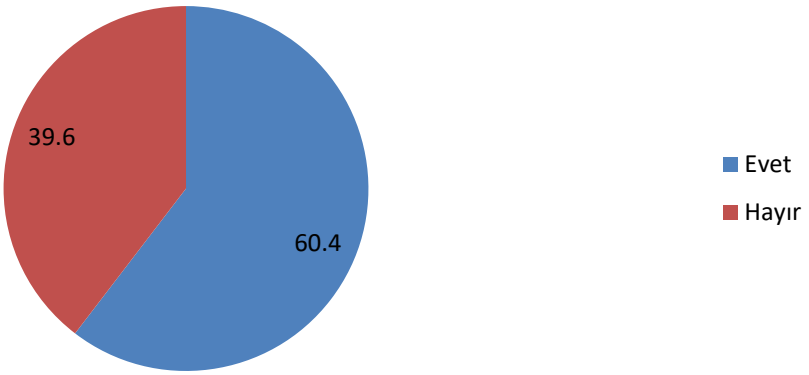
Tablo 13'te, katılımcıların faaliyetten önce veya faaliyet sırasında faaliyet diline ilişkin bir dil kursu veya eğitim alıp almadıklarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Katılımcılar ya yurtdışı hareketliliklerinden önce ya da sonra, etkinliğe katılacak olan diğer meslektaşları ile birlikte, çoğunlukla okullarındaki yabancı dil öğretmeni olan meslektaşlarından ücretsiz birkaç saat yabancı dil (genellikle İngilizce) eğitimi aldıklarını bildirmişlerdir.

Tablo 13. Faaliyetten önce veya faaliyet sırasında bu faaliyet dilinde bir dil kursu / eğitim aldım

Faaliyetten önce veya faaliyet sırasında bu faaliyet dilinde bir dil kursu / eğitim aldım	n	%
Evet	3297	60.40
Hayır	2162	39.60
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 13'e göre, katılımcıların %60.4'ü faaliyet dilinde bir kurs veya eğitim aldıklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuç ile uyumlu bir şekilde, bazı kurumların yasal temsilcileri kendileri ile yapılan derinlemesine görüşmelerde, proje dâhilinde yurtdışı hareketliliklerine katılan ve henüz herhangi bir projede yurtdışı hareketliliğine katılmamış olan çalışanlarının (yeni projelerle bu deneyime haiz olma olasılıkları dolayısıyla) yabancı dil öğrenme konusundaki motivasyonlarının oldukça yükseldiğini belirtmiştir.

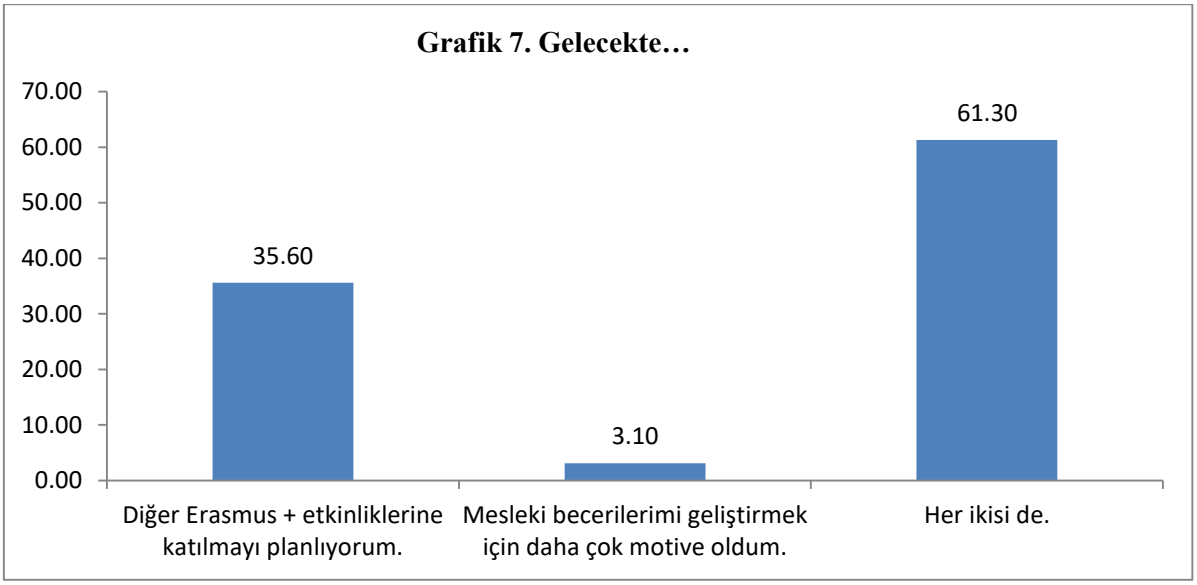
Grafik 6. Faaliyetten önce veya faaliyet sırasında bu faaliyet dilinde bir dil kursu / eğitim aldım

Tablo 14. Gelecekte

Gelecekte…	n	%
Diğer Erasmus + faaliyetlerine katılmayı planlıyorum	1942	35.60
Mesleki becerilerimi geliştirmek için daha çok motive oldum	169	3.10
Her ikisi de	3348	61.30
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 14'e göre, katılımcıların %35.6'sı gelecekte diğer Erasmus+ Okul Eğitimi faaliyetelrine katılmayı planladıklarını, %3.1'i ise gelecekte mesleki becerilerini geliştirmek için daha çok motive olduklarını, %61.3'ü ise hem gelecekte diğer Erasmus+ Okul Eğitimi faaliyetlerine katılmayı planladıklarını hem de mesleki becerilerini geliştirmek için daha çok motive olduklarını belirtmişlerdir.

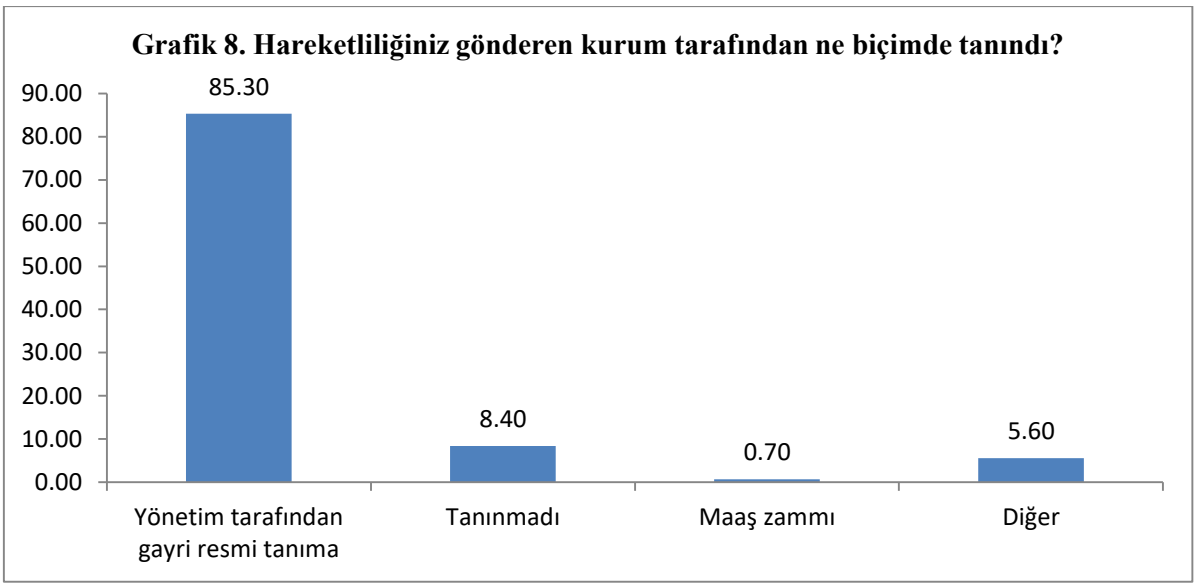
Grafik 7'de görülen sonuç, az önce dil eğitimi alma konusunda görülen motivasyon yüksekliğine yakın bir seyir halindedir.

Diğer bir deyişle, gelecekte başka Erasmus+ faaliyetlerine katılmayı planlayan ve mesleki becerilerini geliştirmek için daha çok motive olduğunu söyleyen kesimin dil gelişimine de açık olduğundan bahsedilebilir.

Tablo 15. Erasmus + Okul Eğitimi Hareketliliğiniz gönderen kurum tarafından hangi şekilde tanındı?

Hareketliliğiniz gönderen kurum tarafından ne biçimde tanındı?	**n**	**%**
Yönetim tarafından gayri resmi tanıma	4657	85.30
Tanınmadı	458	8.40
Maaş zammı	36	0.70
Diğer	308	5.60
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 15'te katılımcıların Erasmus + Okul Eğitimi hareketlilik programlarının gönderen kurum tarafından hangi şekilde tanındığına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Tablo 15'e göre, katılımcıların %85.3'ü kurumlarının hareketliliklerini gayri resmi olarak tanıdıklarını ifade etmişlerdir.

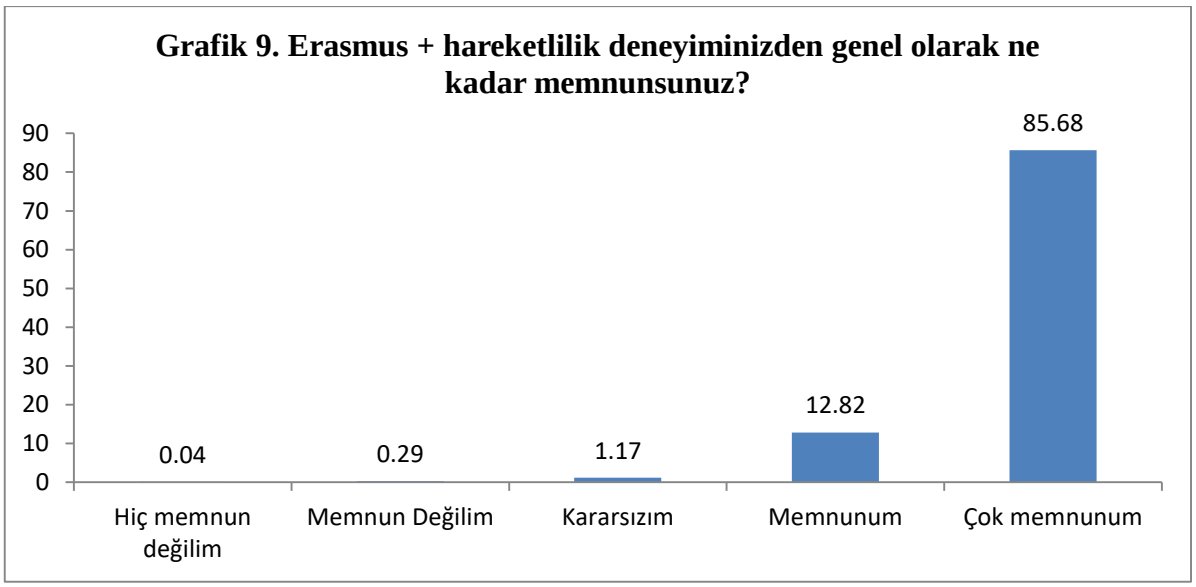

Tablo 16. Erasmus + Okul Eğitimi Hareketliliği deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?

Erasmus + hareketlilik deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?	**n**	**%**
Hiç memnun değilim	2	0.04
Memnun değilim	16	0.29
Kararsızım	64	1.17
Memnunum	700	12.82
Çok memnunum	4677	85.68
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 16'da katılımcıların Erasmus+ hareketlilik deneyimlerinden genel olarak memnuniyetlerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Katılımcıların %85.68'i Erasmus+ hareketlilik deneyimlerinden çok memnun olduklarını, %12.82'si de memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Odak grup ve bireysel görüşmelerde elde edilen bulgular da bu sonuçlarla örtüşmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğu Erasmus+ Okul Eğitimi Hareketliliği deneyiminden memnun kaldıklarını belirtmektedir. Katılımcılar Erasmus+ Okul Eğitimi Hareketliliği faaliyetinde kendi çalışma alanlarıyla ilgili olarak yeni öğretim yöntemlerini

öğrendiklerini ve farklı uygulamalar, materyaller ve teknikler hakkında bilgi edinerek, kuramsal bilgilerini artırdıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra, hareketlilik faaliyeti sırasında katılımcıların iletişim ve sorun çözme becerilerinin de geliştiği yönünde geri bildirimler alınmıştır.

Erasmus+ hareketlilik deneyimlerinden memnun olmadığını bildiren katılımcıların oranının memnun olduğunu bildirenlere kıyasla oldukça az olduğu yukarıdaki grafikte görülmektedir.

Tablo 17. Bu deneyimi meslektaşınıza önerir misiniz?

Bu deneyimi meslektaşınıza önerir misiniz?	**n**	**%**
Evet	5426	99.40
Hayır	33	0.60
Toplam	**5459**	**100.00**

Tablo 17'ye göre, katılımcıların %99.40'ı deneyimlerini meslektaşlarına önermeyi düşündüklerini ifade etmişlerdir. Bu bulgu odak grup görüşmeleriyle de tutarlıdır. Görüşme yapılan idarecilerin çoğu başka kurumlarda çalışanlara bu tür proje/etkinliklere katılmalarını önermiştir. Görüşmelerde genel olarak, yurt dışı tecrübesinin kazandırdığı özgüven, Avrupa'daki yeni teknik ve gelişimlerin takip edilebilmesi, yenilikçi bakış açılarının elde edilebilmesi, ekip ruhunun güçlendirilmesi, kendilerini kurum olarak dünya çapında değerlendirebilmek ve nerede olduklarını anlayabilmeleri açısından bu tür hareketlilik

projelerini tavsiye ettiklerini bildirmişlerdir. Yapılan yüzyüze görüşmelerden elde edilen ilgili bazı ifadeler aşağıdaki gibi olmuştur:

> *'...orada aldığınız eğitimin en önemli tarafı... arkadaşlar kendi okullarıyla diğer okulları karşılaştırabiliyorlar. Hem yönetimi açısından, hem uygulama açısından faydaları var. Hem velinin okula bakış açısını değiştiriyor. Ayrıca kültürel bir etkileşim de sağlıyor; günlük hayattaki uygulamaları kendi hayatlarıyla karşılaştırabiliyorlar ve çok değişik bir motivasyon artışı sağlıyor. Bu hareketliliğe sadece bir kursa katılmak ve o kursta edindiği bilgilerle mesleki deneyimini artırmak ya da mesleki niteliğini artırmak olarak bakmamak lazım. Öğretmenlerin gelişimini sağlıyor. Daha fazla proje geçse, daha fazla katılımcı projelerinden faydalansa çok daha iyi olur. Bu yüzden herkesin proje yapması gerektiğini düşünüyorum.'* (OE-Samsun)

Aşağıdaki alıntıdan anlaşıldığı gibi yurtdışı hareketlilik, katılımcıların kendi ülkelerinde gerçekleşen uygulamalarla o ülke uygulamalarının kıyaslanabilmesini, mesleki eksiklik ve yetkinliklerin çok daha iyi anlaşılabilmesini mümkün kılmıştır. Genellikle ifade edilen bir görüş, bu tür faaliyet projelerini başkalarına öncelikle 'yurtdışındaki uygulamaları görüp kendi durumlarının farkına varmaları için' tavsiye ettikleri yönündedir.

> *"Şimdi en başta Avrupa'nın ilmini almak oradaki işte teknolojiyi görmek, bizden farklı yönleri neler onları keşfedebilmek, kendimizi sorgulamak, bu insanlar bu faaliyetleri yapmışlar biz niye yapamayalım? Bunları öğretmenlerin de sorgulaması görmesi lazım. Hani dediğim gibi oradaki bilimsel şeyleri bizim ülkemize de uyarlamak."* (OE-Erzincan).

Tablo 18. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?

Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?	**Cevaplar**		**Katılımcı %**
	n	**%**	
Personel toplantısında	4640	28.02	85.00
Meslektaşlarımızla çalıştay(lar)da	3346	20.21	61.29
Yazılı bir raporla	2916	17.61	53.42
Medyada	2872	17.35	52.61
Konferansta	2525	15.25	46.25
Paylaşmayı planlamıyorum	133	0.80	2.44

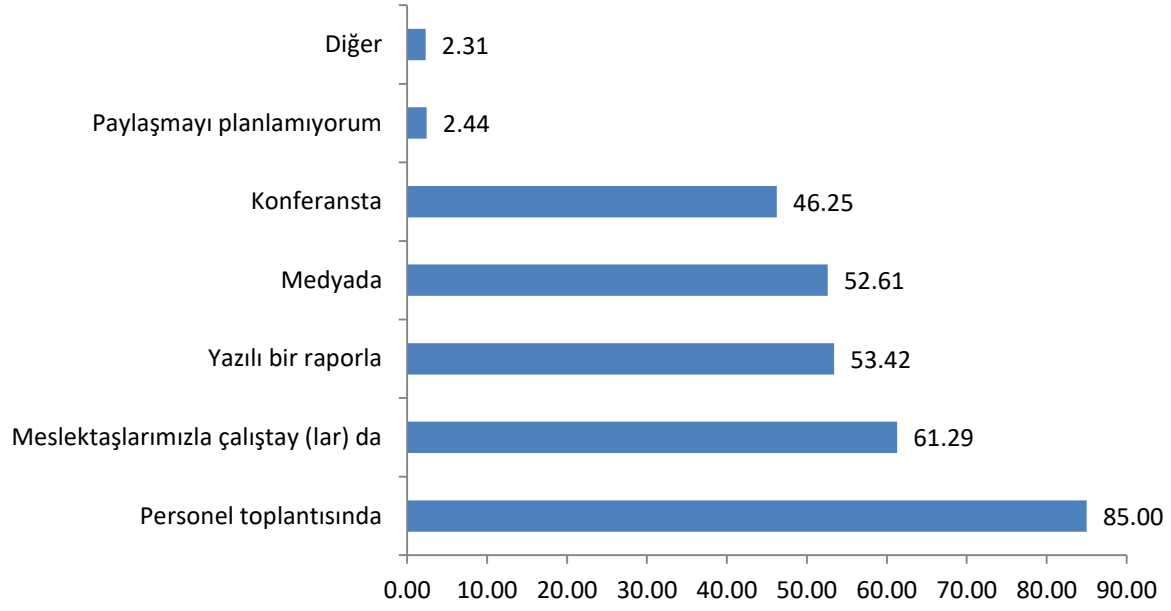
Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?	Cevaplar		Katılımcı %
	n	%	
Diğer	126	0.76	2.31
Toplam	**16558**	**100.00**	**-**

Tablo 18'de, katılımcıların deneyimlerini nasıl paylaşmayı planladıklarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bu maddede katılımcılar birden fazla seçenek işaretleyebildikleri için tabloda yedi farklı seçeneğe (I'den VII'ye) verilen yanıtlara dayanarak tek bir tablo oluşturulmuştur. Her katılımcının birden fazla kategori seçebilmesi nedeniyle toplamların %100'ün üzerinde olması mümkündür. Tabloda yer alan n sütunu 'deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?' sorusuna yönelik her bir seçeneği kaç katılımcının belirttiğini belirtmektedir.

Tablo 18'den de görüleceği gibi deneyimlerini 'personel toplantısı' ile paylaşmak (%85) en çok belirtilen seçenektir. Deneyimlerini meslektaşlarıyla çalıştay(lar)da paylaşmayı planladıklarını ifade edenlerin oranı %61.29 ve yazılı bir rapor hazırlayacaklarını belirtenlerin oranı ise %53.42'dir. Nitel veriler de bu bulgularla örtüşmektedir. Odak grup görüşmelerinde ve bireysel görüşmelerde katılımcılara yaygınlaştırma faaliyetlerini nasıl yaptıkları sorulmuştur. Katılımcıların deneyimlerini paylaşmak için yaptıkları yaygınlaştırma faaliyetleri arasında en sık belirtilenler: yazılı bir rapor hazırlama, personel toplantıları, çalıştay ve seminer düzenleme, konferansa katılma, görsel ve yazılı medya ile sosyal medya paylaşımları, broşür ve kitapçık hazırlama, eşantiyon hediyeler (örn: anahtarlık, ajanda, kalem v.b.) dağıtarak farkındalık arttırmadır. Aşağıdaki alıntı toplantılar yoluyla yapılan yaygınlaştırma faaliyetlerini anlatan bir örnektir:

> *'Okullara döndüğümüzde gidemeyen arkadaşlarımıza anlattık toplantı şeklinde… zümre toplantılarında, kurul toplantılarında ve veli toplantılarımızda deneyimlerimizi paylaştık, neler olduğunu anlattık…hatta oradaki veli katılımını, velilerin yaklaşımlarını da velilerimize anlattık ve oradaki çocukların hangi becerilere sahip olduklarından bahsettik.'* (OE-Samsun).

Grafik 10. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz ?

Erasmus+ Okul Eğitimi hareketlilik programına katılan kurumların hemen hepsinin yaygınlaştırma faaliyetleri ile tecrübe edindikleri proje yaşantısını ve kazandıkları yeni bilgi ve becerileri döndüklerinde pek çok meslektaşına aktararak projenin etki alanını genişlettikleri görülmüştür. Yaygınlaştırma faaliyeti kapsamında yapılan deneyim aktarma faaliyetleri katılımcılara göre genellikle yeterli düzeydedir. Aşağıda görüşmelerden elde edilen yaygınlaştırma faaliyetleri ile ilgili ifadeler yer almaktadır:

> *"Biz diğer okullara gittik bu projemizle. Arkadaşlar burada farklı okullara hem devlet okuluna hem özel okullara giderek orada aldıkları eğitimi diğer öğretmenlere sundular. Herkes kendi aldığı eğitimi sundu ve çok verimli oldu."* (OE-İstanbul).

> *"...arkadaşların döner dönmez yaptıkları ilk iş yaygınlaştırma, bilgilerini aktarmak oldu. Yani kendi okulundaki projeye katılamayan öğrencilere, öğretmenlere seminer verdiler. Özellikle geldiğimiz zaman gidemeyen öğretmenlerimizle yardımlaşma konusunda faaliyete geçmişti eğitime giden arkadaşlarımız."* (OE-Gaziantep).

"... iki aşamalı yaygınlaştırma oldu; bir kurum içi bır kurum dışı... Katılımcı arkadaşların tamamı gruplar halinde başka okullara, özellikle kendi düzeylerindeki okullara gittiler. Çünkü bazı arkadaşlar ilköğretimden, bazıları ortaokuldan, bazıları lise, bazıları meslek lisesi, bazıları düz lise... Hepsinin planlaması yapıldı. Döndükten sonra orada yürütülen proje ile ilgili projenin içeriği ile ilgili, gidip okullarda seminer verdiler..." (OE-Trabzon).

Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliği Katılımcı Anketinden elde edilen bulgular Tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19. Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliği Katılımcı Anketi Sonuçları

İfadeler		**Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum (%)**	**Kararsızım (%)**	**Kesinlikle Katılıyorum & Katılıyorum (%)**
Bu Erasmus + etkinliğine katılarak…	Ana dilde iletişim becerilerimi geliştirdim.	17.75	15.31	66.94
	Pratik beceriler (örneğin planlama ve düzenleme, proje yönetimi, vb.) yetkinliklerimi geliştirdim	0.97	3.43	95.60
	Analitik beceriler konusunda yetkinliklerimi geliştirdim	1.19	5.68	93.13
	İnisiyatif alma ve girişimcilik anlamında yetkinliklerimi geliştirdim	1.59	6.32	92.09
	Öğrenmeyi öğrenmek yetkinliklerimi geliştirdim	0.86	2.91	96.23
	Kişilerarası ve sosyal yeterlilikler konusunda yetkinliklerimi geliştirdim	0.68	1.76	97.56
	Duygusal becerilerimi geliştirdim	0.70	2.34	96.96
	Kültürel farkındalık ve ifade yetkinlikleri geliştirdim	0.35	1.06	98.59
Kişisel ve mesleki gelişim: Bu hareketlilik faaliyeti	Yurtdışındaki iyi uygulamaları öğrendim	0.48	1.94	97.58
	Yeni öğrenme uygulamalarını veya öğretim yöntemlerini deneyimledim ve geliştirdim	1.17	3.28	95.55

İfadeler		Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum (%)	Kararsızım (%)	Kesinlikle Katılıyorum & Katılıyorum (%)
	Şu andaki iş ve mesleki gelişimimle ilgili sektörel veya pratik beceriler kazandım	1.36	5.15	93.50
	Örgütsel / yönetim / liderlik becerilerimi geliştirdim	1.28	6.10	92.62
	Profesyonel ağımı güçlendirdi / genişletti / yeni irtibatlar kurdum	1.14	5.94	92.93
	Kendi bilgi ve becerilerini öğrenciler ve / veya diğer kişilerle paylaştım	1.30	3.81	94.89
	Ortak kurum / kuruluşla iş birliğini güçlendirdim.	1.41	7.53	91.06
	İş gücü piyasasında aktörlerle iş birliği yaptım	10.86	20.68	68.46
	Sivil toplumdaki bireylerle iş birliği yaptım	6.72	17.53	75.75
	Bu hareketlilik faaliyeti sayesinde yabancı dil becerilerimi geliştirdim	1.94	5.53	92.53
	Sosyal, dilsel ve / veya kültürel yeterliklerim arttı.	0.48	1.70	97.82
	Bilgi ve İletişim Teknolojileri araçlarının (ör. Bilgisayar, internet, sanal iş birliği platformları, yazılım, BİT cihazları, vb.) Kullanımındaki yetkinliklerimi geliştirdim	3.92	9.98	86.10
	İş doyumum arttı	0.95	3.87	95.18
	Bu hareketlilik faaliyeti sayesinde istihdam ve kariyer fırsatlarımı geliştirdim	3.00	11.98	85.02
Ayrıca	Örgün/Yaygın öğrenme bağlamında becerileri veya yetkinlikleri değerlendirmek/puanlamak için yeni yöntemler hakkındaki farkındalığımı artırdım	1.01	2.78	96.21
	Mesleki alanımda öğretilen konulardaki bilgilerimi geliştirdim	1.41	3.43	95.16

İfadeler		Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum (%)	Kararsızım (%)	Kesinlikle Katılıyorum & Katılıyorum (%)
	Kendi bilgi ve becerilerimi öğrenciler ve / veya diğer kişilerle paylaştım	0.86	3.57	95.57
	Öğretime karşı tutumumu tazeledi	0.73	2.69	96.57
	Diğer ülkelerdeki okul eğitim sistemleri hakkındaki bilgilerimi de arttırdım	1.41	4.91	93.68
	Okul eğitimi projeleri için (Avrupa) finansman mekanizmalarına ilişkin farkındalığım arttı	0.64	2.84	96.52
Erasmus + 'da katılımım, gönderen kurumuma şu etkiyi yaptı:	Gönderen kurumumda yeni öğretim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamaların kullanılmasını sağlayacak	0.60	2.62	96.78
	Gönderen kurumumda yeni öğretim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamaların kullanılmasına imkân sağladı	1.56	4.16	94.28
	Öğrettiğim konularda öğrencilerin daha iyi motive olmasına imkân sağlayacak	0.90	2.53	96.57
	Yeni öğretim konu(larının) tanıtımına imkân sağlayacak	2.07	6.15	91.78
	Gönderen kurumun organizasyon / yönetiminde değişikliklerin başlatılmasına imkân sağlayacak	1.59	6.10	92.31
	Gönderen kurumun organizasyon / yönetiminde değişikliklerin başlatılmasına imkân sağladı	2.55	7.27	90.18
	Ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birliğinin oluşturulmasını sağlayacaktır	1.23	6.03	92.75
	Ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birliğinin oluşturulmasını sağladı	1.76	8.17	90.07

İfadeler		Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum (%)	Kararsızım (%)	Kesinlikle Katılıyorum & Katılıyorum (%)
	Gönderen kurumumun uluslararasılaştırılmasını sağlayacaktır	0.73	4.47	94.80
	Gönderen kurumumun uluslararasılaştırılmasını sağladı	1.25	5.79	92.97

Tablo 19'da 'Kesinlikle Katılıyorum' ve 'Katılıyorum' diyenlerin oranları ve 'Kesinlikle Katılmıyorum' ve 'Katılmıyorum' diyenlerin oranları toplanarak birlikte yorumlanmıştır. Bulgular, katılımcı anketindeki alt başlıklara göre şu şekilde sınıflandırılmıştır: (1) Erasmus+ etkinliğine katılmanın birey üzerindeki etkileri, (2) bu hareketlilik faaliyetinin kişisel ve mesleki gelişim üzerindeki etkileri ve (3) Erasmus+ etkinliğine katılmanın gönderen kurum üzerindeki etkileri.

(1) Erasmus+ etkinliğine katılmanın birey üzerindeki etkileri

Buna göre katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%98.9) bu Erasmus + etkinliğine katılarak kültürel farkındalık ve ifade yetkinliklerini geliştirdiklerini belirtmiştir. Katılımcıların %97.6'sı bu Erasmus + etkinliğine katılarak kişiler arası ve sosyal yeterlikler konusunda yetkinliklerini geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Benzer şekilde, katılımcıların %97'si duygusal becerilerini, %95.6'sı pratik beceriler (örneğin planlama ve düzenleme, proje yönetimi, vb.) konusunda yetkinliklerini, %96.2'si öğrenmeyi öğrenmek yetkinliklerini ve %93.1'i de analitik beceriler konusundaki yetkinliklerini geliştirmiştir.

(2) Bu hareketlilik faaliyetinin kişisel ve mesleki gelişim üzerindeki etkileri

Katılımcıların % 97.82'si bu hareketlilik faaliyetinin sosyal, dilsel ve / veya kültürel yeterliklerini arttırdığını, %97.58'i yurtdışındaki iyi uygulamaları öğrendiğini, % 96.21'i örgün/yaygın öğrenme bağlamında becerileri veya yetkinlikleri değerlendirmek/puanlamak için

yeni yöntemler hakkındaki farkındalıklarının arttığını, %96.5'i yetişkin eğitimi projeleri için (Avrupa) finansman mekanizmalarına ilişkin farkındalığının arttığını, %95.57'si öğretime karşı tutumunun tazelendiğini, %95.57'si kendi bilgi ve becerilerini öğrenciler ve / veya diğer kişilerle paylaştığını ve %95.55'i yeni öğrenme uygulamalarını veya öğretim yöntemlerini deneyimleyip geliştirdiğini ifade etmektedir. Ayrıca, katılımcıların %95.18'inin iş doyumu artarken, %95.16'sının da mesleki alanlarında öğretilen konulardaki bilgileri artmıştır.

(3) Erasmus+ etkinliğine katılmanın gönderen kurum üzerindeki etkileri

Erasmus + etkinliğine katılmanın gönderen kurumda yeni öğretim / eğitim yöntemlerinin / yaklaşımlarının / iyi uygulamalarının kullanılmasını sağladığını düşünenlerin oranı %94.28'dir. Ayrıca, katılımcıların %96.57'si bu etkinliğe katılmalarının, öğrettikleri konularda öğrencilerin daha iyi motive olmasını sağladığını düşünmektedir. Katılımcıların %94.8'i Erasmus + projesine katılmanın gönderen kurumumun uluslararasılaşmasını sağlayacağını, %92.97'i ise gönderen kurumumun uluslararasılaşmasını sağladığını düşünmektedir. Projeye katılımın ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birliği sağlayacağını düşünenlerin oranı %92.75, iken 'ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birliğini sağladı' diyenlerin oranı %90.07'dir.

4.1.2. Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliğine Yönelik Bulgular

Erasmus+ Yetişkin Eğitimi hareketlilik programına katılan toplam 2081 kişiden 1955'i katılımcı anketini yanıtlamıştır.

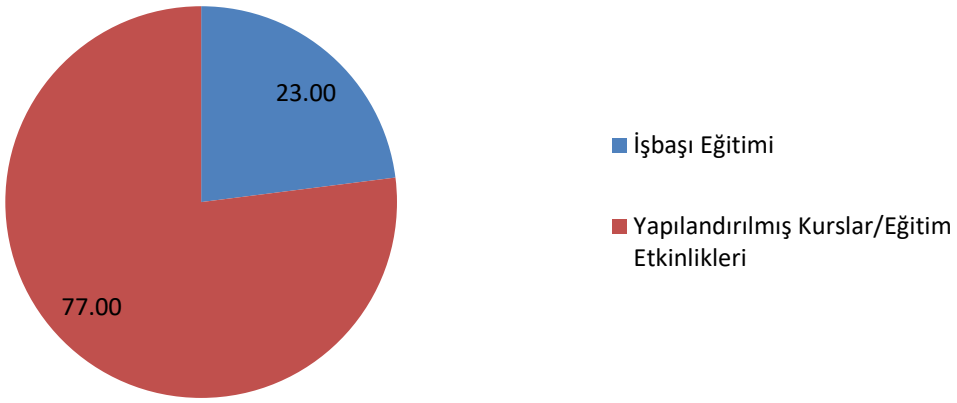
Tablo 20. Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Hareketlilik türü

Hareketlilik Türü	**n**	**%**
İşbaşı Eğitimi	449	23.00
Yapılandırılmış Kurslar/Eğitim Etkinlikleri	1506	77.00
Toplam	**1955**	**100.00**

Tablo 20'de yetişkin eğitimi katılımcılarının hareketlilik türü bilgileri yer almaktadır. Tablo 20'ye göre, katılımcıların %23'ü işbaşı eğitime, %77'si ise Yapılandırılmış Kurslar/Eğitim Etkinlikleri hareketlilik türüne katılmışlardır. Buradaki ilgili tablo ve

grafiklerden görüleceği üzere Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Hareketliliklerinde Erasmus+ Okul Eğitimi Hareketlilikleri (%14.95) ile kıyaslandığında daha fazla (%23) işbaşı eğitim amacı ile projelere katılım sağlandığı anlaşılmaktadır.

Grafik 11. Hareketlilik Türü

Katılımcıların tamamı Türkiye'deki 54 ilden gönderilmiştir. Tablo 21'de katılımcıların hangi şehirlerden gönderildiklerine ve gönderen kuruluş sayılarına ilişkin bilgiler alfabetik sırayla verilmiştir.

Tablo 21. Yetişkin Eğitimi Projesi kapsamında katılımcı gönderen kuruluş (şehir/alfabetik olarak)

Gönderen Kuruluş (Şehir)	n	%
Adana	77	3.94
Adıyaman	8	0.41
Afyon	25	1.28
Aksaray	5	0.26
Amasya	30	1.54
Ankara	229	11.71
Antalya	106	5.42
Aydın	30	1.53
Bartın	14	0.72
Batman	20	1.02
Bitlis	21	1.07
Bolu	30	1.53

Gönderen Kuruluş (Şehir)	n	%
Burdur	16	0.82
Bursa	26	1.33
Çanakkale	24	1.23
Çankırı	2	0.10
Çorum	47	2.40
Denizli	23	1.18
Diyarbakır	24	1.23
Erzurum	20	1.02
Eskişehir	43	2.20
Gaziantep	21	1.07
Giresun	7	0.36
Hakkâri	7	0.36
Hatay	74	3.78
Isparta	54	2.76
İstanbul	89	4.55
İzmir	48	2.46
Kahramanmaraş	8	0.41
Karaman	66	3.38
Kayseri	41	2.10
Kırıkkale	60	3.07
Kırşehir	43	2.20
Kocaeli	5	0.26
Konya	132	6.75
Malatya	28	1.43
Manisa	34	1.74
Mersin	116	5.93
Muğla	19	0.97
Niğde	13	0.66
Ordu	45	2.30
Osmaniye	6	0.31
Rize	9	0.46
Samsun	70	3.58
Siirt	3	0.15
Sivas	20	1.02
Şırnak	19	0.97
Tokat	15	0.77
Trabzon	21	1.07
Uşak	15	0.77

Gönderen Kuruluş (Şehir)	n	%
Yalova	29	1.48
Yozgat	8	0.41
Zonguldak	10	0.51
Toplam	**1955**	**100.00**

Tablo 21'e göre, en çok katılımcının gönderildiği ilk üç şehir sırasıyla: Ankara, Konya ve Mersin'dir.

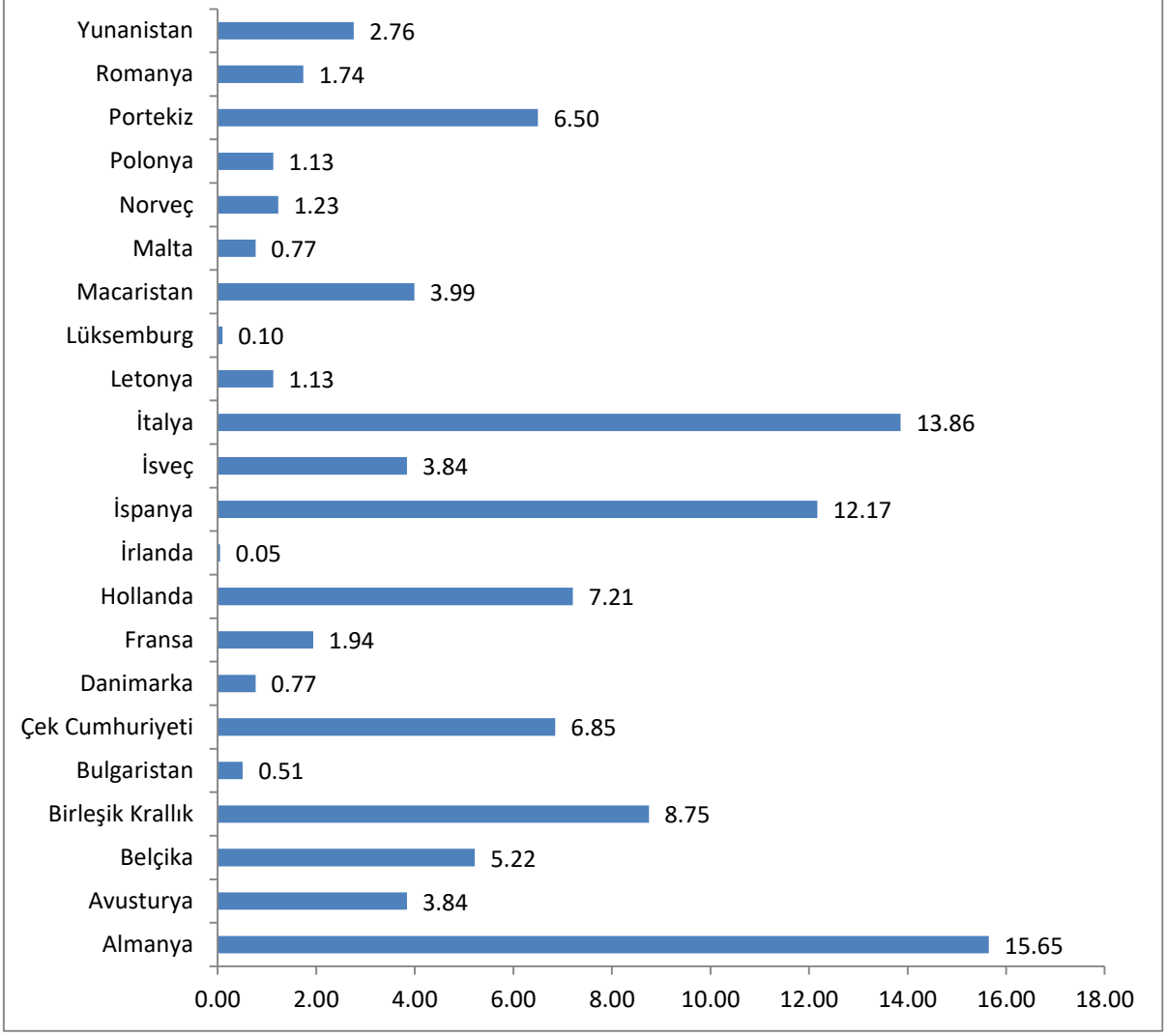
Tablo 22'de hareketlilik gerçekleştirilen ülkelere ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 22. Yetişkin Eğitimi projesi kapsamında gidilen ev sahibi kuruluş (ülke)

Ev Sahibi Kuruluş (Ülke)	n	%
Almanya	306	15.65
Avusturya	75	3.84
Belçika	102	5.22
Birleşik Krallık	171	8.75
Bulgaristan	10	0.51
Çek Cumhuriyeti	134	6.85
Danimarka	15	0.77
Fransa	38	1.94
Hollanda	141	7.21
İrlanda	1	0.05
İspanya	238	12.17
İsveç	75	3.84
İtalya	271	13.86
Letonya	22	1.13
Lüksemburg	2	0.10
Macaristan	78	3.99
Malta	15	0.77
Norveç	24	1.23
Polonya	22	1.13
Portekiz	127	6.50
Romanya	34	1.74
Yunanistan	54	2.76
Toplam	**1955**	**100.00**

Tablo 22'ye göre, en çok hareketlilik gerçekleştirilen ilk 4 ülke sırasıyla: Almanya (%15.65), İtalya (%13.81), İspanya (%10.74) ve Birleşik Krallık'tır (%8.90). Benzer şekilde yapılan odak grup görüşmelerde ve bireysel görüşmelerde de katılımcıların çoğu Almanya, İspanya, İtalya ve Birleşik Krallık'a gittiklerini belirtmiştir.

Grafik 12. Ev Sahibi Kuruluş (Ülke)

Tablo 23'te, katılımcıların daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programları tarafından finanse edilen herhangi bir hareketlilik programına katılıp katılmadıklarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

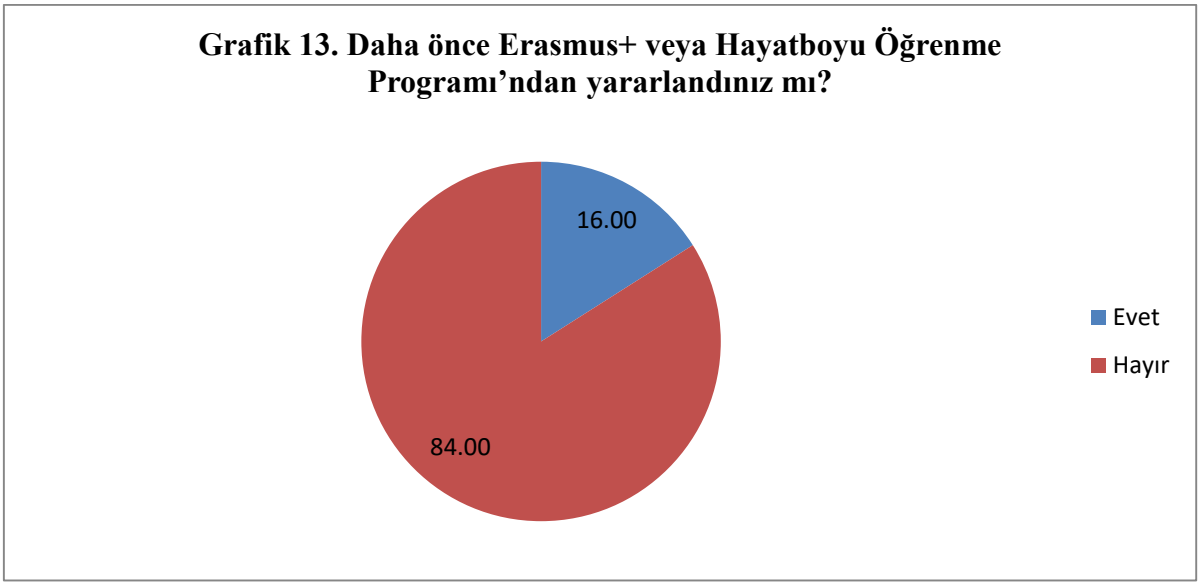
Tablo 23. Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programından yararlandınız mı?

Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programı'ndan yararlandınız mı?	n	%
Evet	313	16.00
Hayır	1642	84.00
Toplam	**1955**	**100.00**

Tablo 23'e göre, katılımcıların temsil ettikleri kurumların %84'ü daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programları tarafından finanse edilen herhangi bir hareketlilik programına katılmamışlardır.

Bazı idareciler daha önce görev yaptıkları kuruluşlarda bu tür faaliyetlerin yapılmış olduğundan bahsetmiştir; bu deneyim genellikle, kendileri için olmasa da 'şu anda görev yaptıkları kurum için ilk' olarak ifade edilmiştir.

Grafik 13. Daha önce Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programı'ndan yararlandınız mı?

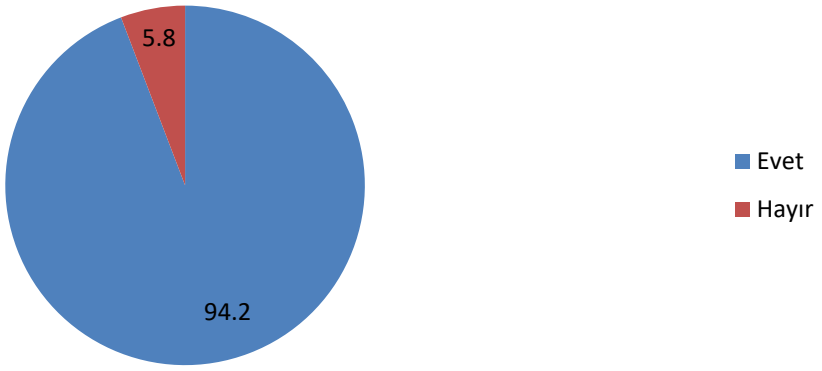

Tablo 24. Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?

Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?	**n**	**%**
Evet	1841	94.20
Hayır	114	5.80
Toplam	**1955**	**100.00**

Tablo 24'te katılımcılar ile hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalanıp imzalanmadığına dair sonuçlara yer verilmiştir. Tablo 24'e göre, katılımcıların %94.2'si ile hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalanmıştır.

Grafik 14. Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?

Tablo 25'te katılımcıların Erasmus+ Yetişkin Eğitimi hareketliliğine katılma motivasyonlarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 25. Erasmus + hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?

Erasmus + hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?	**Cevaplar**		**Katılımcı %**
	n	**%**	
Yurtdışı deneyimi kazanmak	1680	12.77	85.93
Yeni öğrenme uygulamalarını ve öğretim yöntemlerini denemek ve geliştirmek	1418	10.78	72.53
Mevcut iş ve mesleki gelişimimle ilgili pratik beceriler kazanmak	1454	11.05	74.37
Mesleki ağımı güçlendirmek veya genişletmek için	1143	8.69	58.47

Erasmus + hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?	Cevaplar n	%	Katılımcı %
Kendi bilgi ve becerilerimi öğrenciler ve / veya diğer kişilerle paylaşmak	1097	8.34	56.11
Ortak bir kurum / kuruluşla iş birliğini güçlendirmek	997	7.58	51.00
İşgücü piyasasındaki aktörlerle iş birliği yapmak	500	3.80	25.58
Yeni eğitim faaliyetlerinin başlatılması veya geliştirilmesi için ikincil etkiler yaratmak	649	4.93	33.20
Sosyal, dilsel ve / veya kültürel yetkinliklerimi artırmak	1299	9.87	66.45
Yeni bağlantılar kurmak için	1113	8.46	56.93
İstihdamı ve kariyer fırsatlarımı artırmak için	722	5.49	36.93
İş doyumunu artırmak için	1070	8.13	54.73
Diğer	14	0.11	0.72
Toplam	**13156**	**100.00**	**-**

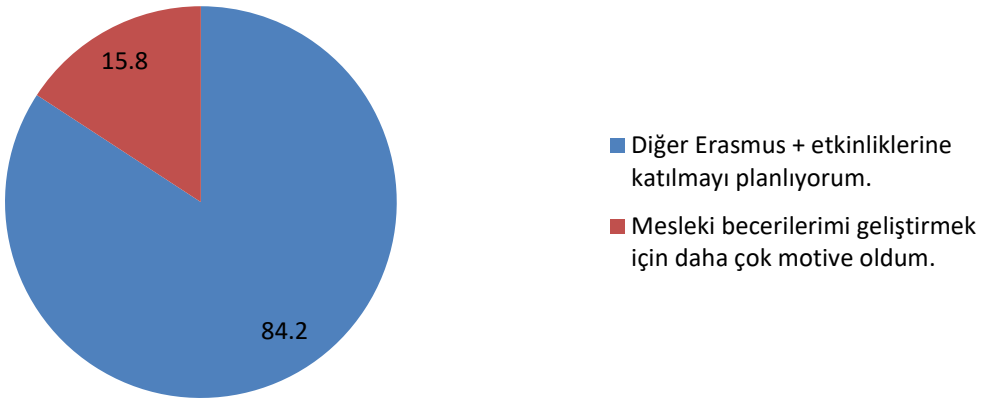
Tablo 25'e göre, katılımcıların %85.9'u temel motivasyonlarını yurtdışı deneyimi kazanmak olarak belirtmişlerdir. Katılımcıları Erasmus+ öğrenme hareketliliğine katılmak için motive eden diğer durumların sırasıyla; mevcut iş ve mesleki gelişimimle ilgili pratik beceriler kazanmak (%74.4), yeni öğrenme uygulamalarını ve öğretim yöntemlerini denemek ve geliştirmek (%72.5), sosyal, dilsel ve / veya kültürel yetkinliklerini arttırmak (%66.4) ve mesleki ağlarını güçlendirmek veya genişletmek (%58.5), yeni bağlantılar kurmak (% 56.9), kendi bilgi ve becerilerini öğrencilerle ve / veya diğer kişilerle paylaşmak (% 56.1), iş doyumunu artırmak (% 54.7), ortak bir kurum / kuruluşla (% 51.0) iş birliğini güçlendirmek olduğu görülmüştür. Ancak, katılımcıları öğrenme hareketliliğine katılmak için en az motive eden durumlar 'işgücü piyasasındaki aktörlerle iş birliği yapmak' (%25.6) ve 'yeni eğitim faaliyetlerinin başlatılması veya geliştirilmesi için ikincil etkiler yaratmak'tır (%33.2).

Tablo 26. Gelecekte

Gelecekte…	n	%
Diğer Erasmus + faaliyetlerine katılmayı planlıyorum	1647	84.20
Mesleki becerilerimi geliştirmek için daha çok motive oldum	308	15.80
Toplam	**1955**	**100.00**

Tablo 26'ya göre, katılımcıların %84.2'si gelecekte diğer Erasmus+ faaliyetlerine katılmayı planlamaktadır. %15.8'i ise gelecekte mesleki becerilerini geliştirmek için daha çok motive olduğunu belirtmiştir.

Grafik 15. Gelecekte…

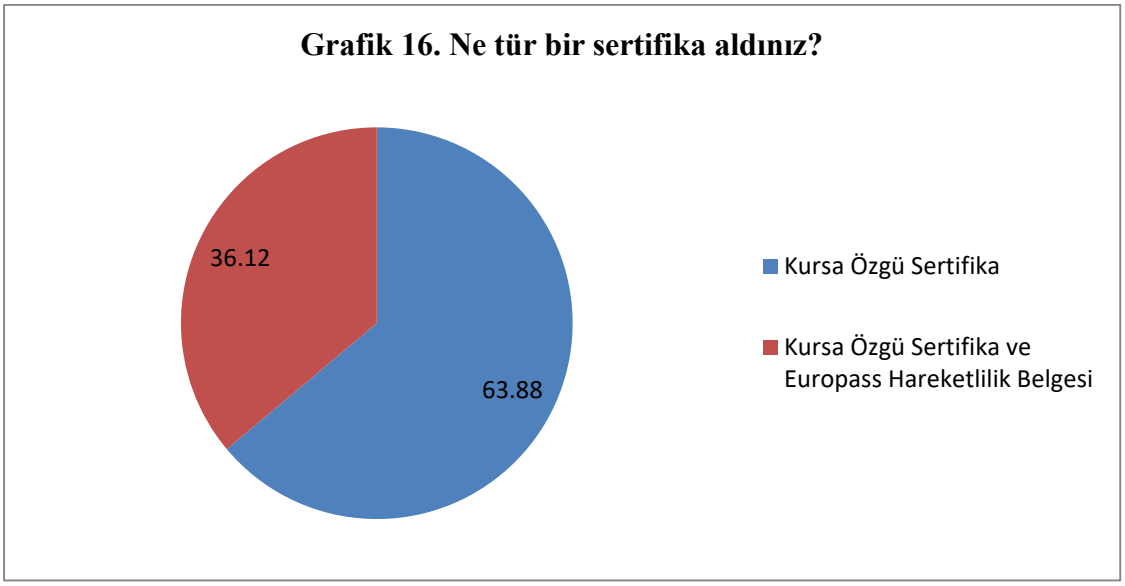

Buradaki oranlar, 'bunun ilk Erasmus+ proje deneyimleri olup olmadığı' ile ilgili olan katılımcı cevapları oranlarla yakınlık göstermektedir. Bu yakınlık, ilk kez Erasmus+ projesi kapsamında yurtdışı hareketlilik faaliyetlerine katılanların 'Diğer Erasmus+ faaliyetlerine katılmayı' diğer gruba oranla daha çok planladıklarını düşündürmektedir.

Tablo 27. Ne tür bir sertifika aldınız?

Ne tür bir sertifika aldınız?	**n**	**%**
Kursa Özgü Sertifika	1249	63.88
Kursa Özgü Sertifika + Europass Hareketlilik Belgesi	706	36.12
Toplam	**1955**	**100.00**

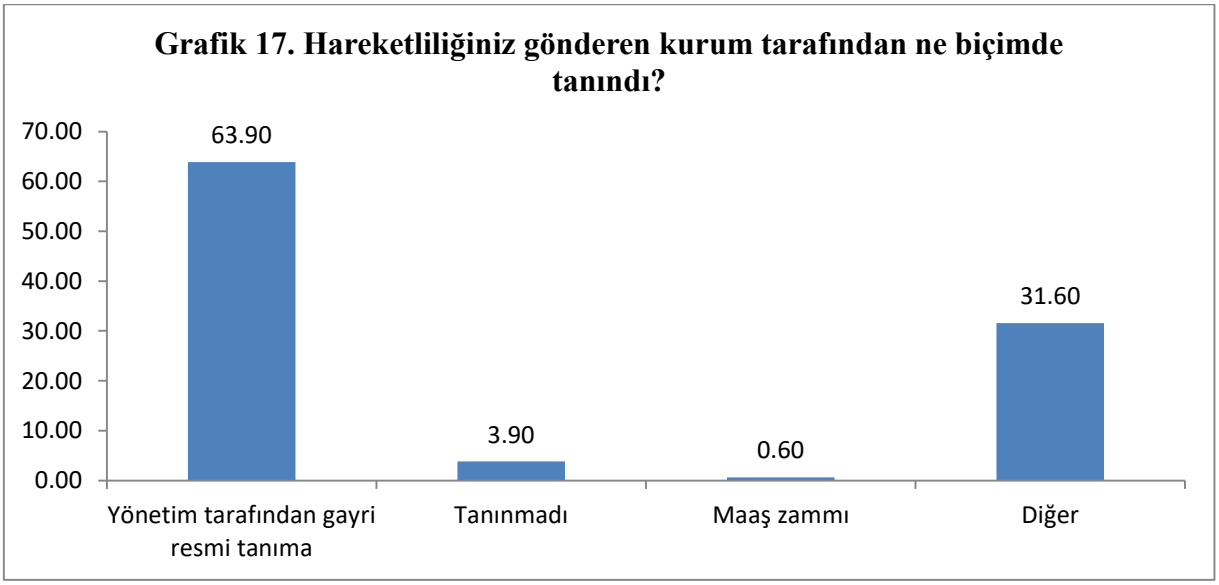
Tablo 27'de katılımcıların, hareketlilik programı kapsamında sertifika türüne ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Tablo 27'ye göre katılımcıların tamamı Kursa Özgü Sertifika almış olup %36.12'si buna ilaveten Europass Hareketlilik Belgesi aldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 28. Hareketliliğiniz, gönderen kurum tarafından hangi şekilde tanındı?

Hareketliliğiniz gönderen kurum tarafından ne biçimde tanındı?	**n**	**%**
Yönetim tarafından gayri resmi tanıma	1250	63.90
Tanınmadı	75	3.90
Maaş zammı	12	0.60
Diğer	618	31.60
Toplam	**1955**	**100.00**

Tablo 28'de katılımcıların hareketlilik programlarının gönderen kurum tarafından tanınma şekline dair bilgilere yer verilmiştir. Tablo 28'e göre, katılımcıların %63.9'u kurumlarının hareketliliklerini gayri resmi olarak tanıdıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 29. Erasmus+ hareketlilik deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?

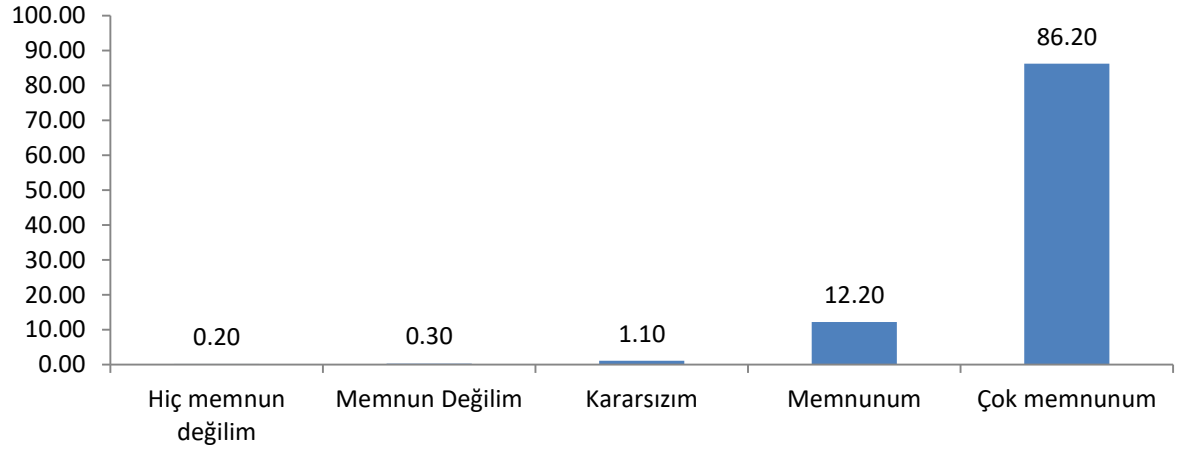
Erasmus + hareketlilik deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?	**n**	**%**
Hiç memnun değilim	3	0.20
Memnun değilim	6	0.30
Kararsızım	22	1.10
Memnunum	239	12.20
Çok memnunum	1685	86.20
Toplam	**1955**	**100.00**

Tablo 29'da katılımcıların Erasmus+ hareketlilik deneyimlerinden memnuniyet düzeyi ölçülmüştür. Katılımcıların %86.2'si Erasmus+ hareketlilik deneyimlerinden çok memnun olduklarını ifade etmişlerdir.

Aşağıdaki alıntı bu gruptaki bir katılımcının memnuniyetini kendi kelimeleriyle ifade etmektedir:

> *"(bu eğitimi) kesinlikle öneririm. Bir kere hem kurum bazında hem personel bazında hem yönetsel hem öğrenimsel, eğitimsel çok fazla katkısı oluyor. İnsanların bakış açısını değiştiriyor, algısını değiştiriyor. Proje tabanlı çalışmalar ister istemez her şeyin planlı olduğu, planlı yürütüldüğü, analiz edildiği, göz önünde bulundurulduğu çalışmalar. Yani profesyonel süreçler olduğu için insanların o şekilde çalışma alışkanlıklarını da geliştiriyor"* (YE-Ankara).

Grafik 18. Erasmus + hareketlilik deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?

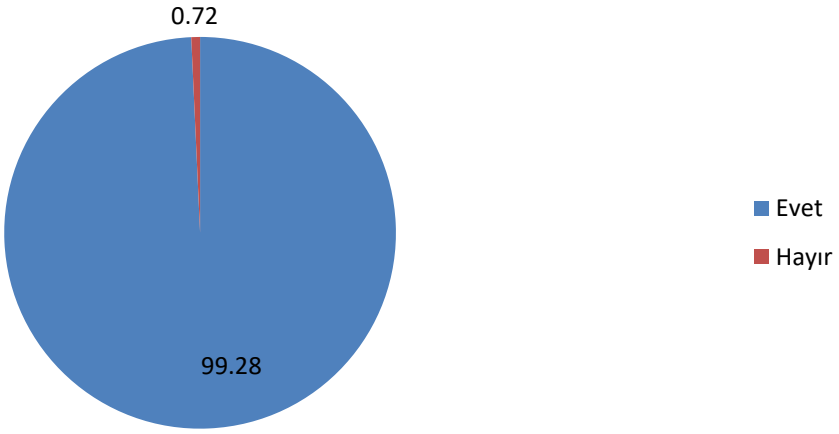
Tablo 30'a göre, katılımcıların %99.28'i deneyimlerini meslektaşlarına önermeyi düşündüklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 30. Bu deneyimi meslektaşınıza önerir misiniz?

Bu deneyimi meslektaşınıza önerir misiniz?	n	%
Evet	1941	99.28
Hayır	14	0.72
Toplam	**1955**	**100.00**

Tablo 30'da yer alan memnuniyet derecelerine ilişkin bulgularla paralel bir şekilde katılımcıların neredeyse tamamı deneyimlerini meslektaşlarına önermeyi düşündüklerini paylaşmışlardır. Memnun olmadığını belirten katılımcılardan (% 0.70) bazılarının da deneyimlerini meslektaşlarına önereceklerini ifade ettikleri görülmüştür.

Grafik 19. Bu deneyimi meslektaşınıza önerir misiniz?

Tablo 31'de katılımcıların deneyimlerini paylaşım yöntemine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 31. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?

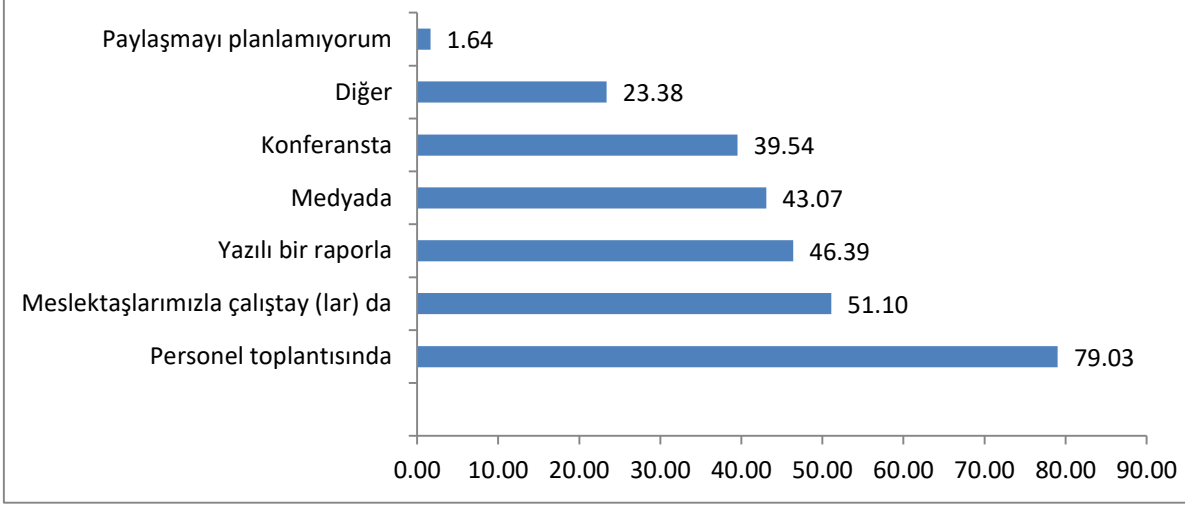
Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?	Cevaplar n	%	Katılımcı %
Personel toplantısında (I)	1545	27.81	79.03
Meslektaşlarımızla çalıştay (lar) da (II)	999	17.98	51.10

Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?	Cevaplar		Katılımcı %
	n	%	
Yazılı bir raporla (III)	907	16.33	46.39
Medyada (IV)	842	15.16	43.07
Konferansta (V)	773	13.92	39.54
Diğer (VI)	457	8.23	23.38
Paylaşmayı planlamıyorum (VII)	32	0.58	1.64
Toplam	**5555**	**100.00**	-

Tablo 31'de katılımcıların deneyimlerini nasıl paylaşmayı planladıklarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bu maddede katılımcılar birden fazla seçenek işaretleyebildikleri için tabloda yedi farklı seçeneğe (I'den VII'ye) verilen yanıtlara dayanarak tek bir tablo oluşturulmuştur. Her katılımcının birden fazla kategori seçebilmesi nedeniyle toplamların %100'ün üzerinde olması mümkündür. Tabloda yer alan 'n' sütunu 'deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?' sorusuna yönelik her bir seçeneği kaç katılımcının belirttiğini belirtmektedir.

Tablo 31'den de görüleceği gibi deneyimlerini 'personel toplantısı' ile paylaşmak (%79.03) en çok belirtilen seçenektir. Katılımcıların %51.10'u çalıştaylarda ve %46.39'u ise daha çok yazılı bir raporla paylaşmayı planladıklarını ifade etmişlerdir.

Grafik 20. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz?

Odak grup görüşmelerinde ve bireysel görüşmelerde de katılımcılar yaygınlaştırma faaliyetileri kapsamında deneyimlerini seminer ya da çalıştaylar yoluyla meslektaşları ile paylaştıklarını ifade etmişlerdir. Grafik 20'de yer alan faaliyetlere ek olarak odak grup

görüşmelerinde ve bireysel görüşmelerde bazı katılımcılar, özellikle yerel gazete ve dergilerde haklarında bu deneyimleriyle ilgili çıkan/ çıkarttıkları haberler yolu ile de yaygınlaştırma etkinliği gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir.

Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Katılımcı Anketinden elde edilen bulgular Tablo 32'de gösterilmiştir.

Tablo 32. Erasmus+ Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Katılımcı Anketi Sonuçları

İfadeler		**Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum (%)**	**Kararsızım (%)**	**Katılıyorum & Kesinlikle Katılıyorum (%)**
Kişisel ve mesleki gelişim: Bu hareketlilik faaliyeti sayesinde:	Yurtdışındaki iyi uygulamaları öğrendim	0.51	1.89	97.60
	Şu andaki iş ve mesleki gelişimimle ilgili pratik beceriler kazandım.	0.61	2.92	96.47
	Profesyonel ağımı güçlendirdim veya genişlettim	2.10	7.83	90.08
	Kendi bilgi ve becerilerimi öğrenciler ve / veya diğer kişilerle paylaştım	1.33	7.93	90.74
	Bir ortak kurum / kuruluşla iş birliğini güçlendirdim.	1.59	10.13	88.29
	Organizasyon / yönetim / liderlik becerilerimi geliştirdim	1.74	8.29	89.97
	İşgücü piyasasındaki aktörlerle iş birliği yaptım	10.18	22.10	67.72
	Sivil toplumdaki aktörlerle iş birliği yaptım	4.59	21.18	74.24
	Yabancı dil becerilerimi geliştirdim	2.97	9.62	87.42
	Sosyal, dilsel ve / veya kültürel yeterliklerimi arttırdım	0.77	3.12	96.11
	Bilgi ve İletişim Teknolojileri araçlarının (ör. Bilgisayar, internet, sanal iş birliği platformları, yazılım, BİT cihazları, vb.) kullanımındaki yetkinliklerimi geliştirdim	10.18	19.64	70.18

İfadeler		Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum (%)	Kararsızım (%)	Katılıyorum & Kesinlikle Katılıyorum (%)
	İş doyumum arttı	0.97	6.60	92.43
	İstihdam ve kariyer fırsatlarımı geliştirdim	3.12	13.55	83.32
	Yeni bağlantılar kurdum	1.09	5.46	93.45
Ayrıca	Mesleki alanımda öğretilen konulardaki bilgilerimi geliştirdim	0.61	2.76	96.62
	Örgün/Yaygın öğrenme bağlamında becerileri veya yetkinlikleri değerlendirmek/puanlamak için yeni yöntemler hakkındaki farkındalığımı artırdım	0.77	5.52	93.71
	Eğitim / öğretim konusundaki tutumlarımı tazeledim	0.72	3.84	95.45
	Başka ülkelerdeki yetişkin eğitim sistemlerine ilişkin bilgilerimi arttırdım	1.07	3.79	95.14
	Yetişkin eğitim projeleri için (Avrupa) finansman mekanizmalarına ilişkin farkındalığım arttı	1.07	3.94	94.99
Erasmus + 'da katılımım, gönderen kurumuma şu etkiyi yaptı:	Gönderen kurumumda yeni öğretim / öğretim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamaların kullanılmasını sağlayacaktır	0.72	2.92	96.37
	Gönderen kurumumda yeni öğretim / eğitim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamaların kullanılmasını sağladı	1.18	5.78	93.04
	Öğrettiğim konularda öğrencilerin motivasyonlarının artmasını sağlayacaktır	0.77	3.89	95.35
	Yeni öğretim / eğitim konularının başlatılmasını sağladı.	0.87	6.65	92.48

İfadeler		Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum (%)	Kararsızım (%)	Katılıyorum & Kesinlikle Katılıyorum (%)
	Gönderen kurumun organizasyonunda / yönetiminde değişikliklere neden olacaktır	2.20	9.51	88.29
	Gönderen kurumun organizasyon / yönetiminde değişikliklere neden oldu	3.12	12.74	84.14
	Ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birliğini sağlayacaktır	0.97	5.17	93.86
	Ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birliğine imkân sağladı	1.94	7.37	90.69
	Gönderen kurumumun uluslararasılaştırılmasını sağlayacaktır	1.07	6.60	92.33
	Gönderen kurumumun uluslararasılaştırılmasını sağladı	1.38	9.92	88.70
	Diğer	7.44	13.22	79.34

Tablo 32'de 'Kesinlikle Katılıyorum' ve 'Katılıyorum' diyenlerin oranları ve 'Kesinlikle Katılmıyorum' ve 'Katılmıyorum' diyenlerin oranları toplanarak birlikte yorumlanmıştır. Bulgular, katılımcı anketindeki alt başlıklara göre şu şekilde sınıflandırılmıştır: (1) Bu hareketlilik faaliyetinin kişisel ve mesleki gelişim üzerindeki etkileri ve (2) Erasmus+ etkinliğine katılmanın gönderen kurum üzerindeki etkileri.

(1) Bu hareketlilik faaliyetinin kişisel ve mesleki gelişim üzerindeki etkileri

Katılımcıların çoğunluğu (%97.6) bu hareketlilik faaliyeti sayesinde yurtdışındaki iyi uygulamaları öğrendiklerini belirtmişlerdir. Mesleki anlamda öğretilen konulardaki bilgilerini geliştirdiğini belirtenlerin oranı %96.62'dir. Ayrıca katılımcıların % 96.47'si şu andaki iş ve mesleki gelişimleriyle ilgili pratik beceriler kazandığını, %96.11'i sosyal, dilsel ve / veya kültürel yeterliklerini arttırdığını, % 95.45'i eğitim / öğretim konusundaki tutumlarını tazelediğini, %95.14'ü başka ülkelerdeki yetişkin eğitim sistemlerine ilişkin bilgilerini arttığını, %94.99'u yetişkin eğitim projeleri için (Avrupa) finansman mekanizmalarına ilişkin farkındalığının arttığını ve % 93.71'i de örgün/yaygın öğrenme bağlamında becerileri veya

yetkinlikleri değerlendirmek/anlamak için yeni yöntemler hakkındaki farkındalığının arttığını ifade etmiştir. Ayrıca katılımcıların % 93.45'i yeni bağlantılar kurduğunu, % 92.43'ü iş doyumunun arttığını, % 90.74'ü kendi bilgi ve becerilerini yetişkin öğreniciler ve / veya diğer kişilerle paylaştığını ve % 90.08'i profesyonel ağını güçlendirdiğini / genişlettiğini belirtmiştir.

(2) Erasmus + etkinliğine katılmanın gönderen kurum üzerindeki etkileri

Erasmus + etkinliğine katılmanın gönderen kurumda yeni öğretim / eğitim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamalar kullanılmasını sağladığını düşünenlerin oranı %96.37'dir. Katılımcıların %95,35'i etkinliğe katılmanın öğrettiği konularda yetişkin öğrenicilerin motivasyonlarının artmasına yol açacağını düşünmektedir. Projeye katılımın ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birliğine imkân sağlayacağını düşünenlerin oranı %93.86'dır.

Katılımcıların %93.04'ü etkinliğine katılmanın gönderen kurumda yeni öğretim / eğitim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamaların kullanılmasını sağladığını belirtmektedir. Ayrıca katılımcıların %93.48'ine göre, etkinliğe katılım kurumda yeni öğretim / eğitim konularının başlatılmasını sağlamıştır. Etkinliğin gönderen kurumlarının uluslararasılaştırılmasını sağlayacağını düşünenlerin oranı %92.33 ve ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birliğine imkân verdiğini belirtenlerin oranı ise %90.69'dur.

4.1.3. Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Kurumsal Kapasite Anket Sonuçları

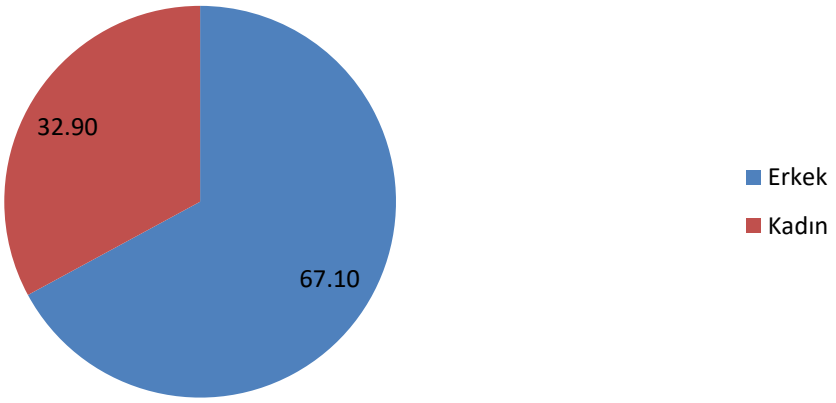
Kurumsal Kapasite Gelişimi Anketi 500 kurum yöneticisine gönderilmiştir. 370 kurumun yöneticisi anketi yanıtlanmıştır. Bazı anketler birden fazla kurum yöneticisi tarafından cevaplandığı için geçersiz sayılarak analizlere dâhil edilememiştir. Bu nedenle analizler 340 anket üzerinden yapılmıştır. Bu katılımcılarla ilgili betimsel istatistikler aşağıda ayrıntılı olarak verilmiştir.

Tablo 33. Katılımcıların cinsiyet dağılımı.

Cinsiyetiniz	n	%
Erkek	228	67.10
Kadın	112	32.90
Toplam	**340**	**100.00**

Tablo 33'te de görüldüğü gibi Kurumsal Kapasite Anketi'ni cevaplayan toplam kurum yöneticisi sayısı 340'dır. Katılımcıların %67.1'i erkek, %32.9'u ise kadındır.

Grafik 21. Cinsiyetiniz

Tablo 34. Yaş değişkenine ilişkin betimsel istatistikler.

Yaş				
n	Minimum	Maksimum	Ortalama	Std. Sapma
340	22	65	40.36	8.22

Katılımcıların yaşları 22-65 aralığında olup, katılımcıların yaş ortalaması 40.36'dır.

Tablo 35. Kurumsal Kapasite Anketini cevaplayan kurumların illere göre dağılımı.

Kurumunuzun bulunduğu il	n	%
Adana	16	4.71
Adıyaman	3	0.88
Afyon	6	1.76
Ağrı	1	0.29
Aksaray	4	1.18

Kurumunuzun bulunduğu il	n	%
Amasya	3	0.88
Ankara	28	8.24
Antalya	16	4.71
Aydın	15	4.41
Balıkesir	2	0.59
Bartın	1	0.29
Batman	1	0.29
Bilecik	1	0.29
Bitlis	5	1.47
Bolu	3	0.88
Burdur	3	0.88
Bursa	5	1.47
Çanakkale	4	1.18
Çankırı	3	0.88
Çorum	4	1.18
Denizli	2	0.59
Diyarbakır	3	0.88
Düzce	3	0.88
Elâzığ	2	0.59
Erzincan	1	0.29
Erzurum	2	0.59
Eskişehir	10	2.94
Gaziantep	7	2.06
Giresun	1	0.29
Gümüşhane	2	0.59
Hatay	11	3.24
Isparta	5	1.47
İstanbul	19	5.59
İzmir	13	3.82
Karaman	2	0.59
Kars	1	0.29
Kastamonu	2	0.59
Kayseri	5	1.47
Kırıkkale	4	1.18
Kırşehir	4	1.18
Kocaeli	5	1.47
Konya	8	2.35
Kütahya	3	0.88

Kurumunuzun bulunduğu il	n	%
Malatya	3	0.88
Manisa	4	1.18
Mersin	26	7.65
Muğla	5	1.47
Muş	4	1.18
Niğde	3	0.88
Ordu	2	0.59
Osmaniye	2	0.59
Rize	1	0.29
Sakarya	4	1.18
Samsun	9	2.65
Siirt	3	0.88
Sivas	3	0.88
Şanlıurfa	8	2.35
Şırnak	3	0.88
Tekirdağ	3	0.88
Tokat	6	1.76
Trabzon	6	1.76
Uşak	1	0.29
Van	1	0.29
Yalova	2	0.59
Yozgat	1	0.29
Zonguldak	1	0.29
Toplam	**340**	**100.00**

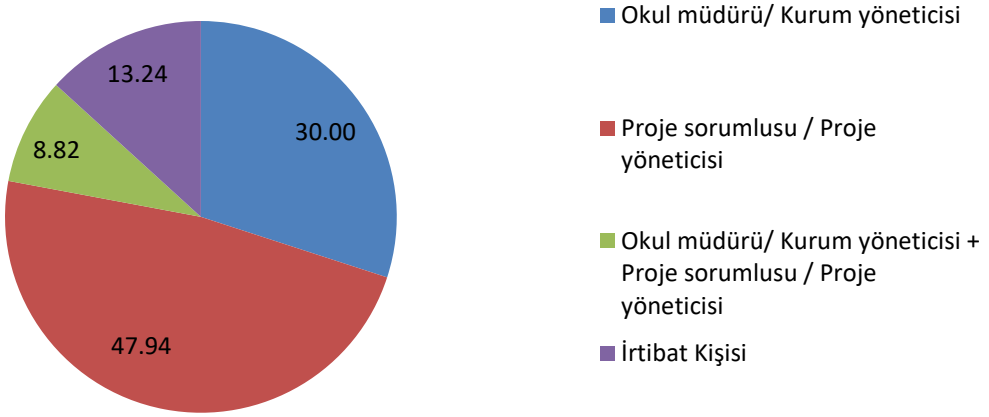
Tablo 35'te kurumların illere göre dağılımı verilmiştir. Anketi 67 farklı ilde çalışan kurum yöneticileri cevaplandırmıştır. Tablo 35'e göre, en çok katılımcının olduğu üç il sırasıyla, Ankara, Mersin ve İstanbul'dur.

Tablo 36. Katılımcıların kurumdaki görevi.

Kurumdaki göreviniz	n	%
Okul müdürü/ Kurum yöneticisi	102	30.00
Proje sorumlusu / Proje yöneticisi	163	47.94
Okul müdürü/ Kurum yöneticisi + Proje sorumlusu / Proje yöneticisi	30	8.82
İrtibat Kişisi	45	13.24
Toplam	**340**	**100.00**

Tablo 36'da katılımcıların kurumlarındaki görevlerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Tablo 36'ya göre, katılımcıların %30'u Okul müdürü/ Kurum yöneticisi, %47.94'ü ise Proje sorumlusu / Proje yöneticisi görevlerini yürütmektedir.

Grafik 22. Kurumdaki göreviniz:

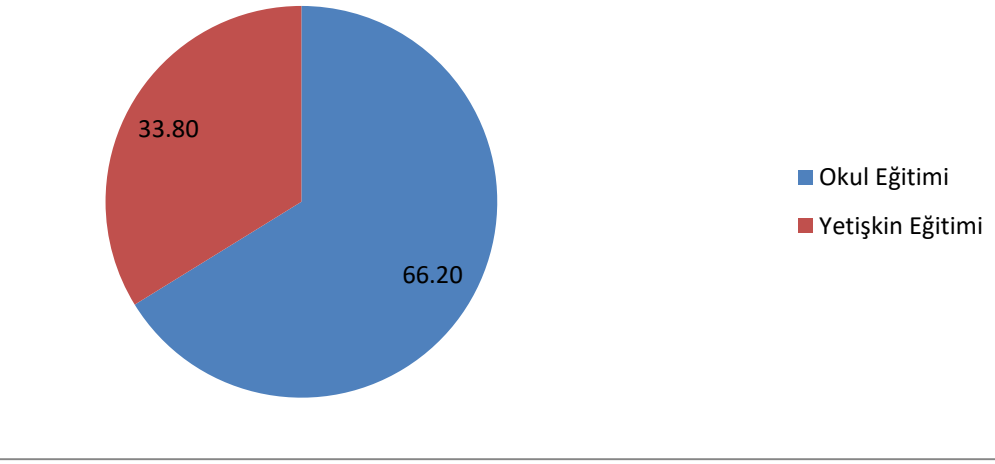

Tablo 37. Proje Türü.

Proje Türü	**n**	**%**
Okul Eğitimi	225	66.20
Yetişkin Eğitimi	115	33.80
Toplam	**340**	**100.00**

Toplam 340 projeden %66.2'si okul eğitimi, %33.8'i ise yetişkin eğitimi kapsamındadır.

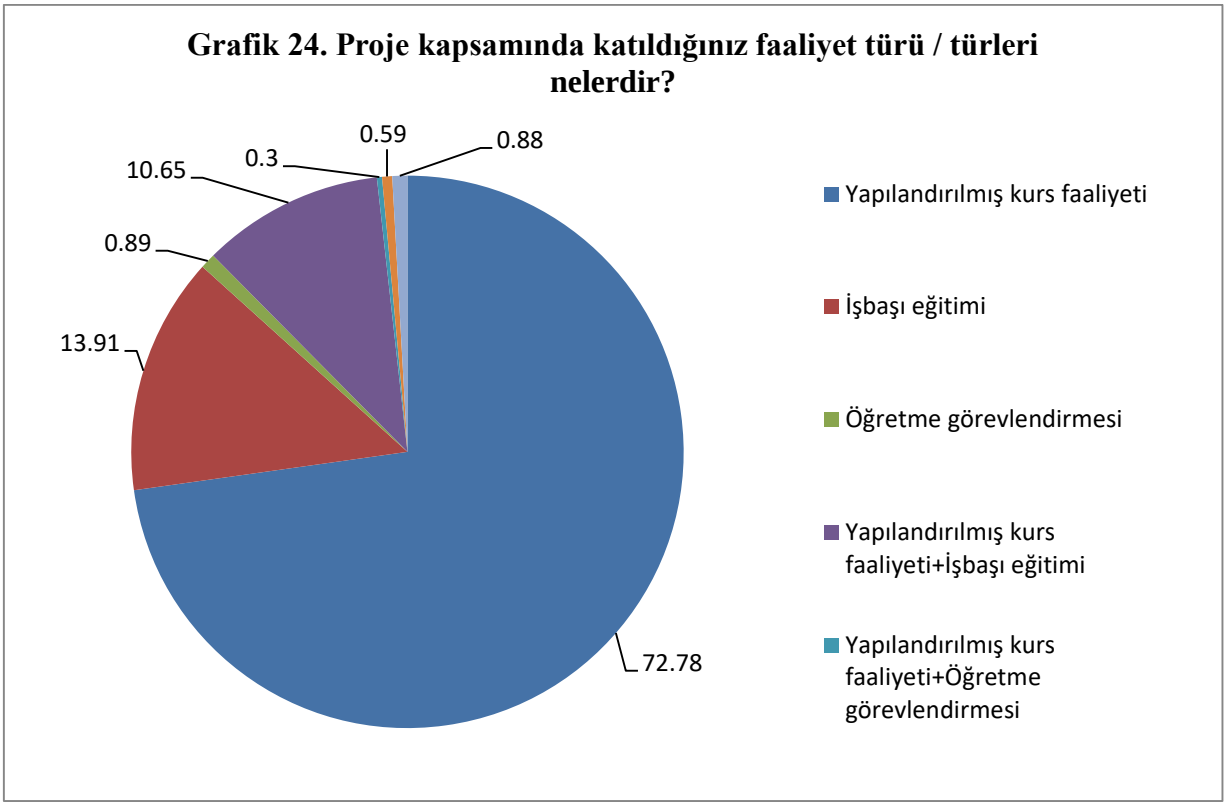
Grafik 23. Proje Türü

Tablo 38. Proje kapsamında katıldığınız faaliyet türü / türleri nelerdir?

Proje kapsamında katıldığınız faaliyet türü / türleri nelerdir?	**n**	**%**
Yapılandırılmış kurs faaliyeti	246	72.78
İşbaşı eğitimi	47	13.91
Yapılandırılmış kurs faaliyeti+İşbaşı eğitimi	36	10.65
Öğretme görevlendirmesi	3	0.89
Yapılandırılmış kurs faaliyeti+İşbaşı eğitimi+Öğretme görevlendirmesi	3	0.88
İşbaşı eğitimi+Öğretme görevlendirmesi	2	0.59
Yapılandırılmış kurs faaliyeti+Öğretme görevlendirmesi	1	0.30
Toplam	**338**	**100.00**

Tablo 38, katılımcıların proje kapsamında katıldıkları faaliyet türlerini göstermektedir. Tablo 38'e göre, katılımcıların %72.78'i yapılandırılmış kurs faaliyetine, %13.91, işbaşı eğitimine, %10.65'i ise her iki faaliyete birden katılmıştır. 2 katılımcı ise ilgili soruyu cevaplamamışlardır.

Tablo 39. Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler	Cevaplar		Katılımcı %
	n	%	
Almanya	59	10.69	17.35
Avusturya	19	3.44	5.59
Belçika	15	2.72	4.41
Bulgaristan	2	0.36	0.59
Çek Cumhuriyeti	71	12.86	20.88
Danimarka	5	0.91	1.47
Estonya	4	0.72	1.18
Finlandiya	20	3.62	5.88
Fransa	9	1.63	2.65
Hırvatistan	1	0.18	0.29
Hollanda	58	10.51	17.06
İngiltere	55	9.96	16.18
İrlanda	11	1.99	3.24
İspanya	87	15.76	25.59
İsveç	7	1.27	2.06
İtalya	48	8.70	14.12
Letonya	3	0.54	0.88
Litvanya	2	0.36	0.59
Lüksemburg	1	0.18	0.29

Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler	Cevaplar		Katılımcı %
	n	%	
Macaristan	9	1.63	2.65
Malta	13	2.36	3.82
Norveç	5	0.91	1.47
Polonya	10	1.81	2.94
Portekiz	21	3.80	6.18
Romanya	7	1.27	2.06
Slovakya	2	0.36	0.59
Slovenya	4	0.72	1.18
Yunanistan	4	0.72	1.18
Toplam	**552**	**100.0**	**-**

Tablo 39'da katılımcıların gittikleri ülkelere ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Tablo 39'a göre, katılımcıların en çok gittiği 5 ülke sırasıyla: İspanya (%25.59), Çek Cumhuriyeti (20.88), Almanya (%17.35), Hollanda (%17.06) ve İngiltere'dir (%16.18).

Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi personel hareketliliği Kurumsal Kapasite Anketi'nden elde edilen bulgular Tablo 40'da gösterilmiştir.

Tablo 40. Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Kurumsal Kapasite Anket Sonuçları

İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum	Kararsızım (%)	Kesinlikle Katılıyorum & Katılıyorum (%)
Kurumdaki meslektaşların faaliyetlere katılım konusunda istekleri arttı	0.88	0.29	98.83
Meslektaşlar arası iş birliği arttı	0.88	0.29	98.83
Kurum çalışanlarının Avrupa ile iş birliği faaliyetlerine katılım konusundaki istekleri arttı	0.88	1.47	97.65
Kurumumuzun AB / uluslararası düzeyde faaliyet gösterme kapasitesini arttırdı	1.47	2.35	96.18
Kurumumuz çalışanlarını Avrupa ile iş birliği faaliyetleri konusunda bir girişimde bulunmaya teşvik etti	1.17	2.35	96.48

İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum	Kararsızım (%)	Kesinlikle Katılıyorum & Katılıyorum (%)
Kurum çalışanlarının aldığı eğitimler, yeni öğrenme ve öğretme yöntemlerinin kuruma tanıtılmasını sağladı	0.88	0.88	98.24
Kurumumuz tarafından yeni yönetim stratejileri, fikirleri ve uygulamaları uygulanmaya başladı	1.18	3.82	95.00
Yeni öğretim materyallerinin / programının geliştirilmesine katkı sağladı	2.35	7.65	90.00
Yabancı kurumlarla ortaklık / iş birliği sağlamak konusunda kurum çalışanlarının özgüvenleri arttı	0.88	1.18	97.94
Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim sayesinde kurumumuzda yeni öğretim teknikleri kullanılmaya başlandı	2.64	5.59	91.77
Kurum çalışanlarının yabancı dil öğrenme konusundaki istekleri arttı	1.77	4.41	93.82
Kurum çalışanlarının bilgi ve iletişim teknolojileri (BIT) kullanımı konusundaki motivasyonları arttı	3.23	6.77	90.00
Kurum çalışanlarının kurumsal gelişime katkıda bulunmak için bilgi, beceri ve yetkinliklere yatırım yapma (kongre, seminer ve atölye vb. katılma) istekleri arttı	1.47	4.12	94.41
Kurum çalışanlarının farklı alanlarda ve/veya ülkelerde faaliyet gösteren organizasyonlarla ortaklık yapma konusunda istekleri arttı	1.18	2.35	96.47
Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim, öğretim ve eğitim kalitesini yenileme ve geliştirme konularında yeni bakış açıları edinilmesini sağladı	0.88	1.76	97.36
Alınan eğitim, kurum çalışanların mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkiledi	0.88	0.88	98.24
Kurumumuzun kapasitesinin ve uluslararası boyutunun artmasını sağladı	1.47	3.24	95.29
Kurumumuzun, bireylerin ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verecek programlar sunmasını sağladı	1.47	5.59	92.94

İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum & Katılmıyorum	Kararsızım (%)	Kesinlikle Katılıyorum & Katılıyorum (%)
Kurum çalışanlarının yenilik ve girişimcilik duyguları arttı	0.88	1.18	97.94
Kurumumuzda uluslararası açılım için gerekli değişikliklerin yapılmasını teşvik etti	1.47	6.18	92.35
Kurum çalışanlarının örgün ve yaygın eğitim, mesleki eğitim ve işgücü piyasası arasındaki bağlantıları daha iyi anlamalarını sağladı	2.35	11.47	86.18
Kurumumuzun dezavantajlı kişilerin ihtiyaçlarını karşılama yeteneğini artırdı	5.88	13.24	80.88
Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim, gelişmiş yönetim becerilerinin ve uluslararasılaşma stratejilerinin kurumumuzda uygulanmasını sağladı	2.35	6.76	90.89
Kurumumuzda yenilikçi ve gelişmiş çalışma yöntemleri kullanılmaya başlandı	2.35	4.71	92.94
Kurumumuzda daha modern, dinamik, kararlı ve profesyonel bir ortam oluşmasına katkı sağladı	2.94	5.29	91.77
Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim, uluslararası ve kurumlar arası iş birliği üzerinde olumlu etki yarattı	1.47	1.76	96.77
Kurumumuz ve ev sahibi kuruluşlar arasında iletişim ve iş birliği proje sonrasında da devam etmektedir	5.58	7.06	87.36
Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim, kurumumuzdaki eğitim ve öğretimin modernize edilmesine, yenilikçiliğin ve girişimciliğin teşvik edilmesine katkı sağladı	1.47	1.18	97.35

Tablo 40'tan anlaşılacağı üzere katılımcıların %98,83'ü 'kurumdaki meslektaşlarının faaliyetlere katılım konusunda isteklerinin artttığını' belirtmektedir. Katılımcıların %98.83'ü 'meslektaşlar arası iş birliğinin arttığını', %97.65'i 'kurum çalışanlarının Avrupa ile iş birliği faaliyetlerine katılım konusundaki isteklerinin arttığını', %96.18'i katıldıkları projenin, 'çalıştıkları kurumunun AB / uluslararası düzeyde faaliyet gösterme kapasitesini arttırdığını' belirtmektedir. Ayrıca katılımcıların %96.47'si katıldıkları projenin 'kurumlarında çalışanları

Avrupa ile iş birliği faaliyetleri konusunda bir girişimde bulunmaya teşvik ettiğini' ifade etmektedirler.

Katılımcıların büyük bir çoğunluğu Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi kurum çalışanlarının aldığı eğitimlerin, yeni öğrenme ve öğretme yöntemlerinin kuruma tanıtılmasını sağladığını belirtmektedir (%98.24). 'Kurumumuz tarafından yeni yönetim stratejileri, fikir ve uygulamaları uygulanmaya başlandı' diyenlerin oranı ise %95'tir.

Benzer şekilde kurum yöneticisi/proje yürütücülerinin %90'ı projelerin 'yeni öğretim materyallerinin / programının geliştirilmesine katkı sağladığını' düşünmektedir. 'Yabancı kurumlarla ortaklık / iş birliği sağlamak konusunda kurum çalışanlarının özgüvenleri arttı' diyen kurum yöneticisi/proje yürütücülerinin oranı %97.94'tür.

Kurum çalışanları arasında 'yabancı dil öğrenme konusundaki isteklerinin arttığını' belirtenlerin oranı %93.82'dir. 'Kurum çalışanlarının bilgi ve iletişim teknolojileri (BIT) kullanımı konusundaki motivasyonları arttı' diyenlerin oranı %90'dır.

Kurum yöneticisi/proje yürütücülerine göre kurum çalışanlarının kurumsal gelişime katkıda bulunmak için bilgi, beceri ve yetkinliklere yatırım yapma (kongre, seminer ve atölye vb. katılma) istekleri (% 94.41) ve farklı alanlarda ve/veya ülkelerde faaliyet gösteren organizasyonlarla ortaklık yapma konusunda istekleri (% 96.47) artmıştır. Ayrıca kurum çalışanları tarafından alınan eğitim, öğretim ve eğitim kalitesini yenileme ve geliştirme konularında yeni bakış açıları edinilmesini de sağlamıştır (%97.36).

Okul Eğitimi katılımcıları ile Yetişkin Eğitimi katılımcılarının memnuniyet düzeyleri arasında fark olup olmadığı araştırılmak istenmiş ve her iki proje türünde yer alan katılımcıların memnuniyet düzeyleri t testi ile karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için Kurumsal Kapasite Gelişimi anketinde yer alan sorular "Kesinlikle Katılıyorum (5)", "Katılıyorum (4)", Kararsızım (3)", "Katılmıyorum (2)" ve "Kesinlik Katılmıyorum (1)" olarak kodlanarak her katılımcının memnuniyet puanları elde edilmiştir. Kurumsal Kapasite Gelişimi anketinde 28 madde bulunduğundan bu anketten alınabilecek en düşük puan 28x1=28 ve en yüksek puan 28x5=140 olabilir. Bu anketten alınan puanlar arttıkça katılımcıların memnuniyet düzeyleri de artmaktadır. Memnuniyet puanlarının yorumlanmasında aşağıdaki çizelge kullanılmıştır:

- 28-50 puan: Hiç memnun değilim

- 51-73 puan: Memnun değilim
- 74-96 puan: Kararsızım
- 97-119 puan: Memnunum
- 120- 140 puan: Çok memnunum

Tablo 41'de Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi katılımcılarının en düşük ve en yüksek puanları ile memnuniyet puanlarının ortalaması yer almaktadır. Tablo 41'de de görüldüğü gibi Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi katılımcılarının memnuniyet puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (p=0.289>0.05). Dolayısıyla hem Okul Eğitimi (X=126.86) hem de Yetişkin Eğitimi (X=125.18) katılımcılarının katıldıkları hareketlilik faaliyetinden 'çok memnun' oldukları söylenebilir.

Tablo 41. Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi katılımcılarının memnuniyet düzeyi

Proje Türü	n	En düşük	En yüksek	Ortalama $(\bar{x})$
Okul Eğitimi	225	33.00	140.00	126.86
Yetişkin Eğitimi	115	33.00	140.00	125.18

4.2. Projelerin Personel Üzerine Etkileri

Odak grup toplantıları ve bireysel görüşmeler yoluyla kurum yöneticilerinin ve projelere katılan personelin Erasmus+ Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği Projeleri'nin kurum çalışanları üzerindeki etkileri hakkındaki görüşleri alınmıştır**.** Hareketlilik faaliyetlerine katılan personelle, Okul Eğitimi alanında 12 ve Yetişkin Eğitimi alanında 8 toplantı olacak şekilde toplam 20 odak grup görüşmesi yapılmıştır. Odak grup toplantılarındaki katılımcıların sayıları 5-11 aralığında değişmektedir. Okul Eğitimi alanında 91, Yetişkin Eğitimi alanında 58 olmak üzere toplam 149 kişi ile odak görüşme yapılmıştır (Tablo 1). Okul Eğitimi alanında 24 kişi ve Yetişkin Eğitimi alanında 12 kişi olmak üzere toplam 36 kurum yöneticisi ile bireysel görüşme yapılmıştır (Tablo 2, Tablo 3).

Görüşmelerden elde edilen veriler Nvivo programı aracılığıyla 3 farklı araştırmacı tarafından kodlanmış, kategorilere ayrılmış ve temalandırılmıştır. Ulaşılan neden-sonuç ilişkileri ve açıklayıcı sonuçlar araştırmacılar tarafından yorumlanarak ve alıntılar yapılarak aşağıdaki bölümde detaylı olarak açıklanmıştır.

4.2.1. Arttırılmış Girişim ve Girişimcilik Ruhu

Bulgulara göre Erasmus+ Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği projelerine katılmak, kurum çalışanları üzerinde pek çok olumlu etki bırakmıştır. Girişimcilik, özgüven, mesleki motivasyon, yabancı kültürlere duyarlılık ve yenilikçi bakış açıları edinme ve yeni projelere katılma konusunda isteklilik katılımcılarda meydana gelen olumlu değişiklikler arasında en sık söz edilenler olmuştur. Bunun yanı sıra hem yetişkin eğitimi projelerine hem de okul eğitimi projelerine katılanlar yeni projeler hazırlama konusunda oldukça istekli görünmektedir. Bunlara dair alıntılardan bazıları şu şekildedir:

> *"…bizim arazi toplulaştırma eğitimlerimiz gerek toplantı salonlarında kurumlarla beraber gerekse arazide çiftçi ve çiftlik ziyareti şeklinde gelişti. Hani burada bir kurum kültürünün tanımanın yanında bir çiftçi kültürünü de tanıma fırsatımız oldu. Yani ülkenin tarımsal potansiyeli vs. yanında işletme bazında da çiftçiyi tanıma fırsatımız oldu… Bir şekilde araziyi görmeniz gerekiyor…"* (YE- Samsun)

> *"…farklı kültürleri tanıma imkânı bulduk… birbirimizi ötekileştirmenin anlamlı olmadığını kavradık."* (OE- Tokat).

> *"…sadece eğitim bazlı kazanımlar değil kültürel alışverişleri de oldu. Dil anlamında kazanımlar, orada edinilen tecrübeler… Ülkemizdeki ve oradaki uygulamaları karşılaştırma imkânı insanları teşvik etti ve girişimciliklerinin artmasında katkı sağladı."* (YE- Gaziantep).

> *"Yurt dışında bulunduğumuz sürede iletişime geçtiğimiz kurumlarla arkadaşlarım döndükten sonra internet ortamında farklı sitelerden kendi branş ve alanlarıyla ilgili yerlere üye oldular. Yurt dışındaki kurumlarla iletişimlerine devam ettiler… birkaç arkadaştan 'demek biz yurt dışına çıksak kendi başımıza hayatımızı idame ettire bilirmişiz, ben korkuyordum çıkmadan önce ama gözümüzde büyütmüşüz, yapabilirmişiz' diye özgüveni yerine gelen çok arkadaşım oldu. Döndükten sonra da gerek dil becerileri konusunda gerekse de kendi branşlarıyla ilgili materyal geliştirme noktasında özgüvenleri yerine geldi."* (OE-Muğla).

'…hemen döner dönmez yeni bir projeye başladık, sıkı toplantılar yaptık… ülkemizdeki sıkıntılar nedir farkına varıp, bir başka ülkede neler yapılıyor? sorusunu sorduk ve bunları harmanlayarak bir proje yapmak istedik.' (YE-İzmir).

Okul eğitimi projeleri katılımcılarının büyük bir kısmı, söz konusu projeler ilk yurt dışı deneyimleri olduğu için, Avrupa kültürü ve yaşam tarzına dair gözlemlerini heyecan içinde aktarmışlardır. Bunların yanı sıra yetişkin eğitimi projelerinde daha önce Avrupa tecrübesi yaşadıklarını belirten katılımcıların çoğu Avrupa'daki yaşam ve kültür bağlamında yeni bilgiler edinmediklerini belirtmişlerdir.

4.2.2. Okul Öğrencileri, Yetişkin Öğreniciler, Gençler ve Gönüllülerin Lehine Yaptıkları Çalışmaların Kalitesinin Artırılması

Bulgular projenin ya da proje kapsamında katıldıkları etkinliğin kurum çalışanlarına yenilikçi bakış açıları kazandırdığını ortaya koymuştur. Hareketlilik sırasında elde edinilen yeni yöntem bilgisi ve gerçekleştirilen uygulamalar, katılımcıların kendi kurumlarında yaptıkları çalışmaları gözden geçirmelerine ve yeniden düzenlemelerine katkı sağlamıştır. Okul eğitimi projelerinin katılımcıları hareketlikten edindikleri bilgilerin en çok öğrencilerine katkısı olduğunu sık sık dile getirmiştir. Benzer doğrultuda yetişkin eğitimi projeleri katılımcıları da edinilen bu kazanımları büyük oranda kurumlarında uygulamaya çalıştıklarını dile getirmiştir. Özellikle yetişkin eğitimi projelerinde, hareketlilik faaliyetlerinin farklı ve başarılı uygulamaları gözlemleyebilme noktasında önemli katkılar sağladığı belirtilmiştir. Aşağıdaki alıntılar bu bulguları örneklendirmektedir:

"*Özellikle drama konusunda geçmiş yıllara oranla çok fazla yol kat ettik"* (OE-Ankara)

"Bilim sanat merkezine yönlendirdiğimiz öğrenci sayısı çok daha fazla arttı. Destek eğitimi vermiş olduğumuz öğrenci sayısı, özellikle hani RAM'dan ve hastanelerden belgesi olmayan öğrenciler konusunda da bir eğilim gösterdik. İlave takviyeler yaptık" (OE-Ankara)

"Projeden önce bir sınıfımız bir faaliyet yapıyorsa, şimdi bunları istatistiğe vs. döktük" (OE-Ankara)

"Tek başına çözemeyeceğimiz sorunları birlikte çözmeyi öğrendik dayanışmayı öğrendik." (YE-İzmir)

'Benim eğitim hayatımda çok etkilendiğim bir proje oldu bunu zaten yaptığım şeylerle de göstermeye çalışıyorum. Ayrıca, artık bu bize hiçbir şeyin imkânsız olmadığını da gösterdi. Onlar üç öğretmense biz bir öğretmenle bir şeyleri başarmaya çalışıyoruz. Onlarda materyaller pahalıysa biz bir şekilde temin edebiliyoruz. Artık bunları görüyoruz biz de kendi kültürümüz, eğitim sistemimize uygun materyaller üretiyoruz. Ama neden Avrupa'daki farklı şeyleri öğretilenleri görmeyelim diye düşünüyoruz ve kesinlikle bütün öğretmenlerimizin gitmesi gerektiğini düşünüyorum. Onların da gelip bizi gözlemlemesi gerektiğine inanıyorum. Ben çok olumlu sonuçlar aldım…' (OE-Trabzon)

'…benim için gerçekten müthiş bir yenilik oldu. Çünkü orada yaşadığım tecrübeleri öğrencilerimle paylaşıyorum.' (OE-İzmir)

Özellikle Okul Eğitimi alanında yapılan görüşmelerde katılımcı öğretmenler edindikleri proje deneyimlerini, bilgi ve becerileri hem kendi kurumlarındaki hem de başka kurumlardaki öğretmenlerin yanı sıra sınıflarındaki öğrencilerle ve velilerle de paylaşmışlardır. Katılımcılar yaygınlaştırma faaliyetlerini çeşitli broşürler, yerel dergiler ve toplantılar aracılığıyla gerçekleştirdiklerini; bu sayede okullarının çok daha tanınır ve vizyonu geniş bir kuruluş olarak görüldüğünü, velilerden çok olumlu dönütler aldıklarını, hatta okuldaki öğrenci sayısında diğer okullara oranla bir artış gözlemlediklerini bildirmişlerdir.

Yetişkin eğitimi projelerinde ise daha çok, hareketlilik faaliyetlerinin farklı ve başarılı uygulamaları gözlemleyebilme noktasında önemli katkılar sağladığı belirtilmiştir. Aşağıdaki alıntılar bu duruma örnek teşkil etmektedir:

'*Başka bir ülkede, başka türlü cezaevi uygulamalarını görmek, orada neler yapıldığını gözlemlemek çok etkileyiciydi… kendi güçlü ve zayıf yanlarımızı görmemiz açısından çok çok olumlu katkısı olduğunu düşünüyorum… (bazı uygulamalar için) biz niye yapmıyoruz acaba? dedim. Özellikle mahkumları topluma kazandırma aşamasında çok ileri*

olduklarını gördüm. Biz niye bunları yapmıyoruz diye çok üzüldüğüm zamanlar da oldu...' (YE-Ankara)

'...oradaki eğitimdeki yaklaşımları buradaki yaklaşımlarla karşılaştırdım. Orada mesela okulu sevdirip erken okul terklerini önlemeye yönelik ekinlikleri öğrenmiştik. Onları okul yaşamında kullandım. Öğrencilerim üzerinde de faydalı olduğunu söyleyebilirim. Yani kesinlikle bence çok iyi bir deneyim.' (YE-Bitlis)

'...arıcılık ürünlerinin nasıl kullanıldığını gördük...bizim ülkemizde ziraat mühendisi, tıp doktoru ve eczacı ayrı çalışır, gittiğimiz ülkede bu meslek gruplarının hepsinin beraber bir ekip olarak çalıştığını gördük. Hareketlilikten döndükten sonra böyle projeler yapılırken ülkemizde de işbirliğinin sağlanmasının önemli olduğunu gördük. Yani sadece Ziraat Mühendisi ve yetiştiricinin değil, tıp doktorlarının ve eczacıların da devreye girmesi gerektiğini ve yetiştiricilerle birlikte çalışmasının gerektiğini gördük.' (YE-İzmir)

4.2.3. Eğitim Kurumlarının Modernizasyonu ve Uluslararası Açılımının Getirdiği Değişikliklerin Yapılması İçin Kapasite Artırımı

Yurt dışı hareketlilik faaliyetlerinde projeleri kapsamında yer alan kurumlar, kendi kurum kültürleri ile diğer kurum kültürlerinin farklılaştığı noktalardan en önemlileri olarak sırasıyla şu hususları belirtmişlerdir: öğretmenlere yönelik tesis edilen rahat çalışma ortamı ve tanınan özgürlükler (kılık-kıyafet, eğitim programı, öğretim yöntemleri gibi konularda), öğretmenlerin sorumluluk bilinci ve yapısı ve öğretmenlerin ve kurumların yeni çalışmaları ve yöntemleri takip etme noktasındaki istekliliği.

Görüşülen idarecilerin çoğu insan kaynakları ve potansiyeli açısından kendi kurumlarının Avrupa'daki kurumların gerisinde olmadıklarını düşünmektedir. Ancak teknik destek, maddi kaynaklar, disiplinli ve sorumlu çalışma tutumları bakımından orada gözlemledikleri sistemin daha başarılı şekilde işlediğini ifade etmişlerdir. Katılımcılar bunların üzerine kendi kurumlarının işleyişini gözlemleri doğrultusunda iyileştirebilmek adına kurum binalarında ve kullanılan materyallerde yenilikler yaptıklarından söz etmişlerdir.

"Öğrenciler öğretmenler çok farklı, zil yok okulda. Süreyle ilgili bir sıkıntıları yok yani. Ders saati geldiğinde öğrenci saatine bakıyor ve dersine gidebiliyor." (OE-Çanakkale)

"Biz meslek lisesiyiz. Mesleki anlamda hiçbir farkımız yok biz onlardan biraz daha ileri dereceyiz. Ama diyorum ya hani malzeme konusunda bina konusunda sıkıntıları olmadığı için onlar bizden bir adım önde." (OE-Çanakkale)

"Evet yani kilise bile düşünülmüş ve kütüphane her kampüste ve ayrıca ortak büyük bir kütüphane vardı inanılmaz yani Vodaleyn kütüphanesi ve en alttan dehlizlerle diğer kampüslerden o kütüphaneye dehlizlerle geçişler varmış tabi şu an kapalıymış biz göremedik ama böyle bir şey kurmuşlar sistem." (YE-İstanbul)

"Oradaki girdiğimiz Enstütülerde baktığımız zaman Türkiye'deki arıcılık sektörünün yurtdışındaki arıcılık sektöründen çok çok, Özellikle Yunanistan için söylüyorum çok çok ileride olduğumuzu gözlemledik. O kurumsal yapımızın onlardan çok fazla ileride olduğunu gözlemledik… ama oradaki birliklerin ise bizden daha iyi, üretici birliklerin birlikte pazarlama kapasitesinin daha iyi olduğunu gördük." (YE-Konya)

4.2.4. Mesleki Profilleri ile Bağlantılı Geliştirilmiş Yeterlilikler

Okul ve yetişkin eğitimi katılımcılarının hepsinin ortak görüşü gerçekleştirilen hareketlilik faaliyetinin kişisel meslek profillerine pek çok yönden katkı sağladığı yönünde olmuştur. Aşağıda bu yeterliliklere dair elde edilen katılımcı ifadeleri, 'Mesleki Gelişim', 'Yurt dışı Deneyimi', ve 'Yabancı Dil Gelişimi' başlıkları altında paylaşılmaktadır:

4.2.4.1. Mesleki Gelişim

Yapılan görüşmelerde katılımcılar projelerin en önemli yansımalarından biri olarak kurum personelinin mesleki gelişim konusundaki duyarlılık artışından söz etmiştir. Tüm kurumlarda beklentilerin üzerine çıkacak şekilde mesleki gelişim sağlayacak (seminer,

sempozyum, hizmet içi eğitim) faaliyetlere katılımda artış olduğu ve bunların atölye gibi eğitim alanlarının kullanımına da yansıdığı belirtilmiştir. Aşağıdaki alıntılar bu durumu örneklendirmektedir:

> *"Kendi isteğiyle hizmet içi eğitime katılan öğretmen sayılarında artış oldu."* (OE-İzmir)

> *"Hocam Almanya'daki hasta ve yaşlı bakımına nasıl bakılır gördü, hocam oranın eğitimini aldı bir de bunları maket üzerinde de gördüler."* (OE-Kayseri)

> *"Öğrenim materyallerinin programlarının geliştirilmesinde özellikle fen ve matematik ve spor için ek malzeme taleplerimiz artmaya başladı."* (OE-İzmir)

> *"Bu projeden sonra kongre ve sempozyumlara katılım oranı arttı özellikle uluslararası apiterapi kongresine arkadaşlarımdan daha önce katılım oranı azdı."* (YE-İzmir)

> *"Bir önceki yıl kullanılmayan materyalleri okuluma girdi. Arkadaşlarım yurt dışından materyal getirtmeye dahi başladı."* (OE-Mersin)

> *"Bu yaygınlaştırma faaliyetleri sayesinde arkadaşlar yurtdışındaki arıcılık ve buradaki arıcılıkla ilgili deneyimlerini paylaştılar. Bu deneyimler sayesinde de orada bir farkındalık oluşmuş oldu."* (YE-Konya)

4.2.4.2. Yurtdışı Deneyimi

Katılımcıların çoğu daha önce hiç yurt dışı deneyimleri olmadığını belirtmişlerdir. Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler sayesinde yurt dışına çıkma konusunda endişelerinin azaldığını belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar kendilerine olan güvenlerinin arttığını, Avrupa ve Avrupalılar hakkındaki önyargılarının azaldığını, dolayısıyla da yurt dışına çıkma isteklerinin arttığını belirtmişlerdir. Aşağıdaki alıntılar bu durumu örneklendirmektedir:

> *'...sosyal hayatla ilgili ilginç deneyimlerimiz oldu bizim de. Yani çok farklı bi*

kültürü tanıma fırsatı bulduk. Bu da bizim ufkumuzu biraz geliştirdi, açtı.' (YE-Ankara)

"…daha önce yurtdışına çıkmamış bir öğretmen olarak konuşuyorum kendi adıma, mutlaka farklı kültürleri tanımalıyız. Zaten zengin bir kültür yapısına sahip bir memleketin çocuklarıyız. Buna yatkınız fakat, yurtdışındaki bizim alışagelmiş bir kültür yapısı değil… bunları mutlaka görmek, analiz etmek, değerlendirmek gerek. Kişisel olarak bana çok katkısı olduğunu, beni cok geliştirdiğini düşünüyorum… bundan sonra ön yargımı kırıp çok rahatlıkla yurtdışına gidip gezebileceğimi düşünüyorum." (OE-Ankara)

"Aramızda hiç uçağa binmeyen arkadaşlarımız vardı. Hiç yurtdışına çıkmayan arkadaşlarımız vardı. Şimdi hiç uçağa binmeyen arkadaşımız kaç mil uçuyorsun demeye başladı... uçak fobisi olan arkadaşımız işi gırgıra getirebildi. Yani yurtdışı görme fırsatımız oldu. Kendi adıma konuşmuyorum burada genel izlenimlerinimi de söylüyorum. Şimdi Avrupa'da şöyle, Avrupa'da böyle, derken Avrupa'nın ne olduğunu gördük." (YE-Samsun)

4.2.4.3. Yabancı Dil Gelişimi

Hareketlilikten sonra proje yürütücülerinin ve katılımcıların çoğunluğunun yabancı dil becerileri konusunda eksiklik hissettikleri, yabancı dili kullanmanın öneminin farkına vardıkları ve yabancı dil becerilerini geliştirme konusunda girişimde bulundukları görülmüştür. Diğer yandan özellikle yabancı dil öğretmenleri, öğrettikleri dili günlük hayatta kullanma konusundaki çekincelerinin faaliyetler sırasında azaldığını, dili kullanma konusunda özgüvenlerinin artığını belirtmişlerdir. Proje/ etkinliğin kurum çalışanlarının yabancı dil becerileri üzerindeki en önemli etkisi olarak isteklilik düzeylerindeki artış ve yabancı dil öğrenmeye yönelik çalışmalara yönelmeleri gösterilmiştir. Aşağıdaki alıntı bu durumu örneklendirmektedir:

'…bir dil bilmiyor olmamız inanılmaz bir eksiklik bu net; yani hiç izah edilebilir bir tarafı yok…' (OE-Ankara)

'Dil konusunda sıkıntı yaşıyoruz sadece bu anlamda. Yani karşıdaki anlatılanı direkt anlamak daha güzel. Çevirilerde problemler oluyor.' (YE-Ankara)

"Programa katıldılar ve özellikle birini örnek vereyim 59 yaşında İngilizce öğrenmeye çalışıyor." (OE-Kırşehir)

'Yabancı dilde bir yetersizlik… Yurtdışında şu cümle gerçekten beni tokatladı… Siz öğretmensiniz nasıl yabancı dil bilmiyorsunuz? dediler, şaşırdılar. Bu gerçekten iyi bir tokattı… tüm hırsımla döndüm… Sürekli kelime kartları hazırlattım… dil üzerine çok ciddi bir şekilde yarışmalar vs. yaparak aşırı düzeyde dikkat çekmeye çalıştık. Öğrencilerimizin arasında şu an 500 ile 1000 kelime arası bilenler var… farkındalık yaratmaya çalıştık ve çok başarılı olduğumuza inanıyorum... bunun eksikliğini ciğerimde hissettim.' (OE- Ankara)

Katılımcılar ev sahibi ülkelerde genelde İngilizce konuşulduğu için yerel dili öğrenmeye pek ihtiyaç duyulmadığını belirtmekle birlikte, bazı katılımcılar gidilen ülkenin yerel dilinde basit sözcükler öğrenerek iletişimi samimi hale getirmeye çabalamışlardır. Yerel dilde selamlaşmayı, cadde ve sokak isimlerini, yemek isimlerini, teşekkür etmeyi öğrendiklerini belirtmişlerdir.

Yapılan bireysel görüşmelerde yöneticiler projeye katılan personel üzerinde önemli olumlu değişimler ve mesleki gelişimde artış gözlemlediklerini ifade etmişlerdir. Yurt dışı tecrübesinin öncelikle dil gelişimine önemli ölçüde katkılarının olduğu pek çok kez dile getirilmiştir:

"Pratik yapma şansım… konuşmam akıcı hale geldi. Diğer iki arkadaşım da düşük seviyedeydi onlar da ister istemez yurtdışında kendilerini idare etmek durumunda kalınca dil becerileri gelişti." (YE-Gaziantep)

Ayrıca yabancı dil yeterliliği konusunda bir farkındalık geliştiği de proje çıktıları arasında sayılmıştır:

"Belki de en büyük etkilerden biri de o oldu. Bir de en büyük ihtiyacın bu olduğu görüldü. [Yabancı] Dilin daha iyi öğrenilmesi dünyaya entegrasyonda, verimlilikte daha önemli..." (OE-Eskişehir)

4.2.5. Gelecekteki (Örgün/Yaygın) Eğitim veya Öğretimlerde Yer Almaya Yönelik Motivasyonun Artırılması

Faaliyetlerden sonra proje yürütücülerinin ve katılımcıların çoğunluğunun yeni projelere katılma, yeniden proje yazma, yurt dışına yeniden gitme, öğrendikleri yeni bilgi ve becerileri çalıştıkları kurumda uygulama gibi konularda motivasyonlarında artış olduğu görülmüştür. Aşağıdaki alıntılar bu durumu örneklendirmektedir:

> *'Bu proje bizi heveslendiriyor başka projelere katılmak için. Daha farklısını, daha başka yaklaşımları, daha başka neler yapabiliyorlar onları görmek istiyoruz. Bunun için başka projeler de yazmayı istiyoruz… bizi daha da heveslendiriyor. Hatta sadece yurt dışında değil, yurt içinde de.'* (OE- Ankara).

> *'Hareketliliğe gidiş ve dönüş de öğretmenlere bir kere dinamiklik kazandırdı. Yani pozitif enerji oluşturdu."* (OE-Kayseri)

> *'Tabii ki motivasyonumuzu çok arttırıyor. Çocuklardaki geri dönüşü gördükçe de bu da daha çok bizim hevesimizi arttırıyor. İnşallah daha başka projelerde daha farklı şeyler görürüz kendimizi geliştiririz yeni şeyler öğreniriz.'* (OE-İzmir)

> *"Daha bir aktif hale geldi personelimiz."* (YE-Tokat)

> *"Çalışan personellerin iş potansiyelleri daha arttı."* (YE-Tokat)

> *"Biz de daha iyisini yapabiliriz hevesi oluştu."* (YE-Diyarbakır)

> *"Bir yıl boyunca zaten okul sürecinde de çok fazla çalıştık, gerçekten çok yoğunduk. Kendi mesleki çalışmalarımız haricinde bununla da çok fazla şekilde grup olarak arkadaşlarla beraber bayağı çalıştık. Dolayısıyla enerjimizi hep yükseltti olumlu dönütler aldık şahsen okul olarak."* (OE-Erzincan)

"...bizim motivasyonumuzu arttırdı, bu motivasyon velilerimize ve çocuklara da yansıdı. Bizim motivasyonumuz yükseldikçe çocukların da motivsayonu yükseldi. Bir dahaki yurtdışına çıkma isteğimizi de artırdı." (OE-İstanbul)

4.2.6. Dezavantajlı Kişilerin İhtiyaçlarına Cevap Verebilme Kapasitesinin Artırılmasına Yönelik Uygulama ve Kurumsal Düzenlemeler

Projenin bir çıktısı olarak dezavantajlı grupların faydalanacağı uygulamaların başlatıldığından bahsedilmiştir. Katılımcıların özel eğitim alanında kullanılan yeni yaklaşımlar hakkında bilgi düzeyi ve farkındalıkları artmıştır. Örneğin;

"Engellilere yönelik İngilizce kursu açıyoruz" (OE-İstanbul)

"...bizim kaynaştırma öğrencilerimiz oluyor mutlaka. Biz onlara göre bir program hazırlıyorduk. Ancak katıldığımız faaliyette teorik olarak ayrıntılı bilgiler öğrenmemiz engelli çocuklara daha bilinçli bir şekilde yaklaşmamız açısından oldukça katkı sağladı." (OE-İzmir)

"İşaret dili ile kendini dil ve konuşma olarak ifade edemeyen bir otizmli çocuk ve down'lı çocuğun işaret dili ile kendilerini ifade ettiklerini orada gördük ve bunu da inşallah okulumuza uyarlayacağız. Başvurularımızı yaptık. İşaret dili olarak inşallah onu genelleyeceğiz." (OE-Trabzon)

"...okulda en fazla sıkıntı yaşadığımız sınıflar kaynaştırma grupları. Bu eğitimden sonra bu gruplara nasıl yaklaşmam gerektiği daha iyi anladım... Özellikle oradaki öğretmenler söylemişti 'zihinsel sıkıntısı olmadığı sürece her çocuk eğitim alabilir'. Eğiticinin uygun yöntem ve tekniklerle ilgili bilgisi olmalıdır. Biz bu bilgileri edindik." (OE-Gaziantep)

4.3. Projelerin Kurumsal Kapasite Gelişimine Katkıları

Bu bölümde, odak grup toplantıları ve bireysel görüşmelerden elde edilen verilerin analizinden elde edilen bulgular 'AB seviyesinde/uluslararası seviyede faaliyet gösterme konusunda artırılmış kapasite: iyi yönetim becerileri ve uluslararasılaşma stratejilerinin geliştirilmesi', 'Hedef kitlelerine yönelik yenilikçi ve geliştirilmiş işleyiş şekli', 'Eğitim ve öğretim personeli açısından geliştirilmiş yeterlilikler', 'Kurum/kuruluş içerisinde işe bağlılığın yüksek olduğu daha modern, dinamik ve profesyonel bir ortam', 'Kurum/kuruluş içerisindeki profesyonel ortam', 'Proje çıktılarının yaygınlaştırılması ve kullanılması', 'Projelerin bireylerin beklenti ve ihtiyaçlarını karşılama düzeyi', 'Proje hazırlanması sırasında danışmanlık hizmeti', 'Türkiye Ulusal Ajansı ile iletişim' temalarına göre ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Ayrıca gereken yerlerde doğrudan alıntılar yapılarak bulgular detaylandırılmıştır.

4.3.1. Avrupa Birliği (AB) Seviyesinde/Uluslararası Seviyede Faaliyet Gösterme Konusunda Artırılmış Kapasite: İyi Yönetim Becerileri ve Uluslararasılaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi

Bu temada projelerin kurumların AB seviyesinde/uluslararası seviyede faaliyet gösterme konusundaki kapasite gelişimi üzerinde durulmuştur. Görüşmelerden elde edilen bulgular

1. Uluslararasılaşma,
2. Kurulan ilişkiler ve bağlantılar,
3. Yeni projelere yönlendirme
4. Projelere yeni katılımcıları dâhil etme

alt temalarına göre ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

4.3.1.1. Uluslararasılaşma

Projeler kapsamında gerçekleşen hareketlilik faaliyetlerinin kurumsal kapasite gelişimine katkıları açısından bakıldığında, uluslararası seviyede faaliyet gösterme konusunda kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik motivasyonun arttığı, yöneticilerin bakış açılarında meydana gelen değişikliklerin kurum çalışanları üzerinde olumlu etkilerinin olduğu ve kurumlarda uluslararasılaşma konusunda farkındalığın arttığı gözlenmiştir. Yönetsel anlamda kurum yöneticilerinin çoğu daha demokratik bir yönetim uyguladıklarını ifade etmiştir. Yönetim

sürecinde daha esnek ve yeniliklere ayak uyduracak şekilde uygulamalara açık olduklarını da ifade ederken aynı zamanda proje sürecinde gözlemledikleri disiplin, planlı çalışma ve kurallara koşulsuz uyma gibi bazı özelliklerin de kurumları tarafından benimsenmeye başlandığını ifade etmişlerdir:

> *"Ben açıkçası yönetici olarak oradaki yönetimsel anlayışı buraya uyarlamaya çalışıyorum."* (OE-Trabzon)

> *"İnsanların belli bir kalıba sokulmaması, rahat olması, giyim kuşam olarak kendini nasıl iyi hissediyorsa öyle olması konusunu gözlemledim. Dış görünüşe göre değil, beyinle hareket etme. Verim odaklı olması etkiledi."* (YE-Mersin)

> *"Kurumumuzda geldiğimiz günden itibaren bütün aldığımız kararlarda bir konsensus oluşturmaya arkadaşların fikirlerini egemen kılmaya çalışılıyor."* (OE-Tokat)

Katılımcıların tamamı 'projenin/etkinliğin kurumun uluslararası düzeyde faaliyet kapsamını geliştirdiği' vurgusunu yapmıştır. Bu olumlu gelişmenin yansıması olarak gösterilen noktalar şunlardır:

- Birincil olarak kurumun başvurmuş olduğu yeni projeler,
- İkincil olarak ise kurum içerisinde uluslararası yeni projelere yönelik rahatlıkla başvurabilme kapasitesinin artırılmış olması.

Katılımcıların çoğu tecrübe ettikleri bu hareketlilik sürecinin kurumlarının uluslararasılaşma boyutuna katkı yaptığını ifade etmişlerdir. Özellikle yetişkin eğitimi alanındaki kurum/proje yöneticilerinin çoğu proje ağlarının genişlediğini, dolayısıyla kurumsal donanım ve yeterlilik açısından geliştiklerinin altını çizmişlerdir. Kurum/proje yöneticilerinin nerdeyse hepsi ortaklık yaptıkları diğer kurumlar ya da ikincil düzeyde kurdukları iletişimler sayesinde yeni uluslararası projelere yönelik çalışmalara başladıklarını belirtmişlerdir.

"Bir defa diyalog oldu farklı ülkeden arkadaşlar tanışıyor, farklı ülkeden öğretmenlerle tanışıyorsunuz, kursa gidiyorsunuz…" (OE-Eskişehir)

"… ondan sonra biz yeni bir proje yaptık… tüm dünyada bir sorun olan mülteci öğrencilerle ilgili biz bir proje hazırladık… hemen akabinde böyle bir proje hazırladık…" (OE-Eskişehir)
"Uluslararası projelerde hareket alanımızı daha profesyonel bir şekilde yürütme açısından bize fırsat oldu." (YE-Gaziantep)

"Yeni proje fikirleri üzerine konuştuk ve çalışmaya karar verdik bu manada uluslararasılaşma anlamında katkısı oldu" (YE-Gaziantep)

"Yurtdışındaki ortaklarımızla ortak bir iş birliği oluştu. Mesela başka projelerde ortak çalışma kararları alındı. Burada sosyal medya ve mail adresi ile ortak bir iletişim ağı oluşmuş oldu ve teşhis ve yöntemlerde bir iş birliğinin devam edeceği yönünde bir hemfikir olundu ve şu anda da buna devam ediyoruz zaten." (YE-Konya)

4.3.1.2. Kurulan İlişkiler ve Bağlantılar

Kurumlar, proje öncesinde çoğunlukla katılmayı planladıkları kursun /etkinliğin sorumlusu ile görüşmüşlerdir. Proje sürecinde kurulan ilişkilerin proje sonrasında da büyük oranda devam ettiği gözlenmektedir. Devam eden ilişkilerin başında kurs sağlayıcısı ile olan görüşmeler gelmektedir. Katılımcılar bu ilişkilerini kullanarak yeni projeler yapmak için girişimlerde bulunmuşlardır. Aşağıdaki alıntı bu bulguya örnektir:

"Kişilerin değişmesiyle birlikte, kişisel olarak değişmesiyle birlikte bunun kurumsal etkilerini de görüyoruz. Şöyle söyleyeyim, daha açık bir dille. O projeden sonra biz pek çok proje daha yaptık. Yani uluslararası anlamda şu anda iki tane söz konusu olan yürüyen projemiz var, bekleyen sonuç alacağımızı umduğumuz. Ama bunun haricinde biz okul içerisinde yerel anlamda Bir Beyaz

Bayrak projesi yürüttük, sonuçlandırdık. Beyaz Bayrak aldık. Beslenme dostu okul projesine başladık, beyaz bayrağın sonucunda. Şunu kattı bize, biz bir proje okulu olmaya başladık. Yani bu ekip gerçekten bu projeleri başarabildiğini gördü." (OE-Bursa)

Aynı doğrultuda, projeye katılan kurumların içinde dil yeterliliği konusunda sorun yaşamayanlar süreçte daha çok uluslararası ortaklarıyla ilişki kurduklarını ifade etmişlerdir. Ancak çoğunlukla katılımcılar dil becerilerindeki yetersizlik ve güvensizlik sebebiyle genellikle etkinliğe birlikte katıldıkları gruplarla ve Türkiye'den giden diğer gruplarla görüşmeyi tercih etmişlerdir. Katılımcıların deneyimleriyle ilgili aşağıdaki alıntılar kurulan ilişki ve bağlantılar hakkında bilgi vermektedir.

"Orası bir eğitim kurumuydu, bir dernekti… orada özel eğitim uygulamaları falan da yapılıyordu. O okuldaki vatandaşlarımızla irtibata geçtik. Bu sistem üzerinden bir ortak bulduk işte, o ortağımızla irtibata geçtik." (OE-Erzincan)

"(bağlantı kurduğumuz) yurtdışında oradaki iki tane üniversite var; Selanik Üniversitesi ve Atina Üniversitesi, bir tane araştırma enstitüsü, burada (Türkiye'de) birçok üretici birliği, bir de arı ekipmanları satan ve üreten serbest KOBİ'lerle iletişime geçtik..." (YE-Konya)

4.3.1.3. Yeni Projelere Yönlendirme

Projeye katılanların neredeyse tamamı başka kurumlarda çalışanlara bu tür proje/etkinliklere katılmalarını önermiştir. Önerme nedenlerinin başında gelen hususlar; farklılıkları, farklı uygulamaları görebilme, mesleki kazanımlar elde edebilme, özgüven ve motivasyon oranlarında artış olması, farklı kültürlerle karşılaşabilme imkânı şeklinde sıralanmaktadır. Katılımcılar hareketlilik faaliyetlerini kurumlar arası iş birliğini geliştirmeye ve yeni projeler yapmaya yönelik bir fırsat olarak görmektedir. Aşağıdaki alıntılar bu durumu örneklendirmektedir:

"Bu çalışmalar kesinlikle hem kendilerine hem kurumlarına katkıları olacaktır. Kişisel bireysel gelişimlerine katkısı olacaktır diye düşünüyorum." (OE-İstanbul)

"Kesinlikle tavsiye ediyorum. Her okulun en az bir tane yurt dışı projesi olması gerektiğini düşünüyorum." (OE-Mersin)

"Her bir yere giden eğitim konusunda farklı bir bakış açısı görebilir." (YE-İzmir)

"Okulların şeklini, algıyı, bakış açısını değiştiriyor. Yepyeni bir eğitim sistemi görüyorsunuz." (OE-Mersin)

Ayrıca proje yürütülen kurumların başka proje alanlarına da yöneldiği gözlenmektedir:

"Projeler konusunda sadece Ulusal Ajans projeleri değil, yerel projelere de bakılmaya başlandı okulda. Ona da proje hazırlayan arkadaşlarımız var. Öyle bir faydası oldu öyle bir bilinç oluştu okulda. Mesela şu an için Konya Ovası projesi hazırlanıyor okulumuzda okuma ile ilgili bir proje hazırlanıyor. Ondan sonra bir tane Birleşmiş Milletlere bir proje hazırlanıyor 4 ortaklı. Özellikle projeye konusunda bir bilinç oluştu ve bunun da akabinde tabii ki toplantılar seminerler üstüne geliyor." (OE-Kırşehir)

4.3.1.4. Projelere Yeni Katılımcıları Dâhil Etme

Projeler genelde hem kurumlar hem de personel düzeyinde yeni katılımcıları faaliyete dâhil etmektedir. Okul eğitimi alanında yüksek oranda, gerçekleşen projenin ilk katılımı sağladığı bilgisi edinilmiştir. Kurumlar düzeyinde yapılan görüşmeler sonunda 'içinde yer alınan projenin ilk projeleri olduğu bilgisi' en çok verilen cevap olmuştur. Bunun yanında birçok projede katılımcılar 'ilk kez okul eğitimi ya da yetişkin eğitimi projelerinden birinde yer aldıklarını' belirtmişlerdir.

4.3.2. Hedef Kitlelerine Yönelik Yenilikçi ve Geliştirilmiş İşleyiş Şekli, Eğitim ve Öğretim Personeli Açısından Geliştirilmiş Yeterlilikler

Kurum yöneticileri proje kapsamında kurumsal boyutta çok sayıda kazanımın elde edildiğinden bahsetmişlerdir. Okul eğitimi projelerine katılan kurumlarda, özellikle öğrencilere ve velilere yönelik, yetişkin eğitimi projelerine katılan kurumlarda da kendi hedef kitlelerine yönelik, yenilikçi bakış açıları ortaya çıktığı gözlenmiştir. Eğitim ve öğretim personelinin mesleki yeterliliklerinin farklılaştığı ve geliştiği belirtilmiştir. Kurumda, yaşanan bu deneyim sayesinde ekip çalışması konusunda ilerlemeler yaşandığı vurgulanan noktalar arasındadır:

> *"Ekip ruhu kazandırma adına muazzam bir araç, projeler bu anlamda güzel bir örnek oldu çünkü en başından itibaren o burada yaptığımız toplantılar öncesinde bile biz iş bolümü yapıyorduk."* (YE-Gaziantep).

> '*Avrupa'da yapılıyor neden biz yapamayalım? Neden biz de gerçekleştirmeyelim düşüncesi oluşmaya başladı. Mesela benim okulum dezavantajlı bir bölgede olmasına rağmen bir saat kadar bile olsa Montessori yöntemini uyguluyorum…Eğitim yöntemleri, materyallerin yerinde kullanım şekli de çok önemli. Kendi bütçemizden de olsa bir şekilde uygulamaya çalışıyoruz.'* (OE-Ankara)

4.3.3. Kurum/Kuruluş İçerisinde İşe Bağlılığın Yüksek Olduğu Daha Modern, Dinamik ve Profesyonel Bir Ortam

Kurum içinde ihtiyaçların belirlenerek hedefe yönelik planlı çalışma şeklinin yerleşmesi, dolayısıyla kurum içi iletişimin olumlu yönde değişmesi, elde edilen mesleki kazançlar ile kurumsal anlamda mesleki kalitenin arttığı ve kurum içi motivasyonun da bu süreçten çok olumlu etkilendiği ifade edilen noktalardandır. Katılımcılar aşağıdaki ifadelerle projelerin ihtiyaçlara yönelik katkı sağladığını belirtmişlerdir:

> *"Biz zaten şunu yaptık; hareketlilik öncesi beklenti analizi yaptık, bunu da karşı tarafa ilettik. Dedik ki 'bizim katılımcılarımızın beklentileri bunlar. Lütfen eğitim içeriğini buna göre revize edin. Yani buna göre oluşturun.'* (YE-Gaziantep)

"İletişim becerileri vardı, sunum becerileri vardı, sorun çözme becerileri vardı, kitle iletişim becerileri vardı. Zaten bizim projemizin çıkış noktası olan ihtiyaçlarımız da bunlardı. Hedef kitlemiz olan yetişkinlerin bu başlıklardaki ihtiyaçları ve özelliklerinin farklı olmasından dolayı bizim sorun yaşamamızdı. Bu konularda eğitim aldık." (YE-Gaziantep)

4.3.4. Kurum/Kuruluş İçerisindeki Profesyonel Ortam

Proje ile ilgilenecek deneyimli çalışanlardan oluşan ekip oluşturulması ile kurumsallaşma düzeyinde artış yaşandığı da gözlenen çıktılardan olmuştur:

"Geniş bir ekip kurduk. Aslında hep proje ekibi gibi çalışıyorduk ama çok fazla gönüllüyle ekip kurduk. Hatta şöyle bir fikir oluştu bizde, 2017-2018 eğitim öğretim yılının başında Bilim ve Projeler kurulu isminde bir kurul oluşturucağız; tüm projeler ile ilgili. Okulun tüm projelerini planlayacak ve yürütücek, görevlendirmeleri yapacak… Tüm projeler o kurul eliyle yürüyecek. Bu kurulun oluşturması fikrinın ortaya çıkmasında katıldığımız bu projenin etkisi çok fazladır." (YE-İzmir).

4.3.5. Proje Çıktılarının Yaygınlaştırılması ve Kullanılması

Katılımcılar Erasmus+ projesi kapsamında yapılan çalışmaları göstermek amacıyla proje çıktılarının yaygınlaştırılması ve kullanmasına yönelik çeşitli faaliyetler yaptıklarını belirtmişlerdir. Hareketlilik faaliyetinde öğrenilen derslerin, çıktıların ve bulguların paylaşımı faaliyetleri sadece kendi çalıştıkları kurum/kuruluşlarla sınırlı kalmamış, ilçe ve il bazında oldukça geniş bir topluluk üzerinde de farkındalık yaratmıştır. Yaygınlaştırma faaliyetlerinin gerçekleştiği seminer faaliyetlerine katılım oranlarının arttığı ve personelde isteklilik olduğu gözlemlenmiştir:

"Tabi ki etkiledi. Eskiden gitmek istemiyorlardı. Projelere katılan arkadaşlar şimdi daha çok katılmak istiyorlar. Artık anlatacakları var ve katılmak konusunda istekliler." (YE-Mersin).

"Bu yaygınlaştırma faaliyetleri sayesinde yurtdışındaki arıcılık ve buradaki arıcılıkla ilgili deneyimlerini paylaştılar. Bu deneyimler sayesinde de orada bir farkındalık oluşmuş oldu." (YE-Konya).

Kurumların çoğu yeni öğretim metotlarını ve edindikleri yeni uygulamaları mümkün olduğunca uygulamaya geçirdiklerini ancak önemli bir kısmı da mevzuata uygun olmadığı için uygulamaya geçiremediklerini belirtmiştir. Özellikle yetişkin eğitimi alanındaki katılımcılar projeden elde edilen kazanımların sürdürülebilirliği konusunda da beklentilerinin olduğunu vurgulamıştır:

"Yani Proje Samsun'da kalmamalı, biz bence birçok kazanım edindik ama bunu ülke genelinde de başka yerlerde de bu tür faaliyetler var ya bu kazanımlar belki daha iyi paylaşılabilmeli, bu da bir otorite vasıtasıyla olur bence burda bence bu proje mantığı içerisinde bunun daha verimli olacağını tahmin ediyorum." (YE-Samsun)

"Evet burada proje hazırlıyorsunuz usül çok güzel işliyor Çok güzel bir sistem var sonuçlanıyor ancak hani burada kalıyor… Bir üst otorite belki birbirine karşı bu iletişim bu tecrübelerin ülkemize aktarılması mümkün olabileceği ölçüde tabi bence değerli olabilecektir diye düşünüyorum." (YE-Samsun)

Projeler kapsamında gerçekleştirilen hareketlilik faaliyetleri, genel olarak tespit edilen eksiklikleri gidermeye yönelik olsa da belirlenen hedeflerin ikinci planda tutulduğuna dair vurgulara da rastlanılmıştır. Aşağıdaki alıntılar bu durumu açıkça örneklendirmektedir:

"*Özellikle şunu da üstüne basa basa söyleyeyim, yani bizim okulun projelerinde de ilk giden okullar genelde daha çok turistik gezi gibi gidiyor yurt dışına, projelere.*" (OE-Antalya)

"Yani bu da bir gerçek ama bizim projelerimizde bir eğitim amaçlı, iki kültürel ve sosyal faaliyetler amaçlı. Yani mutlaka gittiğinizde oraları da göreceksiniz, gezecek yerlerini gezeceksiniz." (OE-Antalya)

4.3.6. Projelerin Bireylerin Beklenti ve İhtiyaçlarını Karşılama Düzeyi

Yapılan görüşmeler sonucunda gerçekleşen projelerin ve eğitim faaliyetlerinin katılımcıların beklenti ve ihtiyaçlarını büyük oranda karşıladığı, eğitim faaliyetlerinin eğitim hedefleriyle uyumlu sonuçlar verdiği ortaya çıkmıştır. Katılımcılar eğitim hareketliliği için gittikleri kurum/ kuruluşun beklenti ve ihtiyaçlarını fazlasıyla karşıladıklarını belirtmiştir. Bu durum genel olarak aşağıdaki gibi örneklendirilmektedir:

> "*Karşılanmayan hiçbir ihtiyacımız yoktu."* (YE-Konya)

> *"Yani ihtiyacımızdan fazlası da karşılandı diyebilirim."* (OE-Kayseri)

> *"Ben kafamda canlandırdığımdan daha fazlasını dahi aldığımı düşünüyorum*." (OE-Mersin)

Projelerin ve özel olarak hareketlilik faaliyetlerinin, kurumların fiziki yapılarında da değişimler sağladığı, eğitim ortamının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapıldığı söylemleri göze çarpmaktadır:

> *"Döndükten sonra okulu dizayn etme noktasında dahi çok farklı şeyler yaptık. Hem okulun iç dizayn düzen boyasından tutun koridorlarının yeniden şekillenmesine kadar çok olumlu katkı sağladı bize."* (OE-Bingöl)

4.3.6.1. İçerik ve Kapsam

Projelerin kapsamlarının büyük oranda yeterli olduğu bilgisi ortaya çıkmıştır. Projelerin kapsamı noktasında ikincil olarak belirtilen husus ve öneri ise yapılandırılmış kurs/eğitim faaliyetleri ve işbaşı eğitimi faaliyetlerinin birlikte gerçekleştirilmesinin gerekliliğine yönelik olmuştur. Aşağıdaki alıntılar bu durumu örneklendirmektedir:

> "*Kapsamı açısından herhangi bir sıkıntı yoktu. Eğitimler açısından da herhangi bir sıkıntı yoktu yani."* (OE-Ankara)

> *"İçeriği türünün uygulamaya dönük alanları olmalı süresi en az iki hafta kapsamı mümkün olduğu kadar genişletilmeli."* (OE-İzmir)

"Özellikle bu proje özelinde öğrencilerle daha fazla buluşmak isterdik." (OE-Ankara)

"Yeterli oldu. Yani kıyaslayabildik kendimizi onlarla…" (OE-Çanakkale).

"…içerik zaten çok güzeldi." (OE-İstanbul)

"…kursların içeriği bence gayet verimli geçti. Günde dört saat. Dört saatin hepsinde çok farklı şeyler öğrendik… Yani olabilecek en üst düzeyde faaliyetler öğrenme imkânımız oldu." (OE-İzmir)

4.3.6.2. Hareketliliğin Süresi

Faaliyetlerin süresinin genel olarak ihtiyacı karşılar nitelikte olduğu belirtilmiştir. Bunun yanında sürenin yetersiz olduğunu vurgulayanların neredeyse tamamı işbaşı gözlem faaliyetlerine ve kültürel faaliyetlere yönelik daha fazla zaman ayırabilmek istediklerini belirtmişlerdir. Aşağıdaki alıntılar bu iki bulguyu örneklendirmektedir:

"*Bir sıkıntı olmadı. Süresi de gayet iyiydi." (*OE-İstanbul)

"Bizim hareketlilik için süresi uygun ve yeterliydi." (OE-Kayseri)

"Süre bizce yeterliydi hatta fazla bileydi. Fazla fazla bize yetti. Yani zamanımız genişti. Oranın kültürünü tanıma fırsatımız da oldu." (OE-Erzincan)

"Süresi uzun olabilirdi." (OE-Gaziantep)

"Evet, yani orayı bir özümsemek gerekiyor… ciddi bir geri bildirim olacaksa kendini hareketliliğe gidilen yerin bir parçası gibi görme süresi çok önemli. O insanlarla kaynaşma, diyalog kurma, belli oranda onların yerel dilini öğrenme vs. için süre daha uzun olabilirdi. Bu daha iyi bir gözlem ortamı sağlayabilirdi." (OE-Ankara)

Bunun yanında özellikle Yetişkin Eğitimi projelerindeki katılımcılar ve eğitimin içeriğine göre de okul eğitimindeki bazı projeler (özellikle drama eğitimi konulu projelerde) bir hafta olan sürelerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Sürenin yetersiz olduğunu belirten katılımcılar daha çok farklı kurumsal ve kültürel örnekleri görmek istediklerini ancak sürenin yetersiz olduğunu vurgulamanın yanı sıra eğitim içeriğinin bu süreçte kısıtlandığını da vurgulamışlardır. Katılımcılardan bazıları hareketlilik dönemlerinin eğitim öğretim dönemlerinin dışında gerçekleştirilmesinin daha verimli olacağını vurgulamışlardır:

> "*…eğitimler okul zamanı değil de yaz tatilinde yapılabilirse daha iyi olur."* (OE-Eskişehir)

Tüm bunlara ek olarak yedek kapsamında olan ve daha geç kabul edilen projelerin süresinde Türkiye Ulusal Ajansı tarafından yapılan değişikliklerin sürecin işleyişine olumsuz yansıdığı ve proje geneline bu değişikliğin yansıtılmasının zorluklar doğurduğu belirtilmiştir:

> *"… biz yedekten kabul edildiğimiz için süre iki yıldan bir yıla indirildi. Biz ve bu bir yıl içerisinde gidebileceğimiz zaman dilimlerinin okulların tatil olduğu zamana denk gelmesi lazımdı… bunun haricinde bir zamanda, yani okullar açıkken okuldaki 14 tane öğretmeni eğitim hareketliliğine götürdüğüm zaman okulu kapatmam gerekirdi ki bu mümkün değildi."* (OE-Kırşehir)

4.3.6.3. Hareketlilik İçin Sağlanan Bütçe

Katılımcıların büyük çoğunluğu bütçenin yeterli olduğunu düşündüklerini bildirmişlerdir. Bunun yanında gidilen ülke ve şehirlere göre farklılık yaşandığına dair bildirimler de söz konusudur. Aşağıdaki alıntılar bu durumu örneklendirmektedir:

> "*Finansal olarak iyiydi biz (parayı) arttırdık."* (OE-İzmir)

> *"Maddi olarak ihtiyaçlarımızda karşılandı ondan sıkıntı yaşamadık hiçbir şekilde. Yani yemeğimiz yattığımız yer güzel bir şekildeydi…"* (OE-Trabzon)

"Bütçesi sıkışıktı ama yeterliydi." (YE-İzmir)

Çoğunlukla bütçenin yeterli olduğunu ifade eden katılımcıların yanısıra gidilen ülkenin ekonomik pozisyonu dolayısıyla bütçenin yetersiz olduğunun vurgulayan katılımcılar da olmuştur:

> *"Ödenek çok azdı gerçekten yetiştiremedik biz… ceplerimizden takviye yapmak zorunda kaldık; çünkü İngiltere zaten pahalı bir ülke."* (YE-İstanbul)

4.3.7. Proje Hazırlanması Sırasında Danışmanlık Hizmeti

Proje kapsamında danışmanlık hizmeti aldığını belirtenlerin oranı çok düşüktür. Danışmanlık aldığını belirtenlerin büyük kısmı bulundukları bölgede daha önce proje yapan kurumlardan, kişilerden ya da ildeki projeler ofisinden destek aldıklarını belirtmiştir. Aşağıdaki alıntılar bu durumu örneklendirmektedir:

> *"Bizim proje ekibimiz var kendileri hazırladı projeyi."* (YE-Diyarbakır)

> *"Danışmanlık hizmeti resmî olarak almadık. Ama yapan arkadaşlarımız destek oldular bize."* (OE-Ankara)

> *"Diğer okullardan destek aldık. Bu da bir ölçekte resmî olmasa da danışmanlık hizmeti gibi…"* (OE-Ankara)

> *…dışarıdan danışmanlarla irtibatımız kesinlikle olmadı, çünkü bu konuda sıkıntı yaşayan insanları duyduk… biz istedik ki tamamıyla kendi emeğimiz olsun, yani orijinal bir projemiz olsun. O yüzden hiçbir şekilde yardım almadık, tamamıyla bizim kendi yaptığımız, emek verdiğimiz bir proje oldu."* (OE-Ankara)

> *"Yok danışmanlık almadık."* (OE-İstanbul)

"Daha önceden İsveç'e giden arkadaşlarımız yine Trabzon'dan olmuştu bunların yardımlarıyla yani bunlar gitmişti oraya onlardan destek alarak ortaklarımızı biraz da oradan bulduk." (OE-Trabzon)

"Danışmanlık hizmeti eşten dosttan aldık. Eş dost dediğim Avrupa'ya daha önceden gitmiş, böyle projelerde bulunmuş arkadaşlar. Danışmanlık hizmeti dediğimiz bu. Nasıl oluyor? Ne yapıyorsunuz? Harcamalar nasıl? Kalacak yerleri nasıl? Kurs yerleri nasıl? gibi bilgileri onlardan aldık…" (OE-Samsun)

"Biz arkadaşlarımızın kendi çalışması ile oldu bu faaliyet dışardan bir hizmet alımı yapmadık." (OE-Trabzon)

"Arkadaşlarımızın çoğu ilk defa yurtdışına çıkıyordu. Nasıl yapacağımız, nasıl davranacağımız, sosyal hayatın içerisine nasıl adapte olacağımız hususunda telkinler aldık." (YE-Tokat)

Odak gruplardan birinde alınan danışmanlık hizmeti şu şekilde açıklanmıştır:

"Biz de giderken hem ulusal ajanstan hem de kendi danışmanlık şirketimizden yararlandık. Yurtdışındaki okulları, ortakları hepsini danışmanlık şirketimiz ayarladı…" (OE-Ankara)

"Başvuru formu çok uzun bir form…bir tanıdığımız projeler yapıyor aktif olarak. Formu onunla konuşarak doldurduk. Bazı maddeleri anlamadım açıkçası ne demek istiyor. Sayfada örnek projeler oluyor, ama yarısı filan oluyor internette. Genelde ondan epey destek alarak yaptım." (OE-Gaziantep)

"Evet formları doldururken danışmanlığa ihtiyaç duyduk. Bir şey soruyor altta mesela, tekrar bir şey soruyor. Dönüp dolaşıp hep aynı şeyleri söylemiş gibi olduk. O yüzden kafam çok karıştı. Bu işlerden anlayan biriyle görüşerek yazıyorum. Bir sıkıntı olmasın diye… ama o çok büyük bir destekçim oldu o anlamda." (OE- İzmir)

Proje kabul edildikten sonraki süreçte dışarıdan danışmanlık almadıklarını belirten ve süreç içerisinde destek görme beklentisi içinde olan yetişkin ve okul eğitimi katılımcılarının ifadeleri de şu şekildedir:

> *"Bence projelerde genel anlamda söyleyeyim ben danışman hizmetinin direkt oradan verilmesi ya da merkezlerde ya da büyükşehirlerde ya da bölgelerde, gerekirse şehirlerde danışmanlık hizmeti verilerek ortak bir anlayış oluşturulmalı."* (OE-Gaziantep)

> *"Projeler çalışılmaya başlar başlamaz şunların analiz edilmesi gerekiyor; ortaklar kimler olacak? İç ve dış ortaklar kimler olacak? Bunlar analiz edilip daha projenin başvuru aşamasında onlarla temasa geçilip, proje geliştiğinde, kabul edildiğinde onlardan hangi destekler istenecek? Onlara nasıl kazanım sağlayacak? Bunlar önceden konuşulur, görüşülür ve bir anlaşmaya bağlanırsa, proje geliştikten sonraki süreçte insanlar çok daha rahat ediyor…"* (YE-Gaziantep)

4.3.8. Türkiye Ulusal Ajansı ile İletişim

Projelerde, süreç içerisinde Türkiye Ulusal Ajansı ile olan ilişkilerin sorunsuz şekilde işlediği ve herhangi bir sıkıntı ile karşılaşılmadığı belirtilmiştir.

> *"Ulusal Ajansla problem yaşamadık, istediğimiz an ulaşabildik. Elektronik postalarımıza cevaplar geldi, telefonla istediğimiz an ulaşabiliyorduk, bir sıkıntı olmadı."* (OE- Gaziantep)

> *"…ne zaman arasam sorularıma cevap verdi mail attığımda ertesi gün en geç dönüş yapıyordu hiçbir sıkıntı yaşamadık yani o anlamda."* (OE-Ankara)

5. TARTIŞMA

Bu bölümde, bir önceki bölümde bildirilen bulguların tartışılarak ve etki değerlendirmesi çalışmasının sonuçları ve uygulamaya etkileri sunulmaktadır.

5.1. Etki Değerlendirmesi Yapılmasının Sebebi

Projelerin yayılması ve etkilerinin analiz edilmesi proje değerlendirme sürecinin en önemli boyutudur. Bu etki değerlendirmesi, 2014 yılında başlatılan Erasmus+programı tarafından finanse edilen projelerde hedeflere ve beklenen sonuçlara ne ölçüde ulaşıldığını ve projelerinin etkilerinin ne şekilde ortaya konduğunu göstermek amacıyla yapılmıştır.

5.2. Etki Göstergeleri

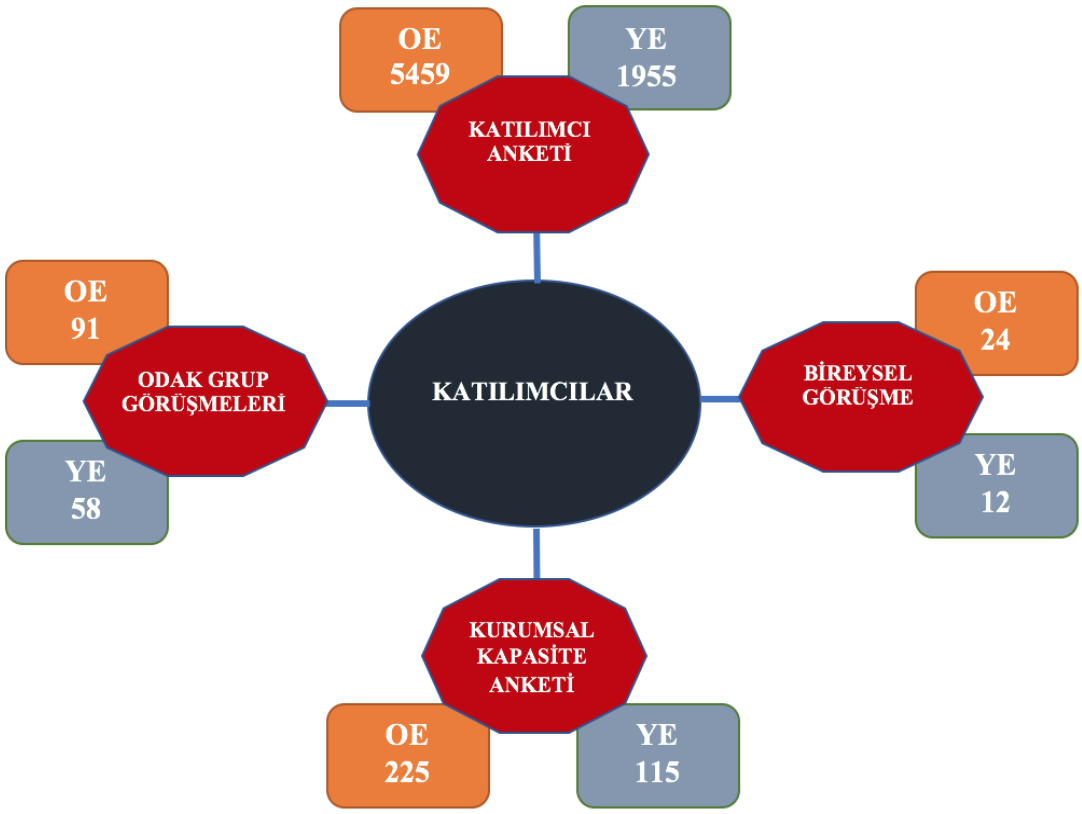
Erasmus + projelerinin etkisi sadece proje sonuçlarının niteliğiyle değil, aynı zamanda bu sonuçların görünürlüğünün sağlanması, yaygınlaştırılması ve kazanımların projenin dışında da kullanılması bakımından da ölçülmektedir. Bu nedenle bu raporda proje sonuçlarının mümkün olduğunca çok sayıda potansiyel kullanıcıya, verimli bir şekilde ulaştırılıp ulaştırılmadığı da incelenmiştir. Raporda yer alan diğer etki göstergeleri ise; katıldıkları hareketlilik sayısı, hareketlilikten sonra alınan belgeler, hareketlilik faaliyetlerine katılan katılımcıların sayısı, proje faaliyetleri sırasında katılımcılar tarafından kazanılan bilgi ve becerilerin katılımcılar üzerindeki etkileri, okulda/kurumda yürütülen/yürütülmesi planlanan diğer Avrupa projelerinin sayısı ve hareketlilik faaliyetlerinin kurumsal kapasite gelişimi üzerindeki etkileridir.

5.3. Projelerin Etkileri

Okul eğitimi alanındaki projelerin hedef kitlesi, öğrenciler, öğretmenler, okullar (okul öncesi eğitimden orta öğretime kadar), veliler ve eğitimle doğrudan ya da dolaylı ilgisi olan tüm eğitim bileşenleridir. Yetişkin Eğitimi alanındaki projelerin hedef kitlesi ise, yetişkinlerin temel beceri ve anahtar yeterlikleri kapsamındaki eğitimlerinden sorumlu personel ile bu alanlarda eğitim alan yetişkin öğrenicilerdir. Erasmus+ projelerine katılımın hem personelin mesleki alandaki gelişimine hem de kurumsal kapasitenin artırılması üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Bu raporun verileri katılımcı anketleri, kurumsal kapasite anketi, odak grup görüşmeleri ve bireysel görüşmeler yoluyla projelere katılan kurum ve personelden elde edilmiştir. Şekil 2 veri toplama sürecinde Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi projelerine göre kaç katılımcıdan bilgi elde edildiğini göstermektedir.

Şekil 2. Veri toplama sürecinde Erasmus+ Okul Eğitimi ve Yetişkin Eğitimi projelerine göre katılımcıların dağılımı

Yapılandırılmış kurslar/eğitim faaliyetleri, okul eğitimi ve yetişkin eğitimi personelinin yurt dışında mesleki gelişimini desteklemektedir. Bulgular hem Okul Eğitimi hem Yetişkin Eğitimi projelerinde katılımcıların çoğunun yapılandırılmış kurslar/eğitim faaliyetlerine katıldıklarını, istihdam edilebilirlik ve mesleki gelişim konularındaki beklentilerini büyük oranda gerçekleştirdiklerini göstermektedir.

Ayrıca, Erasmus+ hareketlilik faaliyetine katılan personelin tamamı, Kursa Özgü Sertifika ve büyük bir kısmı da Europass Hareketlilik Belgesi edindikleri halde, büyük bir

çoğunluğu faaliyetlerinin kurumları tarafından gayi resmi olarak tanındıklarını belirtmektedir. Faaliyetlerinin kurum yönetimi tarafından resmi olarak tanınması sürecinde alınan bu sertifika ve hareketlilik belgelerinin yerel / bölgesel / eğitim otoriteler tarafından fark edilmesi projenin görünürlüğünü sağlayan önemli bir etki göstergesidir. Buna ek olarak, katılımcıların büyük çoğunluğu daha önce bir hareketlilik programına katılmadıklarını, özellikle hareketlilik faaliyetinden sonra yeni projelere katılma konusunda oldukça istekli olduklarını belirtmişlerdir. Bu durum projelerin katılımcıların yeni projelerde yer alma konusundaki motivasyonları üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. Katılımcıların faaliyetlerinin Avrupa Gelişim Planı ile bağlantılı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu bulgu eğitim ve öğretim alanında Avrupa düzeyinde iş birliğinin teşvik edilmesi açısından önemlidir.

Tablo 42'de katılımcıların yerleşik bulundukları şehirlerde kendilerini gönderen kuruluşların sayılarına ve NUTS1'e göre dağılımlarına ilişkin frekans ve yüzdelerine yer verilmiştir. Bu bilgiler, çoğunlukla desteklenen bölgelerin Güneydoğu Anadolu (1328), Ege (763) ve Doğu Marmara (710) olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu bulgu desteklenmesi gereken bölgelerle ilgili aslında bir rehber oluşturmaktadır. NUTS sınıflandırmasının amacının bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarını azaltabilmek ve bölgelerin refah düzeylerini geliştirebilmek amacıyla gereken bölgelere finansal kaynaklar sağlamak (Acar, 2008) olduğu göz önünde bulundurulduğunda desteklenen projelerin sayılarındaki farklılıkların nedeni de anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle, projeler desteklenirken bölgesel düzeydeki ekonomik ve sosyal sorunlara çözüm üretecek projelerin desteklenmesine özen gösterilmiştir.

Tablo 42. Projelere en çok katılımcı gönderen illerin bölgelere göre dağılımı

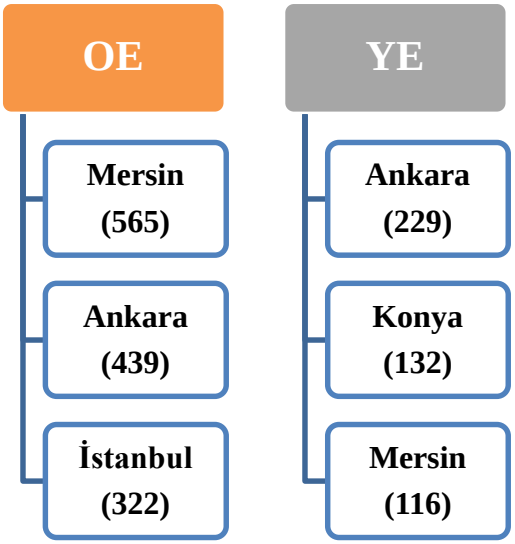
Bölgeler	**İller**	**Okul Eğitimi**		**Yetişkin Eğitimi**	
		n	**%**	**n**	**%**
Akdeniz	Antalya	194	3.55	106	5.42
	Burdur	59	1.08	16	0.82
	Isparta	30	0.55	54	2.76
	Toplam	**283**	**5.18**	**176**	**9**
Batı Anadolu	Ankara	439	8.04	229	11.71
	Karaman	-	-	66	3.38
	Konya	108	1.98	132	6.75
	Toplam	**547**	**10.02**	**427**	**21.84**
Batı Karadeniz	Amasya	25	0.46	30	1.54
	Çankırı	74	1.36	2	0.1

Bölgeler	İller	Okul Eğitimi		Yetişkin Eğitimi	
		n	%	n	%
	Çorum	15	0.27	47	2.4
	Karabük	15	0.27	-	-
	Kastamonu	91	1.67	-	-
	Samsun	124	2.27	70	3.58
	Sinop	10	0.18	-	-
	Tokat	89	1.63	15	0.77
	Zonguldak	-	-	10	0.51
	Toplam	**443**	**8.11**	**174**	**8.9**
Batı Marmara	Balıkesir	62	1.14	-	-
	Çanakkale	105	1.92	24	1.23
	Tekirdağ	50	0.92	-	-
	Toplam	217	3.98	24	1.23
Doğu Karadeniz	Artvin	24	0.44	-	-
	Bartın	-	-	14	0.72
	Giresun	39	0.71	7	0.36
	Gümüşhane	8	0.15	-	-
	Ordu	47	0.86	45	2.3
	Rize	-	-	9	0.46
	Trabzon	101	1.85	21	1.07
	Toplam	**219**	**4.01**	**96**	**4.91**
Doğu Marmara	Adapazarı	14	0.26	-	-
	Bilecik	18	0.33	-	-
	Bolu	77	1.41	30	1.53
	Bursa	195	3.57	26	1.33
	Düzce	39	0.71	-	-
	Eskişehir	169	3.1	43	2.2
	İzmit	30	0.55	-	-
	Kocaeli	114	2.09	5	0.26
	Sakarya	37	0.68	-	-
	Yalova	17	0.31	29	1.48
	Toplam	**710**	**13.01**	**133**	**6.8**
Ege	Afyon	87	1.59	25	1.28
	Aydın	122	2.23	30	1.53
	Denizli	24	0.44	23	1.18
	İzmir	278	5.09	48	2.46
	Kütahya	34	0.62	-	-
	Manisa	14	0.26	34	1.74
	Muğla	190	3.48	19	0.97
	Uşak	14	0.26	15	0.77

Bölgeler	İller	Okul Eğitimi		Yetişkin Eğitimi	
		n	%	n	%
	Toplam	**763**	**13.97**	**194**	**9.93**
Güneydoğu Anadolu	Adana	265	4.85	77	3.94
	Adıyaman	36	0.66	8	0.41
	Batman	-	-	20	1.02
	Diyarbakır	11	0.2	24	1.23
	Gaziantep	99	1.81	21	1.07
	Hatay	91	1.67	74	3.78
	Kahramanmaraş	-	-	8	0.41
	Mersin	565	10.35	116	5.93
	Osmaniye	43	0.79	6	0.31
	Siirt	31	0.57	3	0.15
	Şanlıurfa	179	3.28	-	-
	Şırnak	8	0.15	19	0.97
	Toplam	**1328**	**24.33**	**376**	**19.22**
İstanbul	İstanbul	322	5.9	89	4.55
	Toplam	**322**	**5.9**	**89**	**4.55**
Kuzeydoğu Anadolu	Ağrı	28	0.51		
	Erzincan	29	0.53	-	-
	Erzurum	8	0.15	20	1.02
	Kars	4	0.07	-	-
	Toplam	**69**	**1.26**	**20**	**1.02**
Orta Anadolu	Aksaray	45	0.82	5	0.26
	Kayseri	64	1.17	41	2.1
	Kırıkkale	51	0.93	60	3.07
	Kırşehir	53	0.97	43	2.2
	Malatya	53	0.97	28	1.43
	Niğde	4	0.07	13	0.66
	Sivas	24	0.44	20	1.02
	Yozgat	51	0.93	8	0.41
	Toplam	**345**	**6.3**	**218**	**11.15**
Orta Doğu Anadolu	Bingöl	41	0.75	-	-
	Bitlis	48	0.88	21	1.07
	Elâzığ	17	0.31	-	-
	Hakkâri	52	0.95	7	0.36
	Muş	47	0.86	-	-
	Van	9	0.16	-	-
	Toplam	**214**	**3.91**	**28**	**1.43**
Toplam		**5459**	**100.00**	**1955**	**100.00**

Katılımcıların gönderildikleri şehirlere göre dağılımını gösteren Şekil 3 incelendiğinde en çok katılımcı gönderen ilk üç şehir Okul Eğitimi projelerinde sırasıyla: Mersin, Ankara ve İstanbul iken; Yetişkin Eğitimi projelerinde Ankara, Konya ve Mersin'dir.

Şekil 3. Katılımcıların proje türüne ve gönderildikleri şehirlere göre dağılımı

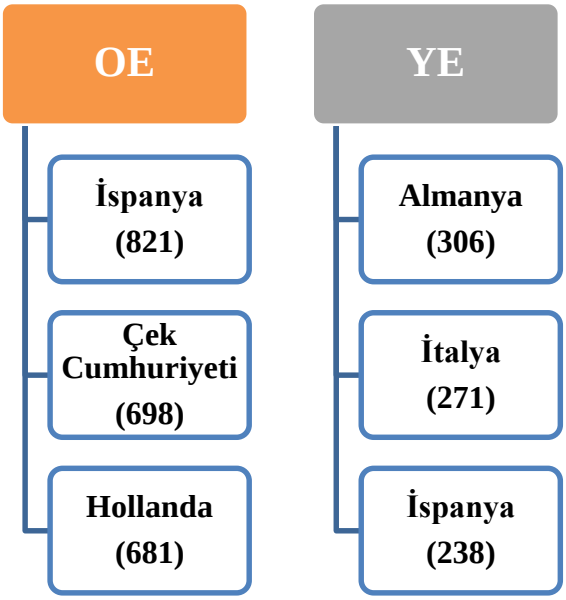
Şekil 4'te de görüldüğü gibi Okul Eğitimi projelerinde en çok katılımcıyı kabul eden ilk 3 ülke sırasıyla: İspanya, Çek Cumhuriyeti ve Almanya; Yetişkin Eğitimi Projelerinde ise Almanya, İtalya ve Hollanda'dır.

Kurumsal Kapasite Gelişimi Anketini yanıtlayan kurumun yöneticilerinden elde edilen bulgular ve nitel veriler de bu veriyi doğrulamaktadır. Ankete göre de katılımcıların en çok gittiği 5 ülke sırasıyla: İspanya, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Hollanda ve İngiltere'dir. Katılımcıların odak grup ve bireysel görüşmelerdeki yorumları göz önünde bulundurulduğunda, bu ülkeleri tercih etme nedenlerinin kültürel olarak kendilerine yakın görme (örn: İspanya ve İtalya Akdeniz kültürü), gidilen ülkedeki Türk vatandaşlarının oranının fazla olması (örn: Almanya, Hollanda) ve gidilen ülkedeki uygulamaların, alt yapının ve donanımların gönderen kurumdan farklı (daha iyi) olacağı beklentisi olduğu (örn: İngiltere ve İsveç) söylenebilir.

Odak grup ve bireysel görüşmelerde gittikleri ülkeyi bazı konularda (örn: teknolojik araçların güncel olmaması, binaların yeterince bakımlı olmaması) yeterli bulmayan

katılımcıların, öz eleştiri yaparak, projelerinin kapsamına uygun olmayan ‘ülke tercihinde’ bulunduklarını ifade etmeleri de bu durumu doğrular niteliktedir.

Şekil 4. Katılımcıların proje türüne ve ev sahibi kuruluşa (ülke) göre dağılımı

Odak grup görüşmeleri ve bireysel görüşmelerden elde edilen verilerden anlaşıldığı üzere, bazı katılımcılar sadece bir ülkeye hareketlilik gerçekleştirdiklerini, bazı katılımcılar ise birden çok ülkeyi de ziyaret ettiklerini belirtmişlerdir.

Ayrıca, aynı kurum ve hareketlilik programı içinde yer alan katılımcılar farklı ülkelere giderek bilgi ve becerilerini farklılaştırdıklarını belirtmişlerdir. Aynı kurumdan katıldıkları halde aralarında güçlü bir iletişim bulunmayan katılımcılar bile hareketlilik esnasında kurdukları güçlü bağları ve iletişimi proje sonrasında da devam ettirdiklerini belirtmişlerdir. Farklı şehirlerden ve kurumlardan gönderilen katılımcılar, bir kurumda veya okulda ortak faaliyetlerde, tecrübeli veya tecrübesiz personelle bir araya gelmektedir. Bu durum hareketlik sırasında ve sonrasında dayanışmalarına ve güçlü bağlar kurmalarına zemin hazırlamaktadır. Paylaşılan hareketlilik deneyimi bireyler arası iletişimi daha da açık, daha doğal, daha samimi ve daha yakın hale getirmektedir. Bu durum okul / iş ortamını iyileştirmeye yardımcı olmaktadır. Bu bakımdan, bir projedeki hareketlilik faaliyetlerinde çok sayıda farklı katılımcının, farklı kurumlarda verilen eğitimlerde yer almasının projenin etkisini artırdığı söylenebilir.

Görüşmeler sırasında birçok katılımcı, proje yürütücüsünün etkililiğinin projenin başarısı için çok önemli olduğunu belirtmiştir. Odak grup görüşmelerinden ve bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular ilk kez bir projede yer alan kurumların proje yürütücülerinin genellikle ya daha önce görev aldıkları kurumlarda bu tür bir etkinliğe katılmış/başvurmuş/yürütmüş oldukları ya da akademik anlamda sürekli kendilerini geliştirme eğiliminde oldukları görülmüştür. Diğer bir ifade ile, bulgular daha önceden bir proje gerçekleştirenlerin ve/veya halihazırda yüksek öğrenimine Yüksek Lisans veya Doktora düzeyinde devam eden katılımcıların yeni projelerde yer alma olasılıklarının daha fazla olduğunu ortaya koymuştur.

Bu bulgu ilgili literatürle de örtüşmektedir: Jiang, Klein ve Margulis (1998)'e göre, proje yöneticisi, projelerin başarıyla tamamlanması için en önemli öğelerden biridir. Diğer araştırmacılar, proje yöneticisinin performansının ve projenin başarısının birbiriyle güçlü bir şekilde bağlantılı olduğunu kabul etmektedir. Zimmerer ve Yasin (1998), proje başarısızlığının ana nedeninin proje yöneticisi liderliğinin eksikliği olduğunu belirtmiştir. Benzer şekilde, proje yöneticisinin, proje yöneticisinin kabiliyeti (Anderson, 1992), sunum becerisi (Berger, 1996) ile güçlü insan ilişkileri, liderlik, teknik ve idari deneyim, iletişim ve ağ oluşturma becerileri (Anderson, & Tucker, 1994; Jiang, Klein ve Chen, 2001) güçlü proje performansını sağlayan en önemli unsurlar arasında yer alır. Bu nedenle proje başvurularının daha nitelikli olması için yenilikçi, aktif ve liderlik becerilerine sahip proje yöneticilerine görev verilmesi uygun olacaktır. Ancak bu veri bir gözlem verisi niteliğinde olup, burada bununla ilgili olarak, ileride yapılabilecek çalışmalar için detaylandırılması gereken bir konu olduğunun vurgulanmasından öte, nicel bir saptama yapılamamaktadır.

Bulgular katılımcıların çoğunun projeleriyle ilgili bir danışmanlık hizmeti almadıklarını ortaya koymuştur. Katılımcılar, özelikle proje başvuru formlarının doldurulması sırasında projeler konusunda bilgili ve deneyimli bir kuruma ya da kişiye danışmaya ihtiyaç duyduklarını, ancak kişisel ilişkiler yoluyla sorularına cevap bulduklarını belirtmişlerdir. Bu nedenle, yeni proje hazırlayan kurumlara destek olabileceklerini belirtmişlerdir.

Projelerin personel üzerinde gerçekleştirmesi beklenen etkiler: özgüven, Avrupa Birliği bilgisi, Avrupa ülkelerindeki yaşam tarzı ve eğitim bilgisi, yerli kültür bilgisi, yabancı dil öğreniminde motivasyon, yabancı dil (İngilizce) becerilerinin geliştirilmesi, İngilizce dışındaki bir dilde dil becerilerinin geliştirilmesi, takım çalışması becerilerini geliştirme, sosyal beceri geliştirme, yeni projelere katılma ve araştırmalarda motivasyon, farklı kültürlerle ilgili hoşgörü, farklı öğretim yöntemlerinin deneyimi, yeni konular / bilgi tecrübesi, Avrupa ülkelerinin eğitim

sistemine ilişkin bilgi ve birikim (içerik ve değerlendirme), kendi alanının bilgisi, Avrupa ülkelerindeki öğretmenlerle güçlü bağlar oluşturulması, proje yönetimi becerilerinin geliştirilmesi, dijital becerilerin geliştirilmesi, çok disiplinli bir ekipte çalışma motivasyonu, mesleki eğitim ve beceri geliştirme için motivasyon ve iş için motivasyon olarak sayılabilir. Bulgular gerçekleştirilmesi beklenen etkilerin neredeyse tamamının ortaya çıktığını göstermektedir. Bu etkilerle ilgili bulgular aşağıda ayrıntılı olarak tartışılmıştır.

Projeye katılan personelin mesleki bilgi birikimi ile kendi iş kollarındaki meslek bilinci artmıştır. Buna ek olarak, katılımcılar girişimcilik yeteneklerini geliştirmişlerdir. Hareketlilik ayrıca katılımcıların proje dışında, okul/kurum dışında da meslektaşlarla etkili iletişim sağlamalarına yardımcı olmuştur. Ayrıca, kurum çalışanlarının çok disiplinli bir ekipte çalışma motivasyonu; mesleki eğitim alma ve mesleki becerilerini geliştirme konularındaki isteklilikleri ve çalışma hevesleri, yabancı kültürlere duyarlılıkları artmıştır. Projelerin yenilikçi bakış açıları edinme noktasında da önemli katkılarının olduğu belirtilmektedir.

Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği katılımcılarının pek çoğu Erasmus + Hareketliliği projesinde etkinliğin İngilizce olarak gerçekleştiğini, ancak kısıtlı da olsa etkinliğin gerçekleştiği ülkenin yerel dilinde iletişim yetkinlikleri geliştirdiklerini belirtmişlerdir. Odak grup görüşmelerinde ve bireysel görüşmelerde de katılımcılar yerel dilde selamlaşma, basit cümleler kurma, alışveriş gibi konularda sınırlı da olsa iletişim becerilerinin arttığını belirtmektedir.

Odak grup ve bireysel görüşmelerde elde edilen bulgulara göre katılımcıların yabancı bir dil öğrenmenin ne kadar önemli olduğuna yönelik farkındalıkları artmıştır. Katılımcıların gelecekteki Erasmus+ faaliyetlerine katılmadan önce yabancı bir dil öğrenme yolları aradıkları, bazılarının kurslara başladığı bazılarının da kurumlarında dil öğreniminin önemi konusunda farkındalığı arttırmak için farklı projeler başlattıkları da öne çıkan bulgular arasındadır.

Okul Eğitimi katılımcılarının hem gelecekte diğer Erasmus+ faaliyetlerine katılma konusunda hem de gelecekte mesleki becerilerini geliştirmek konusunda motive oldukları görülmüştür. Ayrıca, Erasmus+ öğrenme hareketliliğine katılmak için temel motivasyonlarının sırasıyla yurtdışı deneyimi edinmek, mevcut iş ve mesleki gelişimleriyle ilgili pratik beceriler kazanmak, yeni öğrenme uygulamalarını ve öğretim yöntemlerini denemek ve geliştirmek, sosyal, dilsel ve / veya kültürel yetkinliklerini arttırmak ve mesleki ağlarını güçlendirmek veya

genişletmek olduğu görülmüştür. Katılımcıları öğrenme hareketliliğine katılmak için en az motive eden durum ise işgücü piyasasındaki aktörlerle iş birliği yapmaktır.

Yetişkin Eğitimi Proje katılımcılarının projelere katılmak için temel motivasyonlarının yurtdışındaki iyi uygulamalardan bilgi ve uzmanlık bilgisi kazanmak olduğu görülmüştür. Bu durum, bir önceki bulgular ile birlikte değerlendirildiğinde, pek çok katılımcının ilk proje ve yurtdışı hareketlilik deneyimi olması dolayısıyla, projeye başvurmadaki temel motivasyonlarının, proje çıktıları ve katılımcı geri dönütleri arasında ilk elde etkilenilen/sonuç alınan faktörler olmaması çok normaldir. Diğer bir deyişle, nitel çalışma gözlemlerinden elde edilen verilere göre, proje dönütleri birincil amaçlar/motivasyonlarla tam anlamıyla örtüşmemektedir. Bu durumun en önemli sebeplerinden bir tanesinin – yine sahada edinilen ek bilgiler ve görüşme verilerine dayanarak – katılımcıların daha önce hiç yurtdışı deneyimlerinin olmaması veya çok az olmasından ileri geldiği düşünülmektedir. Yine bu konu, nitel görüşmeler esnasında ortaya çıkan önemli bir detay olup, ilerleyen çalışmalarda proje amaç-sonuçların ne kadar örtüştüğü irdelenmesi gereken bir diğer sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Katılımcıların çoğu Erasmus+ öğrenme hareketliliği deneyimlerinden oldukça memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Bulgular katılımcıların farklı kültürleri keşfetme ve kültürlerarası diyalog ve etkileşim sağlama konularında da gelişim gösterdiklerini ortaya çıkarmıştır. Erasmus+ öğrenme hareketliliği deneyimlerinden sonra özellikle yaşamlarında ilk kez yurt dışına çıkan katılımcıların Avrupa kültürü hakkında yeni bilgiler edindikleri, kendi kültürleri ile Avrupa kültürünü karşılaştırarak benzer ve farklı yanlar buldukları ortaya çıkmıştır. Katılımcılarının çoğunun Avrupa'daki şehirlerdeki park ve bahçe düzenlemelerinden, insanların trafik kurallarına sıkı sıkı bağlı olmalarından (polis yokken bile özellikle kırmızı ışıkta ve yaya geçidinde durma kuralına uymalarından), müzeleri günlük yaşamlarının bir parçası haline getirmelerinden, tanımadıkları insanlarla bile selamlaşma alışkanlıklarından, dakik olmalarından ve rahat (acelesiz) tavırlarından oldukça fazla etkilendikleri gözlenmiştir.

Diğer yandan, düşük bir oranda da olsa Erasmus+ hareketlilik deneyimlerinden memnun olmadığını bildiren katılımcılar olduğu anlaşılmıştır. Katılımcılar memnuniyetsizliklerinin nedenini, kendi kontrolleri ve insiyatifleri dışında, hareketlilik gerçekleştirilecek ülkeyi değiştirmek zorunda kalmak, faaliyet tarihini değiştirmek zorunda kalmak, teknik sorunlar ve/veya başvuran personeli ile ilgili bazı sorunlar yaşamak ve/veya bazı sorunlar yaşamak olarak ifade etmişlerdir.

Ayrıca bazı katılımcılar, özellikle proje konusu Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin eğitim-öğretim ortamıyla bütünleştirilmesi konusu ile ilgili olanlar, Avrupa'daki teknolojik donanımların Türkiye'dekinden daha zayıf olduğunu düşündüklerinden memnuniyetsizliklerini belirtmişlerdir. Katılımcılara göre ülkemizdeki sorun donanım ve alt yapı eksikliğinden ziyade sistemdeki bazı eksikliklerdir; yeterli ve verimli yazılımların olmaması ve insan kaynağının yetiştirilmesine odaklanılmaması bunlardan bazıları olarak ifade edilmiştir.

2017 Program Rehberinde de belirtildiği gibi; her bir hareketlilik faaliyetinin süresi, proje süresi içinde tamamlanmak kaydıyla seyahat süreleri hariç, 2 günden 2 aya kadar olabilir. Bulgulara göre, hareketliliklerin çoğunun 1-2 hafta içinde gerçekleştiği gözlenmiştir. Hareketlilikler okulların açık olduğu döneme denk gelmesinden dolayı katılımcılar kısa dönemli hareketlilikleri tercih etmişlerdir.

Nicel bulgular Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliğine katılmanın personele pratik (örneğin planlama ve düzenleme, proje yönetimi, vb.) ve analitik beceriler kazandırdığını, inisiyatif alma ve girişimcilik anlamında yetkinlikleri geliştirdiğini ortaya çıkarmıştır. Buna ek olarak hem nicel hem de nitel bulgular katılımcıların duygusal becerilerinde, özgüvenlerinde ve motivasyonlarında da bir artış sağladığını göstermektedir. Katılımcılar ayrıca daha önyargısız, hoşgörülü, açık fikirli, yeniliklere karşı daha meraklı olduklarını ve öğretime yönelik tutumlarını güçlendirdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrenmeyi öğrenmek, kişiler arası ve sosyal yeterliklerin gelişimi, kültürel farkındalık ve ifade yetkinliklerinin gelişmesi, iş ve mesleki gelişimle ilgili iş kolu veya pratik beceriler kazanılması, örgütsel yönetim ve liderlik becerilerinin gelişimi, profesyonel ağların güçlenmesi ve genişlemesi hareketlilik faaliyetinin diğer önemli sonuçlarındandır.

Kurumsal kapasite gelişimi için gerçekleşmesi beklenen etkilerden en önemlileri olarak; okul/çalışma ortamının iyileştirilmesi, disiplinler arası yaklaşımların geliştirilmesi, açıklık ve diğer ülkelerdeki okullarla / kurumlarla iş birliğinin geliştirilmesi, öğrenciler ve öğretmenler arasında ve çalışanlar ve yöneticiler arasında daha güçlü ilişkiler kurulması, eğitim/ idare ve yönetim departmanları arasında daha iyi ekip çalışmaları yapılması, öğretmenler/çalışanlar arasında daha iyi takım çalışması kurulması, yeni öğretim sistemlerinin/ yeni içeriğin tanıtılması, Avrupa boyutunun güçlendirilmesi ve gelişimi ve yerel ve bölgesel diğer bileşenlerin artan destek ve katılımı: yerel ve bölgesel otoriteler, şirketler, ebeveyn birlikleri vb. sayılabilir.

Projelerin olumlu etkilerinden biri de dinamik bir çalışma ortamı yaratılmasını sağlamaktır. Odak grup görüşmelerinde katılımcıların hevesli, enerjik ve yeniliklere açık hale geldikleri gözlenmiştir.

Projeler katılımcılara, üzerinde nadiren durdukları, hatta bazen önemsemedikleri farklı konularda birlikte çalışma ve düşünme olanağı vermiştir (Örn, drama projesi, engellileri anlama, cezaevindeki sorunlar). Bu durumun kurumda yönetimsel ve yapısal değişiklikler yapılması için zemin hazırlayacağı düşünülmektedir.

Nitel bulgular Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi hareketlilik programına katılan kurumların hemen hepsinin projenin sonuçlarını yaymak, kalıcı kılmak, ulusal düzeyde ve Avrupa çapında politikaların ve sistemlerin uygulanması ve şekillendirilmesine katkıda bulunmak amacıyla yaygınlaştırma faaliyetleri gerçekleştirdiklerini, çok sayıda kişiye ulaştıklarını ortaya çıkarmıştır. Katılımcılar proje yaşantısını ve hareketlilik sırasında edindikleri yeni bilgi ve becerileri kurumlarına döndüklerinde pek çok insana aktararak projenin etki alanını genişletmeye çalışmıştır. Katılımcılar faaliyette edindikleri bilgi ve becerileri öğrencilerle, kurumlarındaki ve farklı kurumlardaki meslektaşlarıyla ve / veya toplumda doğrudan ya da dolaylı olarak proje konusundan etkilenen diğer kişilerle paylaşırken aslında farklı farklı yaygınlaştırma faaliyetleri gerçekleştirmişlerdir. Bulgulara göre, en sık yapılan yaygınlaştırma faaliyetleri; yazılı bir rapor hazırlama, personel toplantıları, çalıştay ve seminer düzenleme, konferansa katılma, görsel ve yazılı, görsel, görsel-işitsel medya ile sosyal medya paylaşımları, broşür ve kitapçık hazırlama ve eşantiyon hediyeler (örn: anahtarlık, ajanda, kalem v.b.) dağıtarak farkındalık arttırmadır.

Katılımcı anketlerinde yer alan ‘Deneyimlerinizi nasıl aktarmayı planlıyorsunuz’ sorusu aslında katılımcıların bundan sonraki süreçte deneyimlerini meslektaşlarına nasıl aktaracakları konusunu irdelemek isterken, kurumun ‘yaygınlaştırma faaliyeti’ kapsamında bu önemli yöntemi hali hazırda sistematik bir proje çıktısı haline getirmiş olduğu ve sonrasında birebir ilişkiler yoluyla yapılan arkadaş toplantılarında zaman zaman proje hakkındaki deneyimlerini ve anılarını paylaşmaktan ziyade, kurumsal anlamda ilave bir sistematik deneyim aktarma yoluna gidilmesinin planlanmadığı anlaşılmıştır.

Bulgular katılımcıların çoğunluğunun ortak kurum / ya da kuruluşla iş birliğini güçlendirdiklerini, sivil toplumdaki aktörlerle ve işgücü piyasasıyla iş birliği yaptıklarını ortaya çıkarmıştır. Katılımcıları projelere katılmaya teşvik eden en önemli etkenlerden biri yurtdışında

vakit geçirme fırsatıdır. Bu etken aynı zamanda katılımcıları yeni projeler yapma konusunda da motive etmektedir. Neredeyse tüm katılımcılar ileride yeniden bir Erasmus+ hareketlilik faaliyetine başvurmayı planlamaktadır. Bazı katılımcılar yeni proje hazırlığı içinde olduklarını belirtmiştir.

Projelerin diğer önemli katkıları arasında hareketlilik faaliyetine katılan personelin yeni öğrenme uygulamalarını veya öğretim yöntemlerini deneyimlemelerini, yurtdışındaki iyi uygulamaları öğrenmelerini, mesleki gelişimleri konusunda ilgili sektörel veya pratik beceriler kazanmaları, yabancı dil becerilerinin, sosyal, dilsel ve / veya kültürel yeterliklerinin gelişmesi sayılabilir. Ayrıca, katılımcıların iş doyumlarının yanı sıra Bilgi İletişim Teknolojileri araçlarını (örn. Bilgisayar, internet, sanal iş birliği platformları, yazılım, BİT cihazları, vb.) kullanma konusunda yetkinliklerini ve istihdam ve kariyer fırsatlarını da arttırmıştır.

Odak grubu görüşmeleri ve bireysel görüşmelerden elde edilen bulgular, nicelik analiz sonuçları ile aynı doğrultudadır. Katılımcılar, Erasmus+ hareketlilik faaliyeti deneyiminin, yeni yöntemler ve farklı uygulamalar öğrenerek, kuramsal bilgilerini arttırdığını ve uygulama konusunda deneyim kazandıklarını belirtmişlerdir. Diğer yandan bulgular Erasmus + Okul ve Yetişkin Eğitimi hareketliliğine katılmak konusunda katılımcıların temel motivasyonları yurtdışındaki iyi deneyimlerden bilgi ve uzmanlık bilgisi kazanmak olmasına rağmen, diğer motive edici durumlar arasında farklar olduğunu göstermiştir. Okul Eğitimi hareketliliğine katılanlar açısından sosyal, dilsel ve / veya kültürel yetkinliklerini arttırmak ikinci sırada iken (%81.1) Yetişkin Eğitimi hareketliliğine katılanlar için mevcut iş ve mesleki gelişimimle ilgili pratik beceriler kazanmak (%74.4) ikinci sıradır. Bulgular iki grupta da katılımcıları öğrenme hareketliliğine katılmak için en az motive eden durumun işgücü piyasasındaki aktörlerle iş birliği yapmak olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu bulgu projenin işgücü piyasasındaki aktörlerle iş birliği yapma konusunda beklenen etkisinin gerçekleşmediği şeklinde yorumlanabilir. Bu durum Türkiye'de işgücü piyasasındaki kamu/özel kurum ve kuruluşları arasında bir koordinasyon ve eylem birliği bulunamamasından kaynaklanıyor olabilir.

Bulgulara göre katılımcıların sadece planlanmış faaliyetler yoluyla değil örtük program olarak adlandırılan sargın öğrenme ortamlarında da çeşitli bilgi ve becerilerini arttırmışlardır. Odak grup ve bireysel görüşmelerde elde edilen bulgular kültürel faaliyetlere katılma (örn: müze ziyareti), alışveriş yapma, yemek yeme gibi faaliyet dışı ortamlarda katılımcıların sargın öğrenmelerinin gerçekleştiğini; bireyler arası ilişkiler, toplumsal kurallar, demokratik yaşam biçimi, zaman yönetimi gibi konularda farkındalıklarının arttığını ortaya koymuştur. Benzer

biçimde, hareketlilik faaliyeti sırasında katılımcıların sosyal becerileri ve iletişim becerileri de gelişmektedir. Ayrıca katılımcıların çalışma ahlakının önemi ve kurumda özelikle dezavantajlı bireyler için gereken önlemleri alma konusunda da farkındalıkları artmıştır. Katılımcıların dezavantajlı birey kavramını algılama biçimlerinin değiştiği de bulgular arasında yer almaktadır.

Erasmus+ hareketlilik projelerinde gerçekleşmesi beklenen amaçlardan biri de katılımcıların mesleki alanlarıyla ilgili konulardaki bilgilerinde artış olmasıdır. Bulgular projelerin bu amaca ulaşmakta katkıda bulunduğunu göstermektedir. Diğer bir ifade ile Erasmus+ projesine katıldıktan sonra katılımcıların mesleki alanlarıyla ilgili konulardaki bilgilerinde de bir artış yaşanmıştır. Bulgulara göre, bu hareketlilik etkinliği sayesinde katılımcıların çoğunluğunun diğer ülkelerdeki okul ve yetişkin eğitim sistemleri hakkındaki bilgileri ve Avrupa Birliği malî yardımları ve AB'nin Türkiye'de desteklediği programlara ilişkin farkındalıkları artmıştır. Aynı doğrultuda hareketlilik etkinliği gönderen kurumda yeni öğretim / eğitim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamalar kullanılmasına yol açmıştır. Ayrıca projelerden sonra edinilen anlayış sayesinde personelini hareketlilik etkinliğine gönderen kurumların organizasyon / yönetimlerinde değişiklikler başlatılmıştır. Projeye katılım ortak kurum ve kuruluşlarla iş birliğinin artmasını sağlamıştır. Erasmus+ projesine katılmak personelini hareketlilik etkinliğine gönderen kurumların uluslararasılaşmasına da hizmet etmektedir.

Diğer yandan, bulgular katılımcıların projeler tamamlandıktan sonra çalıştıkları kurumlardaki dezavantajlı bireylerin ihtiyaçlarına cevap verebilme kapasitesinin artırılmasına yönelik bazı uygulama ve kurumsal düzenlemeler yapmaya çalıştıklarını; ancak bazı kültürel, yasal ve ekonomik kısıtlamalarla ve mevzuata bağlı engellerle karşılaştıklarını ortaya çıkarmıştır.

Projeler için sağlanan mali destek ve süre konularında herhangi bir kısıtlama yaşanmadığı ortaya çıkmıştır. Faaliyetlerden sonra bazı proje yürütücüleri ve katılımcılar öğrendikleri yeni bilgi ve becerileri çalıştıkları kurumda uygulama sırasında kültürel, yasal ve ekonomik sorunlarla karşılaştıklarından söz etmişlerdir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, katılımcıların görüşlerinin birleştiği temel noktaların yanı sıra katılımcıların görüşleri arasındaki farklılıklar da karşılaştırmalı olarak özetlenerek öneriler sunulmaktadır.

6.1. Etki Analizinin Kapsamı

Bu rapor, Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek Suretiyle Eğitimde Kalitenin Artırılması Projesi kapsamında desteklenen 387 Erasmus+ Programı Okul Eğitimi Personel Hareketliliği Projesini ve 126 Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği projesinin sonuçlarının değerlendirilmesi ve analiz edilmesi, faaliyetlerinin etkililiği ve başarının sağlanması ile ilgili proje yürütücülerinin ve katılımcıların görüşlerinin karşılaştırmalı ve tutarlı bir sentezini ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda;

Personel açısından, alt-projelerin şu hususlara ne ölçüde katkı sağladığı araştırılmıştır;

- Güçlendirilmiş istihdam edilebilirlik ve kariyerde ilerleme beklentileri,
- Artırılmış girişim ve girişimcilik ruhu,
- Gelecekteki (örgün/ yaygın) eğitim veya öğretimlerde yer almaya yönelik motivasyonun artırılması,
- Mesleki profilleri ile bağlantılı geliştirilmiş yeterlilikler,
- Eğitim kurumlarının modernizasyonu ve uluslararası açılımının getirdiği değişikliklerin yapılması için kapasite artırımı,
- Örgün ve yaygın eğitim ve mesleki eğitim ile işgücü piyasası arasındaki bağlantının artırılmasının öneminin kavranması,
- Öğrenciler, stajyerler, çıraklar ve okul öğrencileri, yetişkin öğreniciler, gençler ve gönüllülerin lehine yaptıkları çalışmaların kalitesinin artırılması,
- Dezavantajlı kişilerin ihtiyaçlarına cevap verebilme kapasitesinin artırılmasına

Kurumlar açısından, alt-projelerin şu hususlara ne ölçüde katkı sağladığı araştırılmıştır;

- AB seviyesinde/ uluslararası seviyede faaliyet gösterme konusunda artırılmış kapasite: iyi yönetim becerileri ve uluslararasılaşma stratejilerinin geliştirilmesi,
- Hedef kitlelerine yönelik yenilikçi ve geliştirilmiş işleyiş şekli, eğitim ve öğretim personeli açısından geliştirilmiş yeterlilikler,
- Kurum/ kuruluş içerisinde işe bağlılığın yüksek olduğu daha modern, dinamik ve profesyonel bir ortam.

6.2. Etki Analizinin Sonuç ve Önerileri

Erasmus+ projelerine katılımın hem personelin mesleki alandaki gelişimine hem de kurumsal kapasitenin artırılması üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür. Erasmus+ projelerinin hedeflerine ulaşıldığı, faaliyetlerin amaca yönelik olduğu, uygulayıcı/ev sahibi kurumun insan kaynağı, finansal kaynaklar, alt yapı gibi konularda yeterli kapasiteye sahip olduğu, bütçenin faaliyeti gerçekleştirmek için yeterli olduğu görülmüştür.

Avrupa finansman mekanizmalarına (Avrupa Birliği malî yardımları ve AB'nin Türkiye'de desteklediği programlara) ilişkin farkındalıkları artan kurum yöneticilerinin, kurumlarında çalışan personeli bu tür hareketlilik faaliyetlerine tekrar katılmaya teşvik etmesi kurumlarda daha demokratik ortam oluşturulmasına ve yeni öğretim / eğitim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamalar kullanılmasına, kurumların organizasyon ve yönetim biçimlerinde değişiklikler başlatılmasına, yurt dışı kurum ve kuruluşlarla iş birliğinin artmasına ön ayak olacağından kurumların daha uluslararasılaştırılmasını sağlayacaktır.

Bulgulara göre Erasmus+ hareketlilik faaliyetlerine katılım; katılımcıların motivasyonunun, girişimciliğinin artmasını ve kişisel gelişim konusunda harekete geçmesini sağlamaktadır. Ayrıca bireylerin dili kullanma konusunda kendilerine daha fazla güvenmelerine de katkı sağlamakla birlikte bazı katılımcılar dil konusunda sorunlar yaşamaktadır, tercümana ve çoğunlukla da İngilizce öğretmenlerine bağımlı hale gelmektedir. Bu sorunu çözebilmek için yeni proje hazırlayan kurumlarda yurt dışı faaliyetlerine katılmadan önce personele sağlanan yabancı dil desteğinin niteliğinin arttırılması için gereken önlemlerin alınmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Katılımcıların projeleri kabul edildikten sonra Türkiye Ulusal Ajansı'yla iletişimde sıkıntı yaşamadıklarını belirtmekle birlikte, katılımcıların özelikle proje başvuru formlarının doldurulması sırasında projeler konusunda bilgili ve deneyimli bir kuruma ya da kişiye danışma ihtiyacı duydukları görülmüştür. Katılımcıların proje ile ilgili konuları danışma ihtiyaçlarının giderilmesi için ihtiyacın fazla olduğu bölgelerde daha önceki projelerin katılımcılarından/ proje yöneticilerinden oluşan bir destek ve danışma ekibi kurulması önerilebilir. Bu profesyonel ekipler aracılığıyla resmi olmayan (sargın) ilişkilerden elde edilmesi olası yanlış bilgiler nedeniyle ortaya çıkacak emek ve zaman kaybının önüne geçilebileceği değerlendirilmelidir.

Proje uygulama sürecinden sonra da projenin faydalarının devamlılığını sağlayan faaliyetler yapılması projelerin etkisini arttırmaktadır. Erasmus+ Okul ve Yetişkin Eğitimi projelerinin sonuçlarının kullanımını engelleyen temel sorunlar; mevzuat farkı, kültürel farklılıklar, iletişimde yaşanan aksaklıklar olarak belirtilmiştir. Diğer bir deyişle hareketlilikler sonrasında gerçekleştirilen yaygınlaştırma faaliyetlerinden yeterli verim alınamaması ve faaliyetlerde edinilen yeni bilgi ve becerilerin uygulamaya tam olarak geçirilememesi yönetsel, hukuki, kültürel ve / veya ekonomik engellerin bir sonucudur. Projeler için sağlanan mali destek ve süre konularında herhangi bir kısıtlama yaşanmamakla birlikte, proje sonuçlarının yaygınlaştırılması ve edinilen yeni bilgi, beceri ve uygulamaların kurumlarda sürdürülebilmesinin önündeki engellerin kaldırılması için çaba harcanmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Nitelikli yaygınlaştırma ve kullanım faaliyetlerinin, hedef grupların faaliyetlere dâhil edilmesini kolaylaştıracağı ve proje sonuçlarının kullanımının en yüksek seviyeye çıkarılmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Daha önce de belirtildiği üzere hareketliğin süresi 2 günden 2 aya kadar değişmektedir. Hareketlilik süresi projenin amacına ve planlanan faaliyetlerin türüne göre başlangıç aşamasında seçilmesine rağmen, bazı katılımcılar sürenin yetersiz olduğunu belirtmiştir. Katılımcılar işbaşı gözlem faaliyetlerine ve kültürel faaliyetlere daha fazla zaman ayırabilmek istediklerini belirtmişlerdir. Ancak program kurallarına göre, projenin amacı dışındaki kültürel faaliyetlere fazladan zaman ve bütçe ayrılması mümkün olmamaktadır. Katılımcıların okul/ kurum gözlemi, sosyal ve kültürel paylaşım gibi farklı beklentilerini gerçekleştirebilecekleri diğer projeler konusunda bilgilendirilmesi yerinde olacaktır.

Erasmus+ hareketlilik faaliyetlerine katılmak, sadece personelin mesleki gelişimine katkı sağlamamış; aynı zamanda eğitim öğretim sürecinin iyileştirilmesine, yönetsel bakış açılarının değişmesine, iletişim ve iş birliği becerilerinin artmasına ve dolayısıyla da kurumsal

kapasitenin geliştirilmesine de katkıda bulunmuştur. Ayrıca, etkinliğe katılan personel kültürlerarası ve uluslararası bir anlayış kazanarak, yeni eğitim-öğretim yöntem ve materyallerinin geliştirilmesine, eğitim programlarının hedef, içerik, eğitim durumları, ölçme ve değerlendirme öğelerinin yeniden düzenlenmesine, öğretimin iyileştirilmesine, iyi uygulamaların ülkemize uyarlanmasına da katkıda bulunmaktadır. Katılımcılar, olumsuz bir duruma örnek olarak, Türkiye'de çok fazla bürokratik engele takıldıklarını belirtmişlerdir (örn; sürekli imzalanması gereken belgeler, dosyalanması gereken belgeler, ibraz edilecek uçak biniş kartları, vb.).

Çalışanların ve işverenlerin uyum sağlama kapasitelerini geliştirmek için sosyal ortakların, okulların, yerel/bölgesel eğitim otoritelerinin, yetişkin eğitimi kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının ve kamu kurumlarının eğitim kapasitelerinin artırılması projelerin özel amaçlarından biridir. Ancak bulgular Erasmus + Okul ve Yetişkin Eğitimi hareketliliğine katılmak konusunda katılımcıları en az motive eden durumun işgücü piyasasındaki aktörlerle iş birliği yapmak olduğunu göstermiştir. Girişimcilik ve yenilikçilik eğitimlerinin verileceği programlar geliştirilip yaygınlaştırılması, projelerin işgücü piyasasındaki aktörlerle işbirliğini geliştirme üzerindeki etkisini arttırmada etkili bir yol olabilir. Bir personel hareketlilik projesinin sadece katılımcıların yurt dışı hareketlilik taleplerine cevap vermesi projenin etkisini azaltmaktadır. Eğer projenin etkisi kapsamında sadece hareketliliğe katılarak elde edilen deneyimler ve bilgilerle ölçülürse, projenin kurumsal etkisi kişisel gelişimle sınırlı olacaktır. Bu nedenle yaygınlaştırma faaliyetleri yoluyla projenin görünürlüğünü artırılabilir.

Kursa özgü sertifika ve Europass hareketlilik belgesi, eğitim süresinin içeriği ve sonuçlarını son derece ayrıntılı bir şekilde açıklandığından, katılımcıların bir hareketlilik sırasında edindiği belgeleri geniş bir izleyici kitlesi ile (okul öğrencileri, çırak, üniversite öğrencileri, iş arayanlar ve çalışanlar) paylaşılması gerekmektedir. Bu belgelerin alınması Avrupa'da gerçekleştirilen eğitim deneyimini kaydetmek ve projenin etkisini görünür kılmak için etkili bir yoldur. Avrupa Komisyonu tarafından öğrenme hareketliliği deneyimi sırasında kazanılan becerileri ortaya koymak ve kaydetmek için bu belgelerin kullanılması tavsiye edilebilir. Kursa özgü sertifika ve Europass hareketlilik belgelerinin tanınırlığını resmileştirmek için kurumlarda sembolik bir sertifika töreni gerçekleştirebilir. Kurum yöneticisi/proje yürütücüsü, projeyi bir bütün olarak görünür kılmak için yerel / bölgesel / eğitim otoritelerinden, yerel basından vs. temsilcileri de bu törene davet edebilir.

Bunun dışında kurum yöneticisi/proje yürütücüleri projenin internet sitesini proje hakkında bilgiler ve rakamlarla sürekli güncelleyerek, ziyaretçi sayılarını ve görüşlerini kaydederek yeni raporlar ve basın bültenleri hazırlayabilirler. Sosyal ağlarda görünürlük sağlanması uluslar-ötesi ağlar kurulmasına ve bağlantıların güçlenmesine yardımcı olabilir. Ayrıca, katılımcıların ve kurumdaki bireylerin projenin konusu ile ilgili görüşlerini belirlemek ve ihtiyaçlarını daha iyi karşılamaları için, proje başlatılmadan önce ve/veya proje tamamlandıktan sonra bir anket uygulanabilir. Anket sonuçlarının analiz edilip yayınlanması da projenin etkisini değerlendirmek için etkili olabilir.

Bu rapordaki bulgular araştırmaya katılan bireylerin içten ve gerçekçi cevaplar verdikleri varsayımına dayanmaktadır. Bulguların genellenebilirliği benzer projelerle sınırlıdır. Proje katılımcılarının projeler hakkındaki görüşlerinin alınması, hareketlilik projelerinin etkisinin değerlendirilmesinde, faaliyetlerin gözden geçirilmesinde ve gelecekte yapılacak projelerin potansiyelinin arttırılmasında hayati öneme sahiptir. Bu bakımdan bu raporun bulgularının farklı projelerin etki değerlendirmelerinin yapılması sırasında gelecekteki araştırmacılara, proje yürütücülerine ve Türkiye Ulusal Ajansı'na bir bakış açısı sunması beklenmektedir. Yukarıdaki öneriler doğrultusunda yapılabilecek değişiklik ve düzenlemeler, projelerin etkinliğinin ve katılımcıların memnuniyet düzeylerinin arttırılmasında kullanılmak üzere Türkiye Ulusal Ajansı tarafından değerlendirilebilir. Ayrıca, sonraki araştırmacılara bu rapor yazıldıktan sonra tamamlanan projeleri kapsayacak şekilde bu tür etki analizi çalışmalarını sürdürmeleri önerilebilir.

7. KAYNAKÇA

Acar, Ö. (2008). Avrupa Birliği Nuts Sisteminin Türkiye'de Uygulanmasi: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (IBBS) Sisteminin Sınanması. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

Anderson, S. D., & Tucker, R. L. (1994). Improving project management design. Journal of Management in Engineering, 10(4), 35–44.

Anderson. S. D. (1992) Project quality and project managers, International Journal of Project Management, Vol. 10, No. 3, August, pp. 138–144.

Bamberger, M. (ed) (2000). *Integrating quantitative and qualitative research in development projects.* Washington, D.C.: World Bank.

Berger, L. (1996). Emerging role of management in civil engineering. Journal of Management in Engineering, 12(4), 37–39.

EC, (Commission of the European Community). (2002). *Communication from the Commission on Impact Assessment.* http://ec.europa.eu/environment/archives/eia/pdf/2002276communication.pdf

EC, (Commission of the European Community). (2007). Lifelong Learning Programme. http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme_en

Denzin, N. K. (1978). The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods. New York: McGraw-Hill.

Jiang, J., Klein, G., & Margulis, S. (1998). Important behavioral skills for IS project managers: The judgments of experienced IS professionals. Project Management Journal, 29, 39–43.

Thomas, A., 2004. Research Skills for management studies. London and New York: Routledge.

Zimmerer, T., & Yasin, M. (1998). A leadership profile of American project managers. Project Management Journal, 29, 31–38.

Yararlanılan online kaynaklar:

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/programme-guide/part-a_en

http://www.ua.gov.tr/docs/magazine/faaliyet_raporu.pdf?sfvrsn=0

http://www.ua.gov.tr/docs/default- source/magazine/faaliyet_raporu_2012.pdf?sfvrsn=0

http://ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme_en

http://www.ua.gov.tr/programlar/erasmus-program%C4%B1

http://www.ua.gov.tr/docs/default-source/Okul-Eğitimi/okul-eğitimi-personel-hareketliliği-başvuru-rehberi.pdf?sfvrsn=2

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:EN:PDF

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme_en

8. EKLER

EK 1. Katılımcı Anket Formu – KA1 – Bireylerin Öğrenme Hareketliliği – Okul Eğitimi Personel Hareketliliği

* ile işaretli alanların doldurulması zorunludur.

1. Katılımcı Anketinin amacı

Hareketlilik deneyiminize dayalı oluşturulan bu final raporu, AB Erasmus+ Programına son derece değerli bilgiler sağlayarak; sizden sonra gelecek olan katılımcıların faydalanmalarına imkan verecek ve programın sürekli geliştirilmesine katkıda bulunacaktır. Formu doldurmakla gerçekleştirmiş olduğunuz işbirliği için çok teşekkür ederiz.

Bu formda belirtilen bütün kişisel bilgiler Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Topluluğu Konseyi'nin Avrupa Birliği kurum ve kuruluşlarının bu bilgileri kullanması konusunda, 18 Aralık 2000 tarih ve (EC) 45/2001 Numaralı kişisel bilgilerin işlenmesinde bireylerin korunması yönetmelik maddesi dahilindedir. Bu rapor, tamamlanarak gönderildiğinde koordine kuruluşlar, onların ulusal ajansları ve Avrupa Komisyonu'nun erişimine açılmış olacaktır. Daha fazla bilgi için Özel Gizlilik bildirimi.

2. Katılımcının Kimliği ve Genel Bilgiler

2.1. Ad ve Soyad

Kişisel bilginin kullanımı ile ilgili olarak, bu anket formunun sonundaki 'E-Posta adresinin ve Bilginin Yayınlanması ve Kullanımı' Bölümü'ne bakınız.

2.2. Sonradan iletişim kurabileceğimiz E-posta adresi

Kişisel bilginin kullanımı ile ilgili olarak, bu anket formunun sonundaki 'E-Posta adresinin ve Bilginin Yayınlanması ve Kullanımı' Bölümü'ne bakınız.

2.3 Bu sizin Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programları tarafından finanse edilen ilk personel hareketlilik döneminiz miydi?

☐ Evet

☐ Hayır

2.5 Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?

☐ Evet

☐ Hayır

2.6 Ne tür bir faaliyette bulundunuz?

☐ Yapılandırılmış kurslara katılım

☐ Eğitim faaliyetlerine katılım (örn, konferans)

☐ İşbaşı eğitimi

☐ Öğretme görevlendirmesi

2.7 Katıldığınız faaliyet ev sahibi kuruluşunuzun Avrupa Kalkınma Planı ile bağlantılı mıydı?

☐ Evet, bağlantılıydı

☐ Evet; ama çok da bağlantılı görünmüyordu

☐ Hayır

☐ Bilmiyorum

2.8 Erasmus + Okul Eğitimi Personelinin Öğrenme Hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?

☐ Yurtdışındaki iyi uygulamalardan bilgi ve uzmanlık bilgisi kazanmak

☐ Kendi alanımdaki yeterliklerimi geliştirmek ve öğretmeyle olan ilişkisini artırmak

☐ Sosyal, dilsel ve / veya kültürel konulardaki bilgileri artırmak

☐ Mevcut iş ve mesleki gelişimimle ilgili pratik beceriler kazanmak

☐ İş doyumumu artırmak

☐ Yeni ilişkiler kurmak / mesleki ağımı genişletmek

☐ Ortak bir kurumla iş birliğini güçlendirmek

☐ İşgücü piyasasıyla iş birliği oluşturmak

☐ Müfredat geliştirme, müşterek derslerin veya modüllerin geliştirilmesi, akademik ağlar, araştırma işbirlikleri gibi ikincil etkileri yaratmak

☐ Yeni öğrenme uygulamalarını ve öğretim yöntemlerini denemek ve geliştirmek

☐ Kendi bilgi ve becerilerimi öğrencilerle paylaşmak

☐ Kuruma gelen ve kurumumdan dışarıya giden öğrenci ve personel hareket niceliği ve niteliğini artırmak

☐ Yeni insanlarla tanışmak

☐ Gelecekteki istihdam ve kariyer fırsatlarımı arttırmak

☐ Yabancı dil becerilerimi geliştirmek

☐ Kurumum tarafından sunulan hizmetleri geliştirmek

☐ Diğer

2. Başarı ve Etki

3.1. Bu Erasmus + faaliyetine katılarak aşağıdaki yetkinliklerimi geliştirdim

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Ana dilde iletişim becerileri	○	○	○	○	○
Pratik beceriler (örneğin planlama ve düzenleme, proje yönetimi, vb.)	○	○	○	○	○
Analitik beceriler	○	○	○	○	○
Öncülük ve girişimcilik	○	○	○	○	○
Öğrenmeyi öğrenmek	○	○	○	○	○
Kişilerarası ve sosyal yeterlilikler	○	○	○	○	○
Duygusal beceriler (örn, daha fazla özgüven, vs.)	○	○	○	○	○
Kültürel farkındalık ve kendimi ifade etme	○	○	○	○	○

3.2. Hareketlilik faaliyeti süresince kullanılan yabancı dil yeteneğimi geliştirdiğime inanıyorum.

- Evet
- Hayır, zaten çok akıcı kullanıyordum
- Hayır

3.3. Hareketlilik faaliyeti süresinde kullanılan ana dil.

3.4. Faaliyet süresince veya öncesinde bu anadilde bir dil kursu/eğitimine katıldım.

- Evet
- Hayır

3.5. Kişisel ve profesyonel gelişim: bu hareketliliğe minnettarım çünkü...

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Yurtdışındaki iyi uygulamaları öğrendim					
Yeni öğrenme uygulamalarını veya öğretim yöntemlerini deneyimledim ve geliştirdim					
Şu andaki iş ve mesleki gelişimimle ilgili sektörel veya pratik beceriler kazandım					
Örgütsel / yönetim / liderlik becerilerimi geliştirdim					
Profesyonel ağımı güçlendirdi m veya genişlettim veya yeni irtibatlar kurdum					
Kendi bilgi ve becerilerimi öğrenciler ve / veya diğer kişilerle paylaştım					

Ortak kurum / kuruluşla iş birliğini güçlendirdim					
İş gücü piyasasındaki aktörlerle işbirliği yaptım					
Sivil toplumdaki aktörlerle işbirliği yaptım					
Yabancı dil becerilerimi geliştirdim					
Sosyal, dilsel ve / veya kültürel yeterliklerim arttı					
Bilgi ve İletişim Teknolojileri araçlarını (örn. Bilgisayar, internet, sanal iş birliği platformları, yazılım, BİT cihazları, vb.) Kullanma yetkinliklerimi geliştirdim.					
İş doyumum arttı					
Bu hareketlilik faaliyeti sayesinde istihdam ve kariyer fırsatlarımı geliştirdim					

3.6. Ayrıca…

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Okul ve yaygın öğrenme bağlamında, becerileri veya yetkinlikleri değerlendirmek/puanlamak için yeni yöntemler hakkındaki farkındalığımı artırdım.					
Mesleki alanımda öğretilen konulardaki bilgilerimi geliştirdim.					
Kendi bilgi ve becerilerimi öğrenciler ve / veya diğer kişilerle paylaştım.					
Öğretime karşı tutumumu yeniledim					
Diğer ülkelerdeki okul eğitim sistemleri hakkındaki bilgilerimi arttırdım.					
Okul eğitimi projeleri için (Avrupa) finansman mekanizmalarına ilişkin farkındalığım arttı.					

3.7. Beni gönderen kuruma Erasmus + katılımım…

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Yeni öğretim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamaların kullanılmasını sağlayacak	○	○	○	○	○
Yeni öğretim yöntemleri / yaklaşımları / iyi uygulamaların kullanılmasına neden oldu	○	○	○	○	○
Öğrettiğim konulara öğrenicilerin daha iyi motive olmasını sağlayacak	○	○	○	○	○
Yeni öğretim konu(larının) tanıtımına imkân sağladı	○	○	○	○	○
Gönderen kurum organizasyonu/ yönetiminde değişikliklerin başlatılmasına imkân sağlayacak	○	○	○	○	○
Gönderen kurum organizasyonu/ yönetiminde değişikliklerin başlatılmasına imkân sağladı	○	○	○	○	○
Ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birlikleri sağlayacak	○	○	○	○	○
Ortak kurum / kuruluşlarla yeni / artan iş birlikleri sağladı	○	○	○	○	○
Gönderen kurumumun uluslararasılaşmasını sağlayacak	○	○	○	○	○
Gönderen kurumumun uluslararasılaşmasını sağladı	○	○	○	○	○
Diğer	○	○	○	○	○

3.9. Gelecekte…

☐ Diğer Erasmus+faaliyetlerine katılmayı planlıyorum

☐ Mesleki becerilerimi geliştirmek için daha çok motive oldum

4. Sertifikasyon ve Resmi Tanınırlık

4.1. Program faaliyetlerini başarı ile tamamladığınıza dair resmi bir belge aldınız mı? (Örn, bir sertifika, diploma, vs.)

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

4.2. Ne tür bir sertifika aldınız?

- ☐ Kursa özgü sertifika
- ☐ Europass Hareketlilik Belgesi
- ☐ Diğer

4.4. Hareketliliğiniz sizi gönderen kurum tarafından hangi şekilde tanındı?

- ○ Yönetim tarafından gayrı resmi tanınma
- ○ Maaş artışı
- ○ Tanınmadı
- ○ Diğer

5. Sonuçlar

5.1. Erasmus + hareketlilik deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?

- ○ Çok memnunum
- ○ Memnunum
- ○ Kararsızım
- ○ Memnun değilim
- ○ Hiç memnun değilim

5.2. Bu deneyiminizi meslektaşlarınıza önerir misiniz?

- ○ Evet
- ○ Hayır

5.3. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz? Birden çok cevap işaretleyebilirsiniz.

- ☐ Yazılı bir raporla
- ☐ Personel Toplantısında/ toplantılarında
- ☐ Konferans(lar)da
- ☐ Meslektaşlarımızla olan çalıştaylarda
- ☐ Medya aracılığı ile
- ☐ Paylaşmayı planlamıyorum
- ☐ Diğer

5.5. Lütfen ileriki Ulusal Ajans veya Avrupa Komisyonu projelerinde kullanılabilecek başka bilgi, gözlem, yorum veya önerilerinizi paylaşınız.

6. Elde edilen bilginin ve E-posta Adresinin Yayınlanma ve Kullanım Hakkı

6.1. Erasmus + deneyimime dayalı olarak personel ve öğrencilere yardımcı olmak isterim. Benimle E-posta adresim üzerinden iletişime geçebilirler.

- ○ Evet
- ○ Hayır

6.2. Bu raporun (bölümlerinin) yayınlanması ve kamuoyu ile paylaşılmasını kabul ediyorum.

- ○ Evet, adım ve E-posta adresim dahil.
- ○ Evet; ama anonimleştirilerek (isimsiz ve E-posta adresim hariç)
- ○ Hayır

6.3. Bu final raporu kapsamında veya Erasmus+ programı ve EU konuları ile ilgili ilerleyen dönemlerdeki çalışmalarda E-posta adresimin bana ulaşılması amacıyla kullanılmasını kabul ediyorum.

- ○ Evet
- ○ Hayır

İletişim

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/national-agencies/

EK 2. Katılımcı Anket Formu – KA1 – Bireylerin Öğrenme Hareketliliği – Yetişkin Eğitimi Personel Hareketliliği

* ile işaretli alanların doldurulması zorunludur.

1. Katılımcı Anketinin Amacı

Hareketlilik deneyiminize dayalı oluşturulan bu final raporu, AB Erasmus+ Programına son derece değerli bilgiler sağlayarak; sizden sonra gelecek olan katılımcıların faydalanmalarına imkan verecek ve programın sürekli geliştirilmesine katkıda bulunacaktır. Formu doldurmakla gerçekleştirmiş olduğunuz işbirliği için çok teşekkür ederiz.

Bu formda belirtilen bütün kişisel bilgiler Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Topluluğu Konseyi'nin Avrupa Birliği kurum ve kuruluşlarının bu bilgileri kullanması konusunda, 18 Aralık 2000 tarih ve (EC) 45/2001 Numaralı kişisel bilgilerin işlenmesinde bireylerin korunması yönetmelik maddesi dahilindedir. Bu rapor, tamamlanarak gönderildiğinde koordine kuruluşlar, onların ulusal ajansları ve Avrupa Komisyonu'nun erişimine açılmış olacaktır. Daha fazla bilgi için Özel Gizlilik bildirimi.

2. Katılımcının Kimliği ve Genel Bilgiler

2.1. Ad ve Soyad

Kişisel bilginin kullanımı ile ilgili olarak, bu anket formunun sonundaki 'E-Posta adresinin ve Bilginin Yayınlanması ve Kullanımı' Bölümü'ne bakınız.

2.2. Sonradan iletişim kurabileceğimiz E-posta adresi

Kişisel bilginin kullanımı ile ilgili olarak, bu anket formunun sonundaki 'E-Posta adresinin ve Bilginin Yayınlanması ve Kullanımı' Bölümü'ne bakınız.

2.3. Bu sizin Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programları tarafından finanse edilen ilk personel hareketlilik döneminiz miydi?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

2.4. Lütfen Erasmus+ veya Hayatboyu Öğrenme Programları tarafından finanse edilen personel hareketliliklerinde 2010'dan sonra kaç kez yer aldığınızı belirtiniz.

- ○ 2-5 kez
- ○ 6-10 kez
- ○ 10'dan fazla

2.5. Hareketlilikten önce bir hareketlilik anlaşması imzalandı mı?

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

2.6. Ne tür bir faaliyette bulundunuz?

- ☐ Öğretme görevlendirmesi
- ☐ Yapılandırılmış kurslara katılım
- ☐ Öğrenim faaliyetlerine katılım (örn, konferans)
- ☐ İşbaşı / gözlem dönemi

2.7. Katıldığınız faaliyet ev sahibi kuruluşunuzun Avrupa Kalkınma Planı ile bağlantılı mıydı?

- ☐ Evet, bağlantılıydı
- ☐ Evet; ama çok da bağlantılı görünmüyordu
- ☐ Hayır
- ☐ Bilmiyorum

2.8. Erasmus + Okul Eğitimi Personelinin Öğrenme Hareketliliğine katılmak için motivasyonlarınız nelerdi?

- ☐ Yurtdışındaki iyi uygulamaları öğrenmek
- ☐ Kendi alanımdaki yeterliklerimi geliştirmek ve öğretmeyle olan

ilişkisini artırmak

☐ Mevcut iş ve mesleki gelişimimle ilgili pratik beceriler kazanmak

☐ Mesleki ağımı güçlendirmek veya genişletmek

☐ Kendi bilgi ve becerilerimi öğrenicilerle ve/veya diğer insanlarla paylaşmak

☐ Ortak bir kurum/ organizasyonla iş birliğini güçlendirmek

☐ İşgücü piyasasıyla iş birliği oluşturmak

☐ Yeni eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesi veya hayata geçirilmesi gibi ikincil etkiler yaratmak

☐ Sosyal, dilsel ve / veya kültürel konulardaki yeterliliklerimi artırmak

☐ İş doyumumu artırmak

☐ Yeni insanlarla tanışmak

☐ Kariyer fırsatlarımı arttırmak

☐ Diğer

2.9. 'Diğer'se lütfen belirtiniz.

3. Başarı ve Etki

3.1. Kişisel ve mesleki gelişim: Bu Erasmus + faaliyetine çok teşekkürler çünkü..

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Yurtdışındaki iyi uygulamaları öğrendim	○	○	○	○	○
Şu andaki iş ve mesleki gelişimimle ilgili pratik beceriler kazandım	○	○	○	○	○
Profesyonel ağımı güçlendirdim / genişlettim	○	○	○	○	○
Kendi bilgi ve becerilerimi öğrenciler ve / veya diğer kişilerle paylaştım	○	○	○	○	○
Ortak kurum / kuruluşla iş birliğini geliştirdim	○	○	○	○	○

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Örgütsel / yönetim / liderlik becerilerimi geliştirdim	○	○	○	○	○
İş gücü piyasasındaki aktörlerle işbirliği yaptım	○	○	○	○	○
Sivil toplumdaki aktörlerle işbirliği yaptım	○	○	○	○	○
Yabancı dil becerilerimi geliştirdim	○	○	○	○	○
Sosyal, dilsel ve / veya kültürel yeterliklerim arttı	○	○	○	○	○
Bilgi ve İletişim Teknolojileri araçlarını (örn. Bilgisayar, internet, sanal iş birliği platformları, yazılım, BİT cihazları, vb.) Kullanma yetkinliklerimi geliştirdim.	○	○	○	○	○
İş doyumum arttı	○	○	○	○	○
Bu hareketlilik faaliyeti sayesinde istihdam ve kariyer fırsatlarımı geliştirdim	○	○	○	○	○
Ana dilde iletişim becerileri	○	○	○	○	○
Pratik beceriler (örneğin planlama ve düzenleme, proje yönetimi, vb.)	○	○	○	○	○
Analitik beceriler	○	○	○	○	○
Öncülük ve girişimcilik	○	○	○	○	○
Öğrenmeyi öğrenmek	○	○	○	○	○
Kişilerarası ve sosyal yeterlilikler	○	○	○	○	○
Duygusal beceriler (örn, daha fazla özgüven, vs.)	○	○	○	○	○
Kültürel farkındalık ve kendimi ifade etme	○	○	○	○	○
Yeni iletişimler kurdum	○	○	○	○	○

3.2. Ayrıca…

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Okul ve yaygın öğrenme bağlamında, becerileri veya yetkinlikleri değerlendirmek/puanlamak için yeni yöntemler hakkındaki farkındalığımı artırdım.	○	○	○	○	○
Mesleki alanımda öğretilen konulardaki bilgilerimi geliştirdim.	○	○	○	○	○
Öğretime karşı tutumumu yeniledim	○	○	○	○	○
Yeni öğrenme uygulamalarını veya öğretim yöntemlerini deneyimledim ve geliştirdim	○	○	○	○	○
Diğer ülkelerdeki yetişkin eğitim sistemleri hakkındaki bilgilerimi arttırdım.	○	○	○	○	○
Yetişkin eğitimi projeleri için (Avrupa) finansman mekanizmalarına ilişkin farkındalığım arttı.	○	○	○	○	○

3.3. Beni gönderen kurumda Erasmus + katılımım…

	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Yeni eğitim/ öğretim yöntemlerinin/ yaklaşımların/ iyi uygulamaların kullanılmasını sağlayacak	○	○	○	○	○
Yeni eğitim/öğretim yöntemlerinin/ yaklaşımlarının/ iyi uygulamaların kullanılmasına neden oldu	○	○	○	○	○
Öğrettiğim konulara öğrenicilerin daha iyi motive olmasını sağlayacak	○	○	○	○	○
Yeni eğitim/ öğretim konu(larının) tanıtımına imkân sağladı	○	○	○	○	○

Gönderen kurum organizasyonu/ yönetiminde değişikliklerin başlatılmasına imkân sağlayacak	○	○	○	○	○
Gönderen kurum organizasyonu/ yönetiminde değişikliklerin başlatılmasına imkân sağladı	○	○	○	○	○
Ortak kurum / kuruluşlarla yeni / daha fazla iş birlikleri yapılmasını sağlayacak	○	○	○	○	○
Ortak kurum / kuruluşlarla yeni / daha fazla iş birlikleri yapılmasını sağladı	○	○	○	○	○
Gönderen kurumumun uluslararasılaşmasını sağlayacak	○	○	○	○	○
Gönderen kurumumun uluslararasılaşmasını sağladı	○	○	○	○	○
Diğer	○	○	○	○	○

3.4. 'Diğer'se lütfen belirtiniz.

3.5. Gelecekte…

- ☐ Diğer Erasmus+ faaliyetlerine katılmayı planlıyorum
- ☐ Mesleki becerilerimi geliştirmek için daha çok motive oldum

4. Sertifikasyon ve Resmi Tanınırlık

4.1. Program faaliyetini başarı ile tamamladığınıza dair resmi bir belge aldınız mı? (Örn, bir sertifika, diploma, vs.)

- ☐ Evet
- ☐ Hayır

4.2. Ne tür bir sertifika aldınız?

- ☐ Kursa özgü sertifika
- ☐ Europass Hareketlilik Belgesi
- ☐ Diğer

4.3. 'Diğer'se lütfen belirtiniz.

4.4. Hareketliliğiniz sizi gönderen kurum tarafından hangi şekilde tanındı?

- ○ Yönetim tarafından gayrı resmi tanınma
- ○ Maaş artışı
- ○ Tanınmadı
- ○ Diğer

5. Sonuçlar

5.1. Erasmus + hareketlilik deneyiminizden genel olarak ne kadar memnunsunuz?

- ○ Çok memnunum
- ○ Memnunum
- ○ Kararsızım
- ○ Memnun değilim
- ○ Hiç memnun değilim

5.2. Bu deneyiminizi meslektaşlarınıza önerir misiniz?

- ○ Evet
- ○ Hayır

5.3. Deneyiminizi nasıl paylaşmayı planlıyorsunuz? Birden çok cevap işaretleyebilirsiniz.

- ☐ Yazılı bir raporla
- ☐ Personel Toplantısında/ toplantılarında
- ☐ Konferans(lar)da
- ☐ Meslektaşlarımızla olan çalıştaylarda
- ☐ Medya aracılığı ile
- ☐ Diğer
- ☐ Paylaşmayı planlamıyorum

5.4. Lütfen ileriki Ulusal Ajans veya Avrupa Komisyonu projelerinde kullanılabilecek başka bilgi, gözlem, yorum veya önerilerinizi paylaşınız.

6. Elde edilen bilginin ve E-posta Adresinin Yayınlanma ve Kullanım Hakkı

6.1. Erasmus + deneyimime dayalı olarak personel ve öğrencilere yardımcı olmak isterim. Benimle E-posta adresim üzerinden iletişime geçebilirler.

- Evet
- Hayır

6.2. Bu raporun (bölümlerinin) yayınlanması ve kamuoyu ile paylaşılmasını kabul ediyorum.

- Evet, adım ve E-posta adresim dahil.
- Evet; ama anonimleştirilerek (isimsiz ve E-posta adresim hariç).
- Hayır

6.3. Bu final raporu kapsamında veya Erasmus+ programı ve EU konuları ile ilgili ilerleyen dönemlerdeki çalışmalarda E-posta adresimin bana ulaşılması amacıyla kullanılmasını kabul ediyorum.

- Evet
- Hayır

İletişim

http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/national-agencies/

EK 3.IPA İNSAN KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİ OPERASYONEL PROGRAMI OKUL VE YETİŞKİN EĞİTİMİ PERSONELİNİN MESLEKİ GELİŞİMİNİ DESTEKLEMEK SURETİYLE EĞİTİMDE KALİTENİN ARTIRILMASI PROJESİ BİREYSEL GÖRÜŞME FORMU

A- Kişisel Bilgiler	
1- Cinsiyetiniz	☐ **Kadın** ☐ **Erkek**
2- Yaşınız	
3- Eğitim düzeyiniz	☐ Lise ☐ Ön Lisans ☐ Lisans ☐ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Diğer
4- Mezun olduğunuz bölüm (lisans)	
5- Mesleğiniz	
6- Kaç yıldır bu meslekte çalışıyorsunuz?	
7-Çalıştığınız kurum	

B- Kurumuzda katıldığınız proje/etkinlik ile ilgili görüşleriniz

Sorular	**Notlar**				
1-Kurumuzda hangi alan(lar)da ve kaç kez proje/etkinliğe katıldınız?		1	2	3	4+
	Okul eğitimi	☐	☐	☐	☐
	Yetişkin eğitimi	☐	☐	☐	☐
2- Kurumuzla katıldığınız proje/etkinlik hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz? • Dönemi • Süresi • Konusu					

• Katılımcıların sayısı	
3- Proje/etkinlik sırasında diğer katılımcılarla kurduğunuz ilişkilerden/bağlantılardan (network) biraz bahseder misiniz? • Kimlerle daha çok iletişimde/ilişkide bulunmayı tercih ettiniz? Nedenlerini açıklar mısınız? • Halen iletişiminiz devam ediyor mu? Nasıl? • Tanıştığınız kişilerle ortak bir proje /etkinlik yaptınız mı? Yapmayı planlıyor musunuz?	
4- Katıldığınız proje/etkinliğin kurumunuza ne tür katkıları olduğundan söz eder misiniz? • Yönetime • İletişime • Uluslararasılasmaya • Kurum çalışanlarının motivasyonuna/girişimciliğine vs.	
5- Katıldığınız proje/etkinlik kurumunuzun uluslararası düzeyde faaliyet gösterme kapasitesini nasıl etkiledi? • Kurum çalışanlarının motivasyonuna/girişimciliğine etkileri	
6- Kurumunuzun kültürüyle, diğer kurumların kültürlerinin farklılaştığı ya da benzeştiği noktalar nelerdir?	

• Örnekler vererek anlatabilir misiniz?	
7- Proje/etkinliğe katılan kurum çalışanlarının edindikleri bilgi, beceri, yöntem ve stratejilerden biraz söz eder misiniz? • Yeni/farklı öğrenme ve öğretme yöntemleri vb. • Yeni/farklı yönetim stratejileri, fikirleri ve uygulamaları vb. • Yenilikçi ve gelişmiş çalışma yöntemleri	
8- Katıldığınız proje/etkinlikte öğrendiğiniz yeni öğrenme ve öğretme yöntemlerinin kuruma nasıl katkıları oldu? • Bilgi ve iletişim teknolojileri (BIT) kullanımı • Bireylerin ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verecek programlar sunma • Modern, dinamik, kararlı ve profesyonel bir çalışma ortamı	
9- Katıldığınız proje/etkinlikte öğrendiğiniz yeni yönetim stratejileri, fikirleri ve uygulamaları kurumunuz tarafından uygulanmaya başladı mi? • Bireylerin ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verecek programlar sunma • Dezavantajlı kişilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik önlemler	

• Uluslararası açılım için gerekli kurumsal değişiklikler • Yönetsel süreçlerin demokratikleşmesi	
10- Katıldığınız proje/etkinliğin kurum çalışanlarının yabancı dil becerileri üzerinde nasıl etkileri oldu? • Yabancı dil öğrenme konusunda isteklilik	
11- Katıldığınız proje/etkinlik eğitim ve öğretim kalitesinin artırılması konusunda kurum çalışanlarının bakış açılarını nasıl etkiledi? • Yenilikçi bakış açıları • Kongre/seminer/atölyelere katilim oranı • Öğretim materyallerinin/programının geliştirilmesi	
12- Katıldığınız proje/etkinliğin kurum çalışanlarının mesleki gelişimleri üzerinde nasıl etkileri oldu? • Kongre/seminer/atölyelere katilim oranı • Örgün ve yaygın eğitim, mesleki eğitim ve işgücü piyasası arasındaki bağlantıları anlama • Özgüven • Dil öğrenme • Motivasyon	

13- Katıldığınız proje/etkinliğin uluslararası ve kurumlar arası iş birliği üzerinde nasıl etkileri oldu? • Uluslararası kuruluşlarla iletişim ve iş birliği • Uluslararası organizasyonlarla ortaklık yapma • Uluslararası organizasyonlara dâhil olma	
14- Katıldığınız proje/etkinliğin ihtiyaçlarınızı karşılama düzeyi hakkında ne düşünüyorsunuz? • Karşılanamayan ihtiyaçlarınız var mıydı? • Örnek verir misiniz?	
15- Katıldığınız proje/etkinliğin kurumunuzu en çok hangi alanda etkilediğini düşünüyorsunuz? • Örnek verebilir misiniz?	
16- Katıldığınız proje/etkinliğin hakkında düşünce ve önerileriniz nelerdir? • kapsamı, • süresi, • içeriği, • bütçesi • diğer destek ve kaynaklar	
17- Katıldığınız proje/etkinlik kapsamında danışmanlık hizmeti aldınız mı?	

• Kim(ler)den? • Hangi konu(lar)da? • Nerede? • Ne zaman?	
18- Başka kurumlarda çalışanlara bu tür proje/etkinliklere katılmalarını önerir misiniz? • Nedenlerini açıklayabilir misiniz?	

C- Katıldığınız proje/etkinlikle ilgili konuştuklarımız dışında bizimle paylaşmak/eklemek istediğiniz başka konular varsa lütfen belirtiniz.

Notlar

Görüşmemiz burada sona ermiştir. Katıldığınız için çok teşekkür ederiz.

EK 4. IPA İNSAN KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİ OPERASYONEL PROGRAMI OKUL VE YETİŞKİN EĞİTİMİ PERSONELİNİN MESLEKİ GELİŞİMİNİ DESTEKLEMEK SURETİYLE EĞİTİMDE KALİTENİN ARTIRILMASI PROJESİ ODAK GRUP GÖRÜŞME FORMU

A- Kişisel Bilgiler-

Lütfen kendinizi tanıtır mısınız?

#	Katılımcı Adı	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Çalıştığı Kurum	Görevi	Ek Bilgi
1		☐ K ☐ E					
2		☐ K ☐ E					
3		☐ K ☐ E					
4		☐ K ☐ E					
5		☐ K ☐ E					
6		☐ K ☐ E					
7		☐ K ☐ E					
8		☐ K ☐ E					

B- Katıldığınız proje/etkinlik(ler) ile İlgili Görüşleriniz

1. Başvuru ve seçilme süreçlerini nasıl değerlendirirsiniz?
2. Faaliyet sırasında diğer katılımcılarla kurduğunuz ilişkilerden biraz bahseder misiniz?
   - Faaliyete katılmak iyi bir iletişim ağı (network) kurmanıza yardımcı oldu mu?
   - Kimlerle daha çok iletişimde/ilişkide bulunmayı tercih ettiniz?
   - Tanıştığınız insanlarla proje sonrası etkileşiminiz devam etti mi?
   - Programda tanıştığınız kişilerle ortak bir proje veya diğerfaaliyet yaptınız mı? Yapmayı planlıyor musunuz?
3. Diğer kültürlerden insanlarla bir araya gelmek sizin için nasıl bir deneyimdi? Ne türfaaliyetlerde bulundunuz? (Farkındalık, önyargı, vb. nasıl etkilendi?)
4. Katıldığınız program yurtdışında kendi kültürünüzü tanıtma imkânı sağladı mı?

5. Kendi kültürünüzle, diğer kültürlerin farklılaştığı ya da benzeştiği noktalar var mıydı? Örnek vererek anlatabilir misiniz?
6. Avrupa hakkında daha önceden bilmediğiniz şeyler öğrendiniz mi, bunlardan biraz bahseder misiniz?
7. Katıldığınız faaliyetin kişisel yaşamınız ve kariyeriniz üzerindeki etkilerinden bahseder misiniz?
    - Faaliyete ilişkin yaşantı ve deneyimlerinizden bahseder misiniz?
    - Mesleğiniz ile ilgili yeni öğrenme ve öğretme metotları hakkında fikir sahibi olmanızı sağladı mı? Sağladıysa bunlar nelerdir?
    - Bu program sayesinde yeni bilgi/beceriler edindiniz mi? Örnek vererek anlatabilir misiniz?
8. Bu faaliyete katılmak, Avrupa'daki diğer programlara ya da projelere başvuru yapma, dahil olma gibi deneyimlerinizi nasıl etkiledi?
9. Faaliyete katılmadan önce beklentileriniz/ öğrenme ihtiyaçlarınız var mıydı? Bu beklenti ve ihtiyaçlarınız karşılandı mı?
10. Sizce bu faaliyetin size olan katkıları ve faaliyetin amaçları açısından daha başarılı olması için neler yapılabilirdi? (Faaliyetin kendi hedeflerine ulaşıp ulaşmadığı konusunda ne düşünüyorsunuz?)
11. Katıldığınız faaliyeti kapsam, süre, içerik, bütçe, diğer maddi destek ve kaynaklar açısından değerlendirebilir misiniz?
12. Faaliyete katıldıktan sonra, öğrendiklerinizi paylaşma (sunum, toplantı, seminer, kitapçık vs.) imkânınız oldu mu?
13. Yaygınlaştırma faaliyetlerine katılan personel sayısı nedir?
14. Faaliyette öğrendikleriniz sizin dışınızda en çok kimin işine ve nasıl yaradı?
15. Öğrendiklerinizi uygulama şansınız oldu mu? Örnekler vererek anlatabilir misiniz? Olmadıysa bunun nedenleri ne olabilir?
16. Ulusal Ajans'la kurduğunuz iletişim ve ilişkiden bahsedebilir misiniz?
17. Projeniz kapsamında danışmanlık hizmeti aldınız mı? Kim(ler)den? Ne zaman? Hangi konu(lar)da?
18. Katıldığınız faaliyet yabancı dil yeterliliğiniz üzerinde etkili oldu mu?
19. Gittiğiniz ülkenin yerel dilini öğrenmek için çaba gösterdiniz mi? Bu konuda ilerleme kaydedebildiniz mi?
20. Bu projenin motivasyonunuzu ve mutluluğunuzu (eğitim-öğretim, mesleki ve günlük hayattaki) etkilediğini düşünüyor musunuz?

C- Katıldığınız proje/etkinlikle ilgili konuştuklarımız dışında bizimle paylaşmak ve/veya eklemek istediğiniz başka konular varsa lütfen belirtiniz.

Notlar

Görüşmemiz burada sona ermiştir. Katıldığınız için çok teşekkür ederiz.

EK 5. KURUMSAL KAPASİTE ANKETİ

Optimar	**OKUL VE YETİŞKİN EĞİTİMİ PERSONELİNİN MESLEKİ GELİŞİMİNİ DESTEKLEMEK SURETİYLE EĞİTİMDE KALİTENİN ARTTIRILMASI PROJESİ KAPSAMINDA SONUÇLARININ**	**0 312 417 56 76**

Bu araştırma, Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Desteklemek suretiyle Eğitimde Kalitenin Arttırılması Projesi Kapsamında yürütülen eğitim ve öğretim desteklerinin, kurumlar tarafından nasıl algılandığını ve kurumsal kapasite gelişimine ne tür katkıları olduğu konusunda kurum/okul ve proje yöneticilerinin düşüncelerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Ankette yer alan soruların doğru ya da yanlış cevabı yoktur. Soruları düşüncenizi en iyi yansıtacak biçimde cevaplamanız araştırmanın geçerliliği ve güvenilirliği açısından çok önemlidir. Verdiğiniz bilgiler tamamen gizli tutulacak ve araştırma amaçları dışında kullanılmayacaktır.

Katıldığınız için teşekkür ederiz.

A- Kurumsal ve Kişisel Bilgiler

1- Cinsiyetiniz	☐ **Kadın** ☐ **Erkek**
2- Yaşınız	
3- Kurumunuzun bulunduğu il	
4- Kurumdaki göreviniz	☐ Okul müdürü/ Kurum yöneticisi ☐ Proje sorumlusu/ proje yöneticisi ☐ Diğer (lütfen yazınız)

B- Kurumuzun katıldığı proje/etkinlik(ler) ile İlgili Bilgiler

Kurumuzun katıldığı proje/etkinlik ile ilgili aşağıda belirtilen ifadelere ne derece katıldığınızı belirtiniz.		**Kesinlikle Katılıyorum**	**Katılıyorum**	**Kararsızım**	**Katılmıyorum**	**Kesinlikle Katılmıyorum**
1	Kurumdaki meslektaşların proje/etkinliklere katılım konusunda istekleri artmıştır.	1	2	3	4	5
2	Meslektaşlar arası iş birliği arttı.	1	2	3	4	5
3	Kurum çalışanlarının Avrupa ile iş birliği faaliyetlerine katılım konusundaki istekleri arttı.	1	2	3	4	5
4	Kurumumuzun AB / uluslararası düzeyde faaliyet gösterme kapasitesini arttırdı.	1	2	3	4	5
5	Kurumumuz çalışanlarını Avrupa ile iş birliği faaliyetleri konusunda bir girişimde bulunmaya teşvik etti.	1	2	3	4	5

Kurumuzun katıldığı proje/etkinlik ile ilgili aşağıda belirtilen ifadelere ne derece katıldığınızı belirtiniz.		**Kesinlikle Katılıyorum**	**Katılıyorum**	**Kararsızım**	**Katılmıyorum**	**Kesinlikle Katılmıyorum**
6	Kurum çalışanlarının aldığı eğitimler, yeni öğrenme ve öğretme yöntemlerinin kuruma tanıtılmasını sağladı.	1	2	3	4	5
7	Kurumumuz tarafından yeni yönetim stratejileri, fikirleri ve uygulamaları uygulanmaya başladı.	1	2	3	4	5
8	Yeni öğretim materyallerinin/programının geliştirilmesine katkı sağladı.	1	2	3	4	5
9	Yabancı kurumlarla ortaklık /iş birliği sağlamak konusunda kurum çalışanlarının özgüvenleri arttı.	1	2	3	4	5
10	Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim sayesinde kurumumuzda yeni öğretim teknikleri kullanılmaya başlandı.	1	2	3	4	5
11	Kurum çalışanlarının yabancı dil öğrenme konusundaki istekleri arttı.	1	2	3	4	5
12	Kurum çalışanlarının bilgi ve iletişim teknolojileri (BIT) kullanımı	1	2	3	4	5

Kurumuzun katıldığı proje/etkinlik ile ilgili aşağıda belirtilen ifadelere ne derece katıldığınızı belirtiniz.		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
	konusundaki motivasyonları arttı.					
13	Kurum çalışanlarının kurumsal gelişime katkıda bulunmak için bilgi, beceri ve yetkinliklere yatırım yapma (kongre, seminer ve atölye vb. katılma) istekleri arttı.	1	2	3	4	5
14	Kurum çalışanlarının farklı alanlarda ve/veya ülkelerde faaliyet gösteren organizasyonlarla ortaklık yapma konusunda istekleri arttı.	1	2	3	4	5
15	Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim, öğretim ve eğitim kalitesini yenileme ve geliştirme konularında yeni bakış açıları edinilmesini sağladı.	1	2	3	4	5
16	Alınan eğitim, kurum çalışanların mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilemiştir.	1	2	3	4	5
17	Kurumumuzun kapasitesinin ve uluslararası boyutunun artmasını sağladı.	1	2	3	4	5

Kurumuzun katıldığı proje/etkinlik ile ilgili aşağıda belirtilen ifadelere ne derece katıldığınızı belirtiniz.		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
18	Kurumumuzun, bireylerin ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verecek programlar sunmasını sağladı.	1	2	3	4	5
19	Kurum çalışanlarının yenilik ve girişimcilik duyguları arttı.	1	2	3	4	5
20	Kurumumuzda uluslararası açılım için gerekli değişikliklerin yapılmasını teşvik etti.	1	2	3	4	5
21	Kurum çalışanlarının örgün ve yaygın eğitim, mesleki eğitim ve işgücü piyasası arasındaki bağlantıları daha iyi anlamalarını sağladı.	1	2	3	4	5
22	Kurumumuzun dezavantajlı kişilerin ihtiyaçlarını karşılama yeteneğini artırdı.	1	2	3	4	5
23	Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim, gelişmiş yönetim becerilerinin ve uluslararasılaşma stratejilerinin kurumumuzda uygulanmasını sağladı.	1	2	3	4	5

Kurumuzun katıldığı proje/etkinlik ile ilgili aşağıda belirtilen ifadelere ne derece katıldığınızı belirtiniz.		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
24	Kurumumuzda yenilikçi ve gelişmiş çalışma yöntemleri kullanılmaya başladı.	1	2	3	4	5
25	Kurumumuzda daha modern, dinamik, kararlı ve profesyonel bir ortam oluşmasına katkı sağladı.	1	2	3	4	5
26	Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim, uluslararası ve kurumlar arası iş birliği üzerinde olumlu etki yarattı.	1	2	3	4	5
27	Kurumumuz ve ev sahibi kuruluşlar arasında iletişim ve iş birliği proje sonrasında da devam etmektedir.	1	2	3	4	5
28	Kurum çalışanları tarafından alınan eğitim, kurumumuzdaki eğitim ve öğretimin modernize edilmesine, yenilikçiliğin ve girişimciliğin teşvik edilmesine katkı sağladı.	1	2	3	4	5

1-Kurum olarak hangi alan(lar)da ve kaç kez proje/etkinliğe katıldınız?		**1**	**2**	**3**	**4+**
	Okul eğitimi	☐	☐	☐	☐
	Yetişkin eğitimi	☐	☐	☐	☐
2- Kurumuzun en son **katıldığı proje/etkinlik hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?**	**Proje/etkinlik adı**				
	Proje/etkinlik dönemi				
	Proje/faaliyet süresi				
	Gidilen ülke(ler)				
	Projenin/ etkinliğin konusu				
	Katılımcıların sayısı				
2.a. Belirtmek istediğiniz diğer hususlar varsa yazınız lütfen					

C- Kurumuzun Katıldığı Proje/Etkinliğin Kurumsal Etkileri ile İlgili Görüşler

D- Okul ve Yetişkin Eğitimi Personelinin Mesleki Gelişimini Destekleyen Proje/faaliyetlerin Geliştirilmesi ile İlgili Görüş ve Öneriler

Kurumunuzun katıldığı proje/ etkinliğin kurumsal kapasiteyi geliştirmeye yönelik katkılarını artırmak için sizce neler yapılmalıdır?

Proje/faaliyetlerin uygulanması sırasında deneyimlediğiniz (varsa) olumsuzluklar nelerdir?

2.1. Bu olumsuzlukların ortadan kaldırılması için sizce neler yapılmalıdır?

Yukarıda belirtilenler dışında eklemek istedikleriniz varsa lütfen yazınız.